

WESTERN ROMAN
LASSO
cijena 6000 d broj 821

YU ISSN 0353-2399

9 770353 239006

Charles Alden Seltzer
**ZAKON
REVOLVERA**

Carles Alden Seltzer

ZAKON REVOLVERA

I

Mala željeznička stanica u Lomi bijaše skromna, čak donekle zapuštena, ali klupa na kojoj je sjedila Janet Allison bila je udobna. Izbočeni kosi krov štitio je Janet od blještava sunca što je pržilo široku preriju koju je pažljivo promatrala već cijeli sat. Nije postala nestrpljivom, jer je znala da će otac, premda kasni, doći u Lomu čim bude mogao.

Nije se oduševila Lomom. Gradić je bio neprivlačan. Svatko tko side tu s vlaka, zacijelo želi što prije otputovati dalje, mislila je.

Kad se prije jednog sata iskrcala iz vlaka, uslužni joj je nosač donio prtljagu a šef stanice joj se osmijehnuo i srdačno je pozdravio. Zatim je nastavio prelistavati nekakve papire na stolu. Janet mu više nije obraćala pažnju. Sjedeći vani na klupi, začuje iz stanične zgrade tucanje telegrafa i opazi da pred stolom šefa stanice stoji neki čovjek.

Najprije su joj upale u oči njegove čizme, napravljene od mene kože i, očito, skupe. Ukrasio ih je srebrnim ostrugama s malim kotačićima. Visoke pete nisu bile nimalo istrošene, kao da je rijetko pješačio. Začudo, i prije nego što je digla pogled iznad čizama, naslutila je kakva je narav tog čovjeka. Slatkorje-

čiv je, podmukao, ljigav. Nepouzdan. Zanimao ju je samo zato što je, suđeci prema svemu, bio jahač. I ona je rado jahala.

Naslanjao se na stol. Lijevim je laktom pritisnuo snop papira i šakom podbočio bradu. Desna mu je šaka nehajno počivala na desnom boku, tik iznad korica iz kojih je virio bjelokosni držak velikog revolvera. Oko struka je imao redenik. Janet se još sjećala vrlo jasno kakvi su nekoć bili kauboји. Zapamtila ih je kao mršave, žilave, preplanule od sunca, vesele i bezazlene. Ovaj čovjek je bio zdepast i mekoput. Očito nije bio navikao na naporan rad. Imao je prilično lijepe crte lica. Nekim bi se ženama, bez sumnje, sviđio, no Janet mu je već zapazila na licu otromboljenost i mlohavost, kao posljedicu pretjerivanja u životu. Kosa mu je bila crna. Zaključila je da mu je oko trideset pet godina.

A onda ga zanemari i zagleda se na jug, gdje je vjetrović mjestimice kovitlao prašinu nad jednoličnom prerijom, u kojoj se trava zbog vrućine počela sušiti. Bilo je vrlo tiho. Takva je tišina svojstvena upravo Arizoni, mislila je. Povremeno je pogledavala grad. Loma se, bez ikakve sumnje, razvila za ovih dvanaest godina otkad nije bila ovdje, no

više su joj se svidale negdašnje drvene kolibe nego ove današnje građevine. Stare su kolibe odražavale iskrenu želju njihovih vlasnika, dok su ove nove građevine puko oponašanje istočne arhitekture. Nesumnjivo se izgubila stara romantika.

Janet nije dosada vidjela ni jedno poznato lice. Grad je drijemao. Uto čovjek sa srebrnim ostrugama, kojeg je u mislima već nazvala Silverspurs (srebrne ostruge), krene preko perona i zagleda se niz Lominu jedinu ulicu. Dok je prolazio mimo Janet, prodorno ju je pogledao. Iako ga nije gledala, osjetila je njegov pogled. Sada, kad joj je bio okrenut leđima, kriomice skrene oči prema njemu. Vidjela je da je krupan i mišićav. Tada se zagleda opet na jug, tražeći bilo kakvo micanje koje bi joj odalo da otac dolazi po nju kolima. Otvori torbu, izvadi knjigu i počne čitati. Silverspurs se vrati po peronu.

— Broj deset stiže na vrijeme? — zapita šefa stanice.

— Kasni jedan sat, ali će, vjerojatno, ponešto nadoknaditi.

Hineći da čita, Janet je ocjenjivala Silverspursov glas. Zamijetila je u njemu šaljiv prizvuk, no bila je uvjerena da je ta sklonost šali, lažna.

— Grad je vrlo miran — reče Silverspurs.

— Kao i obično — odvrati šef stanice.

— Znači, šerif nema posla, ha? — Silverspurs se nasmije.

— Nema. Ovdašnji ljudi poštuju zakon. Ponekad dođu ovamo, kaubojski s okolnih rančeva i porazbijaju štošta, ali nisu zli u duši i od njih ne prijeti nikakva ozbiljna opasnost, ipak ljudi, kad ih vide da ulaze u grad, samo pogase svjetla i odu na spavanje. Grad nije više onakav kao nekoć.

— Imate pravo — odgovori Silverspurs. — Vremena se mijenjaju.

Šef stanice izide iz svog ureda i počne slagati nekakve kutije na drugoj strani perona. Janet opazi da se Silverspurs zaustavio pred njom i gleda je. Podigne glavu i pogleda ga ravno u lice. Nasmiješio joj se.

— Vi ste ovdje prvi put? — zapita je.

— Nisam.

— Niste! — začudi se on. — Pa, došli ste s Istoka, zar ne?

Janet je mogla prekinuti razgovor, praviti se da je uvrijeđena zato što joj se obraća nepoznat čovjek, ali nije to učinila. Nije se zbunila ni uplašila. Odlučno ga je gledala u oči. Za trenutak se uzvrpoljio, malo pocrvenio i skinuo šešir. Kao da se namjeravao povući. A onda mu se suze oči i na usnama zatitra preziran smiješak.

— Vi ste zaposleni ovdje? — upita ga Janet.

— Ja? Mislite da radim na željeznici? — Činilo se kao da će prasnuti u smijeh. — Ah, ta vam je šala izvrsna!

— Pomislila sam da ste zaposleni ovdje. Pomislila sam da vam je zadatak da uznemirujete putnike i drsko ih ispitujete.

Silverspurs se široko naceri. Očito se nije uvrijedio.

— Čini mi se da vas nisam nimalo uznemirio. — Nasmije se, zadivljeno je gledajući. — Vrag me odnio ako sam ikada vidio tako smirenu djevojku kao što ste vi. — Ocjenjivački ju je gledao. Zaključio je da je lijepa. Koliko tjelesno, toliko i duševno. Bistre, tamnoplave oči odražavale su vedrinu i sposobnost razmišljanja, čvrsta usta pokazivala su odlučnost, a ravne obrve nagovještavale su hrabrost. Jajoliko joj je lice bilo savršeno, koža glatka i donekle preplanula. Imala je smeđu, sjajnu kosu. Vrlo zanimljiva djevoj-

ka, zaključí Silverspurs. Sposobna, smirena i samouvjerena.

– Ne zanima me vaše mišljenje o meni – reče mu ona mirno.

– Da, to je vrlo očito. Međutim, mene zanima.

– Idite, molim vas – savjetovala mu je tiho Janet.

– Dobro – složi se Silverspurs.

– Tko ne zna cijeliti izuzetnu djevojku, budala je. Sasvim je jasno da vi niste namiguša koja skače na svaki muškarčev mig. Ispričavam se i smjesta ću nestati odavde ako mi odgovorite na ono moje pitanje.

– Koje pitanje?

– Doputovali ste s Istoka? Prvi put ste ovdje?

– Odgovorila sam vam već, ali ako to može ubrzati vaš odlazak, odgovorit ću vam ponovo. Nisam ovdje prvi put.

– Znači, odavde ste! – uzvikne iznenađeno Silverspurs. – Još jedno pitanje, gospodice. Ostat ćete u ovom kraju?

Janet kimne.

– Onda ćemo se opet vidjeti, tako mi svega! – zaključí Silverspurs i široko se nakesi. Nakloni se, okrene, ode preko perona i udalji niz ulicu, jednolično zveckajući srebrnim ostrugama.

* * *

Janet je, držeći knjigu u krilu, pratila pogledom Silverspursa. Zaustavio se pred krčmom i zatim ušao u nju. Pred njom je bilo privezano za prečku šest osedlanih konja. Tu i tamo duž ulice vidio se još poneki osedlani konj. Opazila je i troja ili četvora kola.

Budući da joj oca još nije bilo na vidiku, već se donekle zabrinula i pitala nije li mu se štogod dogodilo.

– Dojadilo vam je čekanje? – obrati joj se šef stanice, naslanjajući se na stol u svom uredu, i osmjehne joj se.

– Pitam se nije li se štogod dogodilo ocu.

Šef stanice se počeo po glavi.

– U ovom se kraju može svašta dogoditi, gospodice. Vaš otac je Webb Allison, zar ne? Vidio sam vam prezime na jednom kovčegu, a znam da vam se otac vratio na posjed »Dvostruki karo«. Pričao mi je da ima samo jednu kćer, pa ste to, očito, vi. Otišli ste odavde prije dvanaest godina, godinu dana prije nego što sam ja dobio ovaj posao. – Ocjenjivački ju je gledao i divio joj se. – Tko god vas vidi, pomislio bi da ste se rodili na Istoku – doda. – A kad tamo, vjerojatno znate o ovom kraju više nego ja. Bilo vam je deset godina kad ste otputovali odavde, a sada su vam dvadeset i dvije. Čudno je kako se stanje promijenilo, zar ne? Vaš otac je prije dvanaest godina, kad je odlazio odavde, prodao »Dvostruki karo« stočarskom udruženju. A prije godinu dana poslalo ga je udruženje ovamo kao upravitelja. Vjerojatno posluju s gubitkom. Vaš će tata postaviti opet sve na svoje noge. Ima pameti u glavi.

Janet se začudila ustanovivši koliko zna šef stanice. Zaključila je da u stanicu stižu sve vijesti.

– Da, stanje se promijenilo, – nastavi šef stanice. – Nekoć je ovo bio isključivo stočarski kraj. Vladali su njime rančeri. A sada je zavladao svakakav ološ. Kockari, lopovi, razbojnici, gulikože i političari. To se, navodno, naziva društvenim razvojem, napretkom. Valjda je moralo doći takvo doba.

– Zar se i »Dvostruki karo« izmijenio?

– Nije. Taj posjed je još, otprilike, onakav kakav je bio. Promjene se događaju u blizini gradova, a »Dvostruki karo« je udaljen osamdesetak kilometara od bilo kojeg grada, ne računajući Dry Bottom. – Šef

stanice se široko nasmiješi. — Na sreću, napredak još nije zahvatio »Dvostruki karo«, gospodice.

Promjene su neizbježne, mislila je Janet. Pa ipak, nadala se da još nisu zahvatile preriju i divne planine i da će se, kad izide iz Lome, osjećati opet kao prije dvanaest godina, nadala se da je još sve onakvo kakvo je zadržala u pamćenju.

— U ovom kraju bi se ljepše živjelo kad ne bi bilo tipova poput onog kicoša koji je maloprije pokušao zapodjenuti razgovor s vama — progovori opet šef stanice. — Vidim ga prvi put, ali mislim da je protuha. Od jučer se vrzma po gradu. On i još nekolicina poput njega. Ima ih desetak. Kockaju se i stvaraju gužvu. — Okrene se i pokaže na oblak prašine na jugu. — To je, po svoj prilici, vaš otac.

Uto im do ušiju dopre dalek, otegnut zvižduk lokomotive.

— To je broj deset — zaključi on, izide iz ureda i krene preko perona, ostavivši Janet da promatra oblacić prašine na jugu. Nije vidjela oca već više od godinu dana, otkad je krenuo ovamo kako bi preuzeo upravljanje »Dvostrukim karom«. Ocijenivši da ocu treba još najmanje jedan sat da bi stigao do grada, opusti se i počne opet čitati.

Uskoro dotutnja vlak, i sopćući, zaustavi se u stanici. Putnici su znatiželjno gledali kroz prozor, a željezničari su kratko porazgovarali sa šefom stanice i telegrafistom. Istovarili su na peron nekakvu prtljagu i zatim odnijeli neki sanduk, okovan željezom, u ured šefa stanice. Vlak zaštropoće i nakon nekog vremena nestane iza velike okuke.

Grad nastavi drijemati. Pročitavši nekoliko stranica, Janet digne pogled i opazi šefa stanice kako, stojeći iza stola i češući se po glavi, gleda okovani sanduk.

— Sto mu gromova — prozbori on. — Mislio sam da taj novac stiže sutra. — Pogleda Janet i skrušeno se namiješi. — Valjda sam pobrkao datume — doda. — Evo, već dolaze momci iz banke. Oni su znali, očito, bolje nego ja kada će stići novac.

Janet okrene glavu i ugleda četvoricu ljudi što su iz banke išli prema stanici. Svi su bili naoružani. Nosili su revolvere o bokovima, a jedan je imao i sačmaricu. Hodali su šutke i hitro.

Janet je mnogo više zanimalo približavanje oblacića prašine s juga nego to prenošenje novca iz stanice u banku. Četvorica naoružanih čuvara nadoše se već iza nje. Nehotice je slušala njihov razgovor sa šefom stanice. On im je objašnjavao svoju zbrkanost.

— Izgubio sam negdje jedan dan — govorio im je. — Potpuno sam zaboravio ovu pošiljku dok je nisu počeli istovarivati iz vagona. — Očito je pokušao dići sanduk, jer je uzviknuo: — Hej, nije baš težak! Ne može u njemu biti mnogo para.

— Dvadeset tisuća — reče jedan od čuvara. — Uglavnom u novčanicama. Papirnati je novac sve više u prometu. Prije svega, lakši je. Mi šaljemo na Istok zlato, a oni nam vraćaju papire. Kao da njihovi bankari cijene više zlato nego novčanice.

— Ja se ne bih ljutio ako bi mi dali novčanice umjesto zlata — nasmije se šef stanice.

— Kad bi ih se samo mogao dokopati — našali se čuvar.

— Ja moram raditi dvadeset pet godina za takvu svotu — istakne šef stanice. — Slušaj, Ede — obrati se čuvaru da li bih mogao nekako zagrabiti bar šaćicu novca?

— Teško — nasmije se Ed. — Sanduk će se otvoriti tek kada ga donesemo u banku.

Čuvari su stajali u uredu, okrenuti leđima prema Janet. Jedino joj je

šef stanice bio okrenut licem. Za-
interesiravši se za njihov razgovor,
sada se okrenula i gledala ih. Šef
stanice se smiješio. Iznenada mu se
smiješak zaledi i na licu mu se
odrazi strah. Zaprepašteno se za-
gledao u nešto iza nje kao da vidi
utvaru. Uto se, prije nego što se mo-
gla osvrnuti začuje oštra naredba.

— Ruke uvis! A vi, gospodice, mi-
rujte i šutite!

— Janet zabubnja srce od zapre-
paštenja i lice joj ostane bez krvi.
Kad se donekle oporavila, okrene
glavu i ugleda iza sebe na rubu pe-
rona, desetak ljudi. Donji su dio lica
prekrili maramama. U prvi joj se
čas činilo da to ne može biti stvar-
nost. Zar se nešto takvo može dogo-
diti usred bijela dana dok na ve-
drom nebu sja sunce i gradić bez-
brižno drijema?

Nakon toga su se događaji nizali
munjevito. Jedan se čuvar hitro
okrenuo. Zaglušujuće su zagrmjeli
revolveri oko nje. Šćućurila se na
klupi čvrsto uvjerena da će poginu-
ti. Čula je fijuk metaka i krikove,
psovke i naredbe, topot nogu, ste-
njanje i padanje tijela. U nosnice joj
se uvlačio oštar barutni dim. Kad je
pucnjava iznenada prestala, uspra-
vila se i dršćući od užasa, pogledala
oko sebe. Tik iza nje ležao je na pe-
ronu jedan od napadača. Ispružio
se na leđima i nedostajao mu je dio
lica. Drugi se desnom rukom držao
za lijevu nadlakticu. Rukav mu je
bio krvav. Bijesno je psovao. Četiri
su pljačkaša bila već u uredu i na-
ginjali se nad sanduk s novcem. Je-
dan je udarao po njemu teškim če-
kićem. Šef stanice i čuvari nisu se
vidjeli. Poginuli su, znala je to.

Nesigurnim se koracima zaputila
prema uredu, tražeći oslonac jer ju
je hvatala nesvijest. Željela je pobje-
ći s poprišta tog groznog krvoproli-
ća ali nije imala snage. Kad je dote-
turala do stola i naslonila se na nj,

pogledala je preko njega i opazila
svu četvoricu čuvara i šefa stanice.
Ležali su na podu, neprirodno skvr-
ćeni, postrcani krvlju. Na stolu bija-
še sačmarica. Iz nje je jedan od ču-
vara, zaključila je, pogodio onog na-
padača koji leži na peronu.

Začudo, premda se osjećala vrlo
slabom, mozak joj je pribrano zapa-
žao sve pojedinosti. Nije se bojala,
no tijelo je, jednostavno, nije slušalo.

Uvjerena da građani već znaju što
se događa, pogledavala je niz ulicu,
napola očekujući da će oni jurnuti
prema stanici. Ulica je bila pusta,
ali je vidjela muškarce i žene kako
stoje na vratima i čudila se što ne
žure u pomoć čuvarima.

Tada jedan čovjek iskoči iz kuće i
potrči prema stanici. Odmah pra-
sne puška tako blizu Janet da ju je
umalo zaglušila; ugledala je jednog
od pljačkaša kako stoji iza debelog
potpornog stupa. Upravo je izbaci-
vao iz puške praznu čahuru. Onaj
čovjek koji je potrčao prema stani-
ci naglo se zaustavio. Pljačkaš je
pažljivo ciljao. Janet htjede dovik-
nuti upozorenje, ali već opali pono-
vo puška. Iz grla joj ne iziđe nika-
kav glas. Čovjek na ulici sruši se
naglavce, a njegov ubojica, kojem je
marama prekrivala donji dio lica,
mirno počne puniti pušku.

— Samo dodite, šupljoglavci —
dovikne izazovno. — Požurite ova-
mo i zadovoljite znatiželju.

Janet tada opazi da na ulici leže
još dva nepomična tijela; zaključi
da ih je pogodio razbojnik s pu-
škom, premda se nije mogla ni sje-
titi tih smrtonosnih hitaca. Očito je
razbojnička družina pažljivo pri-
premila tu pljačku. Čovjek s pu-
škom spriječio je Lomine građane
da priteknu u pomoć čuvarima i še-
fu stanice. Poznala je tog čovjeka.
Bio je to Silverspurs! Prepoznala
mu je glas i ostruge.

Pljačkaši u uredu ušpjeli su otvoriti sanduk i trpali su snopove novčanica u džepove. Jedan se od njih, očito zaprepašten činjenicom da je Janet prisustvovala pljački, naglo okrene prema njoj i napola podigne desnu ruku u kojoj je držao revolver.

— Smiri se, Bille! — oštro ga upozori Silverspurs. Pljačkaši koji su ispraznili sanduk iziđu iz ureda i pridruže im se ostali. Trenutak su gledali svog mrtvog druga.

— Jeste li uzeli sve? — zapita odrješito Silverspurs.

— Jesmo.

— Dobro. Hajdemo. Ed je prerezao telegrafске žice. Krenimo!

Rekavši to, Silverspurs se približi Janet, držeći pod lijevom rukom pušku. Uhvati je palcem i kažiprstom za bradu i prisili da ga pogleda u oči.

— Hrabri ste, gospodice. Vidjet ćemo se opet.

— Janet dade, najednom, oduška svem užasu, preziru i nemoćnom gnjevu što su se nakupili u njoj.

— Podli ubojico! — izusti.

Silverpurs joj se samo nasmije i ode za svojom družinom. Tišinu prekine uskoro konjski topot. Pljačkaši su napuštali grad. Držeći se za stol Janet napokon prikupi snagu i nesigurnim koracima ode do istočnog ruba stanice. Odande mahne građanima što su još stajali na kućnim vratima i pozove ih neka pomognu čuvarima, šefu stanice i telegrafistu, nadajući se da je netko među njima možda, još živ.

II

Dvojica su čuvara bila mrtva. Šef stanice je ranjen. Mudro je odglumio nesvijest pred pljačkašima. Kad je Janet pozvala građane u pomoć i vratila se u ured, on se upravo dizao.

— Ukrali su novac! — gotovo vikne. — Dva su čuvara mrtva, gospodice. Gdje su građani? Zar neće pomoći?

Imao je visoko na čelu posjekotinu i od krvi mu se slijepila kosa. Sudeći prema svemu, ozlijedio ga je udarac po glavi a ne metak. Budući da više nije mogla gledati to krvo-proliće, Janet ode na istočnu stranu perona i, naslonivši se ondje na stup, pokuša se smiriti. Vidjela je u daljini pljačkaše kako prelaze preko brda.

Prilazili su ljudi i čestitali joj što je tako hrabro izdržala sve.

— Šerif opet nije u gradu — progunda jedan čovjek. — Čini se da ga nikada nema ovdje kad se događa nešto ovakvo.

Slušajući razgovor oko sebe, Janet je doznala da su pljačkaši proveli u gradu nekoliko dana, ali se nikomu nije učinilo čudnim njihovo ponašanje. Nitko ih nije prepoznao. Očito su došljaci. Kako su uspjeli doznati da stiže novčana pošiljka, na to nije nitko znao odgovoriti.

Janet se udalji od gomile i zagleda opet u oblačić prašine na jugu. Sada je bio udaljen još samo nekoliko kilometara. Građani se postepeno razidu. Sjela je ponovo na klupu i čekala. Nedaleko od stanice zaustavila su se ona kola koja je cijelo vrijeme pratila pogledom i s njih je sišao nepoznati, a ne njezin otac. Bio je visok, u sivoj flanelastoj košulji i s prilično izlizanim sivim šeširom na glavi. O lijevom je boku nosio korice iz kojih je virio crni držak teškog revolvera.

Sudeći prema njegovu držanju, odmah je zapazio da se u gradu dogodilo nešto neobično. Privezavši oba konja za prečku, okrenuo se prema ulici, i stojeći vrlo uspravno, napeto je gledao oko sebe. Kretnje su mu bile spore i lijene. Gledajući ga, Janet se razljuti. Ako je došao

po nju, onda bi trebalo da je smjesta potraži umjesto što promatra ulicu. Držao se ravnodušno, kao da mu se nikamo ne žuri. Zapalio je cigaretu i gurnuo ruke u džepove.

Nije joj se nimalo svidao. Ako on radi na »Dvostrukom karu«, onda će mu očitati bukvicu i naučiti ga pameti. Gledajući ga ljutito i nestrpljivo vidjela je kako prilazi skupini ljudi i kako oni pokazuju prema njemu poštovanje kakvo se ne bi moglo očekivati s obzirom na njegovu odjeću. Očito doznajući što se zbilo, žustro se okrenuo prema Janet. Jedan mu čovjek pokaže na nju. Zacijelo su mu pričali o njoj. Možda bi mu, da se odmah zaputio prema njoj, bila sve oprostila. Međutim, on je još neko vrijeme stajao, gledao prema njoj i razgovarao s građanima. Napokon je bacio opušak i krenuo prema njoj. Odmah se zagledala na drugu stranu.

– Vi ste Janet Allison, gospodice? – upita je kad joj je prišao.

Ona polako okrene glavu prema njemu i pogleda ga kao da ga vidi prvi put. Odmjeri ga od glave do pete. Nije se zbunio.

– O, zar tražite Janet Allison? – reče mu zajedljivo.

– Jest, gospodice.

Crna kosa mu je bila duga. Nesumnjivo se nije šišao mjesecima. No lice mu je bilo uredno obrijano. Zacijelo bi se bila iznenadila da je znala da se tog jutra obrijao baš zbog nje, gledajući se u potočiću kao u zrcalu. Budući da je išao po poslodavčevu kćerku, morao je izgledati pristojno. A dok je stajao na ulici i oklijevao, doimajući se tako kao da ljenčari, zapravo se nadao da će još stići k brijaču i ošišati se prije nego što se pojavi pred njom. No morao je odustati od takve zamisli.

– Niste se baš žurili – prigovori mu ona.

– Žao mi je što ste me morali čekati. – odgovori joj mirno.

Više nije bila nestrpljiva kao prije. Umirilo ju je njegovo ugladeno vladanje. Najednom shvati da je gladna a sjeti se da je čeka dalek put. Osamdesetak kilometara. Zapazivši na konjima žig »Dvostruki karo«, znala je da ne može biti ni kakve zabune. Pogleda hotel s druge strane ulice. Reče crnokosom čovjeku neke spremi njezinu prtljagu u kola, osim jedne torbe koju će ponijeti u hotel. Bit će spremna za putovanje za jedan sat, napomene mu.

Kad se za jedan sat pojavila kraj kola, opazila je da se crnokosi ošišao. Izmijenio mu se izgled.

Za pet minuta našli su se već u preriji, okruženi divljinom, pijeskom i tišinom.

Crnokosi je vješto upravljao konjima i potpuno se usredotočio na taj zadatak. Nije nijednom pogledao Janet. Napokon ona progovori prva.

– Zašto me nije dočekao otac?

– Nije mi to objasnio, gospodice.

– Vas je poslao ovamo, i vi ste došli. Niste ništa pitali.

– Ispitivanje nije moj posao.

– A kakav je vaš posao?

– Ja sam predradnik.

– Znači, vi ste James Fentriss? Otac mi je pisao da mu se tako zove predradnik.

– Svi me zovu Jim.

– Kako je otac?

– Izgleda vrlo dobro.

– A kako je na ranču?

– Ova će nam godina biti uspješna.

– Je li bilo nekih neprilika?

– Nije. – Kao da se zamislio. – Na kakve neprilike mislite?

– Pa, na bilo kakve.

– Ne, nije se dogodilo ništa vrijedno spomena. – Stisnuo je usnice i zašutio. Vidjelo se da razmišlja.

Kad je prošlo pola sata, iznenada se osmjehne. – Mislim da uvijek netko ima neprilika, gospodice. Uzmimo kao primjer onu pljačku u Lomu. Što ju je izazvalo? Netko je htio tudi novac. Ljudima se uvijek ono što pripada drugima čini vrednijim od onoga što već imaju.

– Mislim da je to istina... što se tiče nekih ljudi.

Janet je bila uvjerena da je Jimu Fentrissu samo nekoliko godina više nego njoj, ne može mu biti više od trideset, no spoznao je već neke vječne istine o čovječjem ponašanju.

– Neki ljudi nisu, jednostavno, zadovoljni običnim životom – nastavi on. – Radom, uživanjem u svagdašnjim dogodovštinama, stvaranjem obitelji. Ne žele nikakvu odgovornost i prelijeni su za rad.

Pogledi su mu staromodni, iznenađeno zaključujući Janet. Umalo mu se nasmije.

– Ako sam vas dobro razumjela – reče ona – vi smatrate da bi ljudima najvažnije trebalo da bude stvaranje obiteljskog doma.

Zar vi ne mislite tako?

– Samo donekle. Tko se želi vjenčati, neka se vjenča. Međutim, mnogima je uspjeh u poslu važniji nego brak.

– Vi i ja imamo veliku sreću – reče on.

– Kako to mislite?

– Pa, našim roditeljima nije karijera bila najvažnija. Inače nas ne bi bilo.

Opet su šutjeli neko vrijeme.

– Evo, Silverspurs i njegova družina misle samo na bogatstvo i uspješne poteze – prozbori on.

– O! Znači, vi ih poznate?

– Pa, on je prilično poznat. Zove se Art Holden.

– On je odmetnički voda?

– Jedan od voda. Drugi je Bill Snell.

– Ako su poznati, zašto vlasti ne poduzmu nešto?

– To se mnogi pitaju. Međutim, zakon je ovdje izgubio moć. To je odgovor. – U glasu mu se odrazi gorčina. – Prije nekoliko godina moglo se još živjeti pristojno ovdje. Nije bilo mnogo predstavnika zakona, ali oni koji su postojali bijahu poštteni. Ljudi su se mogli pouzdati u njih. Međutim, počeli su se doseljavati došljaci. Sagrađili su gradove i razbili teritorij na male izborne kotare tako da bi u njima mogli postići većinu na izborima. Političari su ovladali svime. Birajući šerife.

Ubiru prihode od kockara i varalica. Stočarstvo očekuju crni dani.

– Zašto rančeri ne pronađu krivce i kazne ih?

– Nije to tako jednostavno kao što se čini. Namnožili su se razbojnici i kradljivci stoke. Nisu dovoljne sumnje. Treba uhvatiti nekoga na djelu, a to nije lako.

Nakon toga su prekinuli razgovor. Obavijestio ju je da će prenoćiti u Dry Bottomu, jer ondje postoji hotelčić.

Kad su prešli preko uske rječice, zaustavili su se i Fentriss je napojio konje. Zatim je odugovlačio, pregledavao je ormu i kotače, premještao je prtljagu.

– Koliko još imamo do Dry Bottoma? – zapita ona napokon.

– Petnaestak kilometara. Stići ćemo tamo čim se smrači.

– Ovdje smo već skoro cio sat – prigovori ona. – Da smo odmah produžili, bili bismo već u Dry Bottomu.

– Hm, ponekad žurba nije baš preporučljiva.

– Kako to mislite? Zar postoji nekakva opasnost? – Promatrajući ga, zapazila mu je u očima nekakav nemir. – Tajite mi nešto – optuži ga.

– Da ste otvorili oči, mogli ste to i vi vidjeti, gospodice – reče joj on.
– Dodite ovamo.

Kolebljivo mu je prišla. Tada joj je pokazao rukom na dalek greben na kojem se vidjela skupina jahača. Kretali su se na jugozapad.

– Tko su ti ljudi? – zapita ona iznenađeno.

– Silverspursova družina – odgovori predradnik. – Cijelo su popodne ispred nas. Ako ih baš moramo sresti, radije bih ih susreo u gradu nego u preriji. Stoga se igram s njima skrivača. Ne bih htio da nas opaze.

* * *

– Ne žuri im se! – uzvikne Janet, gledajući jahače kako polako prelaze preko vrha brda. – Otišli su iz grada nekoliko sati prije nas. Očito se ne boje potjere.

– Nikomu se ne ide za njima – promrmlja on.

– Zar će stanovnici Lome dopustiti da im ti razbojnici nekažnjeno ubiju sugrađane?

– Kao što vidite, na vidiku nema nikakve potjere.

– Vlasti neće ni pokušati uhvatiti pljačkaše? – upita zapanjeno Janet. Padnu joj na pamet riječi što ih je izrekao na stanici jedan građanin: »Čini se da šerifa nikada nema ovdje kad se dogada nešto ovakvo.« Zar su pljačkaši i šerif u dosluhu?

– Govorkat će se o pljački, ali se neće ništa poduzeti. Ljudi u ovom kraju boje se Holdena i Snella.

– I vi ih se bojite? – zapita ga ona iznenada.

Ako ga je i iznenadilo njezino drsko pitanje, nije to pokazao.

– Hm, ne znam – odgovori. – Vjerojatno me smatrate kukavicom.

– Koliko vidim, ne želite baš sresti Silverspursa i njegove ljude – napomene ona donekle osorno.

– Tako je – promrmlja on. Razmažena je, zaključi. Donekle se razočarao, jer je očekivao da je slična ocu, kojem se divi.

– Potratili smo već sat i pol – prigovori opet Janet.

– Vjerojatno ćemo potratiti još vremena ako Holden, Snell i njihovi jahači odluče skrenuti u Dry Bottom.

– Znači li to da ćete čekati dokle pljačkaši ne napuste Dry Bottom?

– Otprilike.

Janet je zdrav razum govorio da je pametnije pričekati, ali joj je, s druge strane, smetalo Fentrissovo oprezno i smireno ponašanje.

– To je smiješno! – reče prkosno i pogleda ga. – Ja se ne bojim tih ljudi. Hajdemo u Dry Bottom. Krenimo smjesta!

– Nećemo, gospodice – odvrati on tiho.

Stojeći mu nasuprot, Janet je čvrsto stiskala usne dok su joj sijevale oči. Naglo mu okrene leđa i popne se na kola. Međutim, Fentriss mirno otkopča uzde.

– Kukavico! – vikne ona kad je opazila što je učinio. – Od početka slutim da se bojite tih ljudi. Mislim...

– Kad biste mislili, ne biste toliko pričali – prekine je on. Činilo se da ga njezine riječi nisu dirnule. Smireno ju je promatrao.

– Prezirem vas! – izusti ona bijesno.

– To je vaša stvar. Moje je da vas doveden živu i zdravu na »Dvostruki karo«. Znajte da me morate slušati. Ovdje sam ja gazda. Slušat ćete me, makar vas morao svezati.

– Uh, kako vas mrzim!

– Samo me mrzite, gospodice, ako možete na taj način dati oduška svojim osjećajima – odvrati on i blijedo se osmijehne.

Uvidjevši da mu ne može nametnuti svoju volju, još više se razljutila na njega.

— Vi ste prava kćer svog oca — reče joj on. — Odlučno se borite, kao i on, za ono što smatrate ispravnim. Međutim, ovaj put griješite. Otišli ste odavde prije dvanaest godina, a otada su se znatno izmijenile prilike. Danas su, moglo bi se reći, zavladao ovim krajem razbojnici. Pucaju bez oklijevanja. Nemilosrdni su. Često pucaju žrtvama u leđa. Ponekad se i prema ženama vladaju kao prave zvijeri. Dry Bottom više nije onakav kao prije. Svi su se pristojni ljudi odselili. Sada su u njemu samo protuhe. Ako bismo bili tako glupi i došli u grad dok su u njemu Holden, Snell i njihova družba, po svoj prilici ne bismo nikada stigli do »Dvostrukog kara«. Stoga se nećemo navratiti u Dry Bottom. Štoviše, dok ste ručali u hotelu u Lomi, ja sam popričao sa šefom stanice, te mi je on rekao da ste Holdenu zapeli za oko. Mislim da se Holdenu baš zbog toga ne žuri. Opazio nas je i pričekat će nas u Dry Bottomu. Međutim, mi ćemo se voziti cijelu noć i do jutra ćemo stići na »Dvostruki karo«. Znam put kojim ćemo zaobići grad. Putovanje neće biti ugodno, ali ćemo se dočepati cilja. — Za trenutak je gledajući ocjenjivački, on doda: — Ako odustanete od gluposti, prikvaćit ću uzde i krenut ćemo.

— Ne vjerujem vam! — izusti ona prkosno. — Bojite se!

Ipak, vidjelo se da je odustala od prijašnje namjere.

— Vjerojatno imate pravo — složi se on i zakopča uzde. — Bojim se da se vi i ja nećemo nikada podnositi.

— Baš ste pametni! — progunda ona zajedljivo.

— Oduvijek smatram sebe pametnim — odvrati on i kratko se nasmije dok se penjao na kola — no vi ste mi to prvi otvoreno priznali.

* * *

Drmusajući se na kolima kroz noć, Janet je čeznutljivo razmišljala o hotelu i krevetu. Napokon nije više mogla izdržati šutnju.

— Koliko nam je još ostalo do »Dvostrukog kara«?

— A, budni ste? — reče on. — Oko trideset kilometara.

Povremeno bi se kola opasno nagnula, kotači su upadali u jame ili strugali preko velikih kamena. U takvim se trenucima držala Janet grčevito za sjedalo i mrzila Fentrissa još više nego inače. Stigli su do potočića; čula je kako konji gackaju kroz vodu prije nego što su se zaustavili i napili.

— Jeste li žedni? — zapita je Fentriss.

— Nisam.

— Je li vam hladno?

— Nije.

— Prilično je ledeno. Ta vaša haljina nije dovoljno topla. Imam u kolima gunj. — On se okrene na sjedalu i metne joj gunj u krilo. — Prebacite ga preko ramenâ — savjetovao joj je.

— Neću.

— Kako god hoćete.

Počeli su se penjati uz obronak. Izdržala je hladnoću još jedan sat, a onda se ogrnula gunjem. Toplina je ubrzo omami tako da je zaspala. Kad je prošlo tko zna koliko vremena, probudi je svjetlo; otvorivši oči, ugleda nekog čovjeka s fenjerom. Stajao je kraj kola. Oko njega bijahu još trojica-četvorica. Silazeći s kola, Fentriss opazi da se probudila i obrati joj se.

— Možete protegnuti noge, gospodice — reče joj. — Stigli smo do naših ljudi koji logoruju na pašnjaku.

— Dobra večer, gospodice Allison — pozdravi je čovjek s fenjerom. — Izvolite ući u našu kolibu. Skuhat ću vam kavu.

Dok je pospano sjedila u kolibi i pijuckala kavu, osluškivala je Fen-

trissovo razgovor s kaubojima. Iz njihovih je riječi razabrala da Fentriss nije pretjerao govoreći o bezakonju u ovom kraju. Shvatila je da je pametno postupio što je nije odvezao u Dry Bottom.

Kad su ponovo krenuli, poštovala ga je malo više nego prije. Omotavši se gunjem, ponovo je zaspala i probudila se tek u zoru. Ustanovila je da su već na ranču i da kraj kola stoji otac, veselo joj se smiješeći i skidajući joj gunj s ramenâ.

— Dakle, opet si tu, srce! — reče joj kad ju je zagrlio. — Baš mi je drago što te vidim! Kad sam pristao raditi za stočarsko udruženje, bojao sam se da si se, školujući se na Istoku, promijenila i da više nisi za ovakav život.

— Priroda je ista kao nekoć, tata. Kraj se nije nimalo izmijenio... izuzevši Lomu. Ni ja se nisam izmijenila.

— Doimaš se umorno — reče Webb Allison. — Vozili ste se cijelu noć umjesto da se zaustavite u Dry Bottomu. Zašto?

— Jim Fentriss se bojao zaustaviti.

— Što? — Allison se zagleda u nju i zapazi da su joj bljesnule oči i da je ratoborno isturila bradu. — Aha — izusti blagim glasom — koliko vidim, ne slažeš se baš najbolje s Jimom.

Janet mu je htjela pričati o pljački i ubijanju u Lomi, ali je on podigne u naručje i odnese u veliku dnevnu sobu, gdje je povjeri svojoj domaćici, Meksikanki, i odlučno joj naredi neka što prije pođe na spavanje. Tada se vrati na verandu, smijuljeći se dok je razmišljao o Janetinim ljutitim riječima o Fentrissu.

— Dakle, Jim se bojao zaustaviti u Dry Bottomu — promrmlja sebi u bradu. Sjednuvši na stolicu, gledao je predradnika kako ide prema ja-

mi s vodom, zaklonjenoj grmljem. Vidjevši da se Fentriss vraća, moglekar poslije kupanja, živahno side u dvorište i dočeka ga pred vratima njegove kolibe. — Ošišao si se, ha? — reče mu.

— Već je bilo i vrijeme — odgovori Fentriss, češljajući se.

— Ošišao si se u Dry Bottomu?

— U Lomi. — Predradnik ga pogleda u oči. — Dobro znaš da nismo prošli kroz Dry Bottom, Webbe. Vidio si s koje smo se strane dovezli.

— Da. Svratio si u istočni logor? — zapita Allison. Fentriss kimne. — Ondje je sve u redu?

— Jest.

— Vozili ste se cijelu noć, ha? Zaobišli ste Dry Bottom.

— Tako je.

— Od tebe se teško mogu izvući bilo kakvi podaci — zaključio Allison, smijuljeći se.

— Tražiš podatke iz druge ruke, Webbe. Već si razgovarao s njom.

— Aha. Ona ima svoje mišljenje o razlogu zašto nisi prošao kroz Dry Bottom.

— Naslušao sam se njezinih mišljenja.

— Nisi baš oduševljen njima, ha?

— Nisam.

Tada ispriča Allisonu što se dogodilo u Lomi, spomene mu da su razbojnici jahali ispred njih i da se Holden zainteresirao za Janet. Kad je završio, Allisonu su gnjevno sjale oči.

— Jime — reče on — jednog ću dana morati ubiti Holdena. Slutim to otkad sam došao ovamo.

Fentriss je znao da Allison nikada ne govori prazne prijetnje. Nešto davno, prije nego što se oženio djevojkom, koja će roditi Janet, pričalo se o njemu širom Zapada kao o opasnom čovjeku. Fentriss je znao da je još i sada opasan, čak su ga i razbojnici, predvođeni Holdenom i Snellom, izbjegavali.

– Dakle, tako – nastavi Allison.
– trebalo bi da okupimo momke, Jime, odjašemo u Dry Bottom i uništimo tu razbojničku družinu. Iona-ko ćemo to, prije ili poslije, morati učiniti.

– A koje bi momke izabrao za takav zadatak? – zapita Fentriss. Kao da mu se u glas uvukla ironija.

– Razumijem što hoćeš kazati – reče Allison, netremice ga gledajući. – Na cijelom ranču nema ni pet ljudi u koje bismo se mogli potpuno pouzdati.

– Stanje nije, ipak, tako loše, Webbe. Većina je momaka poštena. Samo nekolicinu su zaveli Holden i Snell.

– Tko su ti klipani? – zapita Allison.

– Ne bih htio ništa brzopleto zaključiti – odgovori predradnik i strese glavom. – Hoću biti potpuno siguran.

Allison pomisli za trenutak na Janetine riječi. Zar je Fentrissa strah natjerao da zaobide Dry Bottom? Ne, to nije istina. Dobro pozna Fentrissa. Izbjegao je Dry Bottom zato što nije htio izvrgnuti Janet nikakvoj opasnosti. Postidi se što je, makar za tren, posumnjao u njega.

– Dabome – prozbori – ti si predradnik. Poznaš ljude bolje nego ja. Dajem ti, kao i obično, slobodne ruke.

* * *

Dva tjedna nakon toga sjedio je Webb Allison u svojoj radnoj sobici i gledao u pismo. Mrštio se čitajući ga, a onda se osmijehne, napola trpeljivo, napola ironično. Pogledavši kroz prozor, opazi da je upravo dojahala u dvorište Janet. Ocjenjivački ju je gledao.

Zašto neke majke moraju umrijeti, mislio je žalosno, i ne mogu vidjeti kakav su život stvorile? Eleanor bi se ponosila svojom kćerkom.

Spremi pismo u džep, izide i dočeka Janet pred stajskim vratima.

– Uskoro ćeš poznavati okolicu bolje nego ja – reče joj. – Preplanula si poput mojih kaubojja. Jesi li osamljena?

– Nimalo, tata. Divno mi je. Ponovo otkrivam ona mjesta koja su mi se nekoć svidala, ali sam ih već malone zaboravila.

– Bila si skitnica, Janet – nasmije se on – no vjerujem da si se, školujući se na Istoku, promijenila.

– Mislim da sam još i sada skitnica, tata.

– Prava si predstavница obitelji Allison – reče on smijujući se. – Vatrema si i nagla. Treba da se bojiš jedino sebe.

– Kako to misliš, tata?

– Nagao muškarac spreman je boriti se čim ga netko izazove. Ako je pametan, nastoji se obuzdati kako ne bi neprestano upadao u nevolje. Kod naglih žena je jedini odušak pričanje. Govore ono zbog čega se poslije kaju.

– Ja nisam izrekla ništa zbog čega bih se kajala.

– Možda i nisi. Ipak, srce, onog dana kad si doputovala ovamo, kazala si mi da se Jim Fentriss bojao zaustaviti u Dry Bottomu. Jesi li to rekla i Fentrissu?

– Jesam.

Popeli su se na verandu i sjeli.

– To sam i mislio – nastavi zamišljeno Allison. – Jim se cijelo vrijeme drži kiselo. Izmijenio se. Ne može se iz njega izvući ni riječ. Čini mi se da si ga uvrijedila, draga moja.

– Ne sviđa mi se – odvratila ravnodušno Janet. Međutim, gledajući je ispod poluspuštenih vjeda, Allison zapazi da su joj bljesnule oči.

– Zašto?

– On je nasilan! Pravi grubijan!

– Zašto misliš tako?

– Kad sam se popela na kola i, uhvativši uzde, rekla mu da ću se

odvesti u Dry Bottom svidalo se to njemu ili ne, otkvaćio je uzde i kazao da će biti po njegovu, makar me morao svezati.

— A, tako! — uzvikne Allison i zavizdi, pokazujući čuđenje. Neko je vrijeme šutio i razmišljao. Napokon je pogleda i reče blagim glasom: — Jim Fentriss se ne boji ničega, dušo. Čak ni žena.

— On me nimalo ne zanima.

— Čini mi se da ni ti njega ne zanimaš. Otkad si ovdje, ne spava u svojoj kolibi. Dobro, ako te ne zanima Fentriss, vjerojatno će te zanimati ovo što ću ti sada reći. Upravo sam dobio pismo od Ikea Horna, predsjednika stočarskog udruženja, i javlja mi da šalje ovamo kćer, Ellu May, kako bi provela ovdje ljeto s tobom. Obavještava me da i Ed Wyman šalje svoju kćerku Peggy. Zajedno ste se školovala na Istoku, zar ne?

— Jesmo — Janet se ozaří lice. — O, to će biti divno!

— Znači, te su ti djevojke drage?

— Jesu, vrlo su zabavne. Kada dolaze?

— Prekosutra. Morat ću opet poslati Jima Fentrissa u Lomu.

Janet ne reče ništa na to.

Nakon tog razgovora Allison odjaše kako bi obišao pašnjake i provjerio kakva je trava. Kad se vratio predvečer, zatekao je Janet na verandi.

— Izgledaš kao slika! — reče joj oduševljeno. — Ta ti široka haljina izvrsno pristaje.

— Tata — obrati mu se ona i pogleda ga u oči — ne šalji Jima Fentrissa u Lomu po Ellu May Horn i Peggy Wyman.

— Fentriss je vrlo pouzdan čovjek, Janet. Međutim, ako ti nije po volji, poslat ću nekoga drugog — odvrati Allison. Kad se za nekoliko minuta našao u radnoj sobi i nagnuo nad papire, široko se nakesio.

— Kakve li zagonetke! — mrmljao je smješkajući se. — Ona mrzi Jima, ali ne bi htjela da se on druži s drugim djevojkama.

III

Posjetivši logor na istočnom pašnjaku, gdje su se Fentriss i Janet zaustavili one noći kad su putovali na ranč, Webb Allison ugleda, dok je jahao uz obronak, nekog jahača na glavnom putu iz Dry Bottoma. Bio je udaljen nekoliko kilometara i jahao prema »Dvostrukom karu«. Uskoro je nestao iza brda.

Neki momak s ranča, zaključivši Allison. Vjerojatno Fentriss.

Sjetivši se predradnika, razmišljao je o njemu. Nije koraknuo u kuću otkad je doputovala Janet. Ako mu se ona i ne sviđa, mogao je pogledati Ellu May Horn i Peggy Wyman, koje su na ranču već gotovo dva tjedna. Ostali momci nastoje iskoristiti svaku priliku da se vrmaju oko kuće. Pogotovu se jedan od njih, Dude Baldwin, zainteresirao. I to za Ellu May. Allison ih je nekoliko puta vidio kako jašu zajedno. Znajući da je Dude ženskar, namjeravao je upozoriti Ellu May i ukoriti njega, ali to još nije učinio.

Dude je pravi kicoš. Nosi skup šešir, kožne rukavice s resama, upadljivo širok redenik i revolver s drškom od bjelokosti. Nesumnjivo je privlačan za žene, pogotovu za djevojku poput Elle May, koju je očarao njegov izgled. Osim toga, Dude je uistinu naočit i zna se kavalirski vladati. Povrh svega, sposoban je kauboj.

Približivši se kući, Allison opazi da je jahač upravo sjahao kraj obora. Na konju je imao teško kaubojско sedlo, a iz navlake je virila vinčesterka. Doimao se prilično bijedno, poput kauboja koji je već odavno bez posla. Odjeća mu je bila otrcana, čizme oguljene, ali o boko-

vima mu bijahu dva revolvera. Bio je visok, vitak, gibak, srednjih godina. Lice mu je poprimilo brončanu boju, svojstvenu onima koji su često u preriji. Imao je visoke jagodične kosti, široka usta i kukast nos.

– Dobar dan – pozdravi on kad je Allison sjahao.

– Dobar dan.

– Vi ste Allison? – zapita došljak.

– Da, ja sam Allison.

Stranac izvadi lulu i počne je puniti duhanom.

– Hm, to je prilično čudno – promrmlja. – Možda se nas dvojica poznamo bolje nego što ljudi misle.

– Zapali lulu i povuče dim. – Jeste li ikada čuli za nekog Harlana iz Sunset Passa?

– Allison se tobože zamisli.

– Govorite o Harlanu koji je dobio nadimak »Tromi« zato što je tromo posezao za jednim revolverom dok je munjevito izvlačio drugi?

– Da, baš o njemu govorim.

– Dabome, poznao sam ga. Neću ga nikada zaboraviti. Bio je najveći hvalisavac među revolverašima. Vjerujte mi, nije se borio nikada u životu, ali je govorio tako kao da ima iza sebe tisuću dvoboja.

Došljak prestane pušiti. Plave mu oči veselo zasjaju.

– Varalico stara! – nasmija se.

– Odmah si me prepoznao.

Čvrsto su se rukovali i na prvi se pogled vidjelo da su stari prijatelji.

– Prepoznao sam te čim sam te ugledao, Harlane – odvrati Allison.

– Ako bi se ošišao i malo dotjerao, izgledao bi kao prije trideset godina.

– Često sam se pitao kako ćeš izgledati kad posijediš, no nisam vjerovao da ćeš to doživjeti. Srljao si iz opasnosti u opasnost. Dobro se sjećam kako si razbio bandu Beautya Krella.

Allison odvede prijatelja u kuću i pošteno ga nahrani. Za pola su sata ponovo izišli, sjeli na ogradu obora te se raspričali. Pušeci i smijući se, prisjećali su se koječega iz prošlosti.

– Nisi mi još kazao što radiš u ovom kraju, Harlane – reče Allison i donekle žalosno pogleda prijatelja. – Koliko vidim, ne živiš baš dobro. Vrlo mi je žao.

– Cijenim tvoju sućut – odvrati Harlan i široko se nakesi – ali mi nije potrebna, Webbe. Došao sam k tebi u dronjcima, no imam toliko novca da ne znam što ću s njim. Ovdje sam zato što me poslao arizonski guverner.

– Zašto te, dovraga, guverner poslao ovamo? – zapita začuđeno Allison.

– Nisam ja jedini kojeg je poslao. Guverner i javni tužilac okupili su skupinu iskusnih momaka koji znaju revolverom štititi red i zakon. Guverner je izvan sebe od bijesa zbog načina kako predstavnici vlasti u ovom okrugu obavljaju svoje dužnosti. Uvjeren je da šerif i njegovi pomoćnici, okružni tužitelj i suci surađuju s razbojnicima i dijele plijen. Čvrsto je odlučio prekinuti te prljave poslove. Potrebni su mu dokazi, a kad ih prikupi, rastjerat će dosadašnje službenike i dovesti nove. Stanje je užasno. Eto, prije nekoliko tjedana opljačkali su razbojnici banku u Lomi. Dva su čovjeka poginula na licu mjesta, a treći je umro poslije.

– Znam – reče Allison i kimne glavom. – Moja kći je prisustvovala pljački.

– E, onda znaš kako je, Webbe. Guverner želi dokaze. Došao sam ovamo zato što on zna da smo nas dvojica prijatelji. Zaposlit ćeš me kao kauboja na »Dvostrukom karu« i postupat ćeš sa mnom jednako kao i s drugima. Kad god bude u

blizini netko tko bi nas mogao čuti, vladat ćeš se tako kao da sam za tebe manje-više stranac. Ne smiješ spomenuti ni kćeri da me poznaš.

— To je lukav potez — zaključi zadovoljno Allison.

— Vremena se mijenjaju — izusti zamišljeno Harlan. — Ljudi više nisu poštteni kao nekoć.

— Ipak, ima još mnogo poštenjaka — tvrdio je Allison.

— Koliko je ljudi na »Dvostrukom karu« pošteno?

Allison se namršti.

— Hm, teško je to reći — odgovori napokon. Sjetio se Fentrissova mišljenja o pouzdanosti družine. — Vjerovao sam da bih mogao spomenuti najmanje petnaest imena, ali sada kad me pitaš, nisam više tako siguran. Uglavnom, mogu spomenuti predradnika Jima Fentrissa. On je pošten.

— Uvjeren si u to, Webbe?

— Jim Fentriss je najčestitiji čovjek u ovom okrugu! — istakne Allison.

— Drago mi je što to čujem — reče Harlan. — Barem u nekoga se možemo pouzdati.

* * *

Dok su Harlan i Allison, sjedeći na oborskoj ogradi, razgovarali o njemu, Jim Fentriss je upravo jahao prema glavnom logoru na pašnjaci. Završilo se proljetno okupljanje stoke, te je sada namjeravao otjerati goveda na istočni pašnjak, gdje je trava najbolja.

Razočarali su ga rezultati okupljanja stoke. Broj goveda se nije povećao kao što se očekivalo. Očito su kradljivci stoke bili sve drskiji i sve brojniji. Možda ima među njima i onih koji su sudjelovali u pljački u Lomi, mislio je, no nije imao nikakvih dokaza.

Dojahavši u logor, sjaše, rasedla konja i pusti ga u obor od konopa-

ca. Kad se okupao u rijeci, već se smračilo. Zaustavi se na rubu logora i zagleda u ljude oko logorske vatre. Znao je da među njima ima prijatelja, ali i onih koji mu nisu skloni.

Naročito je pažljivo promatrao jednog mladića koji se doimao starijim nego što je bio po godinama. Prilično nizak. Bio je čvrst, mišićav i gibak. Imao je dugačku, bujnu, valovitu smeđu kosu. Bio je zgodan, ali mrzovoljan. U očima su mu se vidjeli pobuna, prkos i drskost. Očito nezadovoljan onim što mu je dao život, žustro se protivio postojećem stanju. Pa ipak, na licu mu se, kad bi ga netko pažljivo pogledao, mogla zapaziti blagost, a duboko u očima sjeta.

Predradnik ga je pogledavao mnogo češće nego ostale. Kao da je želio da i mladić njega pogleda. Međutim, to se ne dogodi.

Kad je kuhar počeo dijeliti večeru, Fentriss je među posljednjima otišao po nju. Nitko mu se ne obrati nijednom riječi. Bio je svjestan svoje odvojenosti i znao razlog. Razbojnici su sve poduzetniji i sve smjeliji, te se o njihovim pljačkama i uspješnom izbjegavanju bilo kakve kazne sve više pričalo među kaubojima »Dvostrukog kara«. Stvaralo se nezadovoljstvo i rasla pohlepa. Doduše, ta pošast ne zahvaća sve. Fentriss je lako mogao razabrati koji su članovi družine najnezadovoljniji i najpodložniji pričama o svemoćnim odmetnicima. Riječ je o onima koji su uvijek bili lijeni, ili lakomisljeni, ili im je smetala disciplina.

Oni šire, polako i lukavo, otrov među ostalima. Glavni je u tome Durango Ed. Visok, ridokos momak hladnih, prkosnih i ciničnih očiju. Zna očarati sugovornike. Gutaju svaku njegovu riječ. Fentriss ga je već htio otpustiti, ali je znao da će,

ako ode Durango, poći za njim i njegovi sljedbenici.

Durango je sada sjedio na sanduku blizu vatre. Već se najeo, pa je pričao. Nedaleko od njega sjedio je na tlu onaj mrzovoljni mladić kojeg je Fentriss prije promatrao i zainteresirano ga je slušao, dok su mu se oči uzbuđeno svjetlucale. Durango je govorio tiho, ali razgovijetno. Znao je privući pažnju. Povremeno bi zastao tako da bi slušaoci nestrpljivo čekali njegove sljedeće riječi.

– Naravno, zakon će ih tražiti, ali mislim da zbog zakona ne moraju sebi razbijati glavu – reče Durango i nasmije se.

– Tebi se uvijek fućkalo za zakon, zar ne? – natukne mladić buntovničkih očiju. Očito je svaku riječ ridokosog Duranga prihvaćao kao veliku pouku.

Fentriss se povuče dublje u sjenu gdje nije više mogao čuti Duranga. Odluči ga zadržati u družini još samo sutra, dok ne dotjeraju stado na istočni pašnjak, a onda će zatražiti od Allisona neka ga otpusti. Kudi-kamo je bolje da mu ponestane radne snage nego da mu Durango i dalje truje većinu ljudi.

Znao je da je Durango posebno izabrao kao svoju žrtvu Yumu Kida, buntovnog mladića. Jasno mu je bilo da tu ne može ništa učiniti; ljudi imaju pravo razgovarati. Upozorio je Kida i opet će ga upozoriti, no male su nade da će ga poslušati.

Zadržao se u sjeni vrlo dugo, dok se nisu kauboji počeli spremati za spavanje. Durango Ed prestane pričati. Reče nešto Kidu i nasmije se, zatim podmetne sedlo pod glavu kao jastuk i ispruži se na tlu. Prozbiorivši mu nešto, Kid se udalji od logorske vatre i ode prema rijeci. Ondje mu se, u mraku, ubrzo približi Fentriss.

– Jesi li to ti, Kide? – zapita.

– O, to si ti, ha? – izusti prezirno Kid. – Jest, ja sam. Što hoćeš?

– Htio bih porazgovarati s tobom – odgovori blagim glasom predradnik.

– Dobro, govori.

– Ne druži se previše s Durangom. On loše utječe na sve oko sebe.

– Ha, ha! Baš si šaljiv! Uvijek si držao propovijedi. Ono što ja činim, ne tiče se nikoga osim mene. Kad bi bio samo upola hrabar kao Durango, rekao bih: svaka ti čast.

Fentriss se u mraku ukoči. Napeli su mu se mišići i čvrsto je stisnuo usnice. Međutim, uspio je ovladati sobom.

– Dobro – reče i, okrenuvši se, ode u mrak.

* * *

Sutradan ujutro potjerali su stoku preko planinskog obronka u široku dolinu. Daleko na čelu jahao je Fentriss tako da je imao pregled nad cijelim stadom. Mogao je vidjeti gotovo sve članove družine. Zapazio je da su Durango Ed i Yuma Kid neprestano zajedno. Durango je, očito, doznao za sinoćnji razgovor, jer se prezirno i zajedljivo smješкао kad god bi ga Fentriss pogledao.

Po podne, kad su dotjerali stado u dolinu, dojahalo je u dvorište ranča desetak jahača, ali među njima nije bio Durango. Ostavili su konje u oboru.

Posljednji je dojahao Fentriss. Dok je skidao sedlo s konja, promatrale su ga s verande Janet i njezine gošće.

– Vrlo je zgodan – zaključí Ella May. Znajući da se Janet dovezla s njim iz Lome, dala je već maha mašti.

– Tko? – zapita Janet.

– Pa, tvoj predradnik. Zar nije onaj čovjek kraj obora tvoj predradnik? Zacijelo jest. Doima se autoritativno.

– Nije on moj predradnik! – proturječila je Janet.

– Izgleda baš romantično – reče Peggy Wayman. – Uvjerena sam da si luda za njim, Janet!

– Nisam – odgovori tiho Janet.

– Oduvijek želim vidjeti predradnika na ranču – izjavi Ella May. – Čitala sam o njima toliko da, jednostavno, umirem od znatiželje. Hajdemo k njemu.

Peggy Wayman je oklijevala. Pogleda Janet.

– Što misliš o tom, Janet? – upita.

– Možemo, odglumiti da nas zanimaju konji – predloži Ella May.

– Nećemo buljiti u njega. Ja idem.

– Krene niz stepenice s verande, a Peggy i Janet pođu za njom.

Fentriss ih opazi tek kad su mu se već toliko približile da im nije mogao pobjeći. Uhvaćen u klopku, stajao je i čekao ih, prebacivši preko ramena sedlo. Ella May i Peggy su mu se smiješile.

– Gospodine Fentriss – obrati mu se Janet, prkosno ga gledajući – htjela bih vas upoznati sa svojim prijateljicama.

Kad mu je rekla njihova imena, on se nakloni i skine šešir s glave. Srdačno se rukovao s djevojkama i istodobno pogledao letimice Janet kao da je želi podsjetiti da se njih dvoje nisu rukovali kad su se prvi put sreli.

Janet se zapanjila i zbunila. Očekivala je da će se on smesti i una-prijed se zlobno veselila tom prizoru, ali on se vladao sasvim smireno, opušteno gotovo samouvjereno. I, doista je izgledao romantično, makar mu je na ramenu bilo sedlo, a preko lijevog lakta prebačene uzde.

Ali, uskoro mu je vidjela samo leđa, jer ga je potpuno zaokupila Ella May. Ispitivala ga je o konjima u oboru, o životu na ranču, o njemu osobno. Čak mu je dodirnula revol-

ver u koricama i uzbuđeno uskliknula, baš kao i prije nekoliko dana kad je dotaknula bjelokosni držak Dudeova revolvera. Janet i Peggy se pogledaju i udalje. Zaputivši se prema rijeci, dale su priliku Elli May da zavodi predradnika koliko god hoće.

Uokolo je bilo nekoliko desetaka kauboja, zauzetih raznim poslovima. Neki su ih znatiželjno pogledavali, dok su se drugi, očito zbunjeni, držali tako kao da ih i ne zapažaju.

– Janet – progovori Peggy kad su se zaustavile na uzvisini nedaleko od dvorišta – pogledaj onog mladog kauboja koji stoji sâm kraj kovačnice. Nemoj sada – upozori je. – Upravo gleda prema nama. Čini mi se, Janet, da nisam još nikada vidjela tako tvrdo lice kao što je njegovo. Ima na njemu nekakve tragičnosti. U očima mu neprestano plamti vatra. I cijelo se vrijeme smješka prezirno tako da su mu se već iskrivila usta. Mislim da je užasno nagao i da je nekomu učinio nekakvo zlo, te sada razmišlja o tom. Mislim da nema dovoljno snažnu volju. Doima se kao izgubljena ovca.

– Znam o komu govoriš – reče Janet, ne okrenuvši se. – To je Yuma Kid. Zapazila sam ga prije nekoliko tjedana. Promatrala sam ga i razgovarala o njemu s tatom. Ovdje je oko godinu dana. Došao je kad su tati bili potrebni ljudi, pa ga je tata, premda mu se nije svidio njegov izgled, zaposlio. Nije htio otkriti tati kako se zove. Rekao je neka ga zovu Yuma. Potom su ga ostali prozvali »Kidom« (dečko) jer je mlad, i tako je postao Yuma Kid. Tata sumnja da mu prošlost nije sasvim čista. Sprijateljio se s Durangom Edom, također sumnjivim čovjekom.

Odšetale su do staje koje su bile odvojene od ostalih građevina, u kojoj je Allison držao najbolje ko-

nje. Gledale su lijepe životinje i tapšale ih. Nakon nekog vremena ode Peggy prema kući, tvrdeći da je boli glava, a Janet se zadrži u staji još petnaestak minuta. Vraćajući se mimo glavne staje, ugleda Ellu May i Dudea kako stoje nedaleko od blagovaonice. Zastane, donekle zbunjena spoznajom da se prisnost između dvoje približila već opasnoj točki. Otac joj je napomenuo da je Dude ženskar. Međutim, bojeći se da će Dude i Ella May pomisliti da ih uhodi ako bude prošla mimo njih, povuče se iza ugla staje. Uto začuje kroz stajski prozorčić iznad glave nečiji glas. Zaključci da pripada Yumi Kidu.

— Ah, ti i tvoje proklete propovijedi! — govorio je ljutito i drsko.

— Nastojim samo spriječiti da upadneš u nevolje — odvrati mu pomirljivo drugi glas. Bio je to Jim Fentriss!

Iznenadivši se, Janet se ukoči. Kolebala se.

Yuma Kid se prezirno nasmije.

— Gledaj svoja posla, lijepo ti velim! — prozbori gnjevno. — Ili ću ti jednog dana prostrijeliti glavu! Zašto me ne otpustiš kao što ćeš, veliš, otpustiti Duranga?

— Ne želim se svadati s tobom — reče Fentriss.

— Ne, ti se nikada ne želiš svadati sa mnom. Međutim, nećeš izbjeći sukob ako otpustiš Duranga.

— Mislim da je uzaludan bilo kakav razgovor s tobom. Krenuo si pogrešnim putem i nećeš slušati. Zapamti da sam te upozorio.

— Gubi se odavde dok nisam posegnuo za revolverom! — zaprijeti Yuma Kid.

Janet se lecne. U staji je bilo vrlo tiho. Zamišljala ih je kako stoje jedan nasuprot drugom i čekaju koji će prvi uzmaknuti. Tada začuje iznutra korake i žurno se udalji prema oboru. Zaustavi se ondje i to-

bože zagleda u konje. Razgovor u staji potvrdio je njezino mišljenje o predradniku. Vozeći se s njim iz Lome, nazvala ga je kukavicom. Međutim, sada prizna sebi da nije mislila tako. Nije željela povjerovati da je to istina. Iz staje neće prvi izaći Fentriss, vjerovala je, nego Yuma Kid. Taj će drski mladić morati popustiti, inače će dobiti metak, što je i zaslužio.

Uto se na stajskim vratima pojavi Fentriss. Zastane za tren, objesivši ruke i spustivši glavu.

Janet se žustro okrene i zaputi prema kući. Dakle, istina je. Jim Fentriss je kukavica!

IV

Zaustavivši se na niskom brdu odakle je mogao vidjeti cijelu dolinu, Jim Fentriss je razmišljao o Durangovu nepovoljnom utjecaju na družinu. Međutim, svaki čas bi mu se uvukla u misli Janet Allison. Nije ju mogao zaboraviti iako je znao da ga mrzi i prezire.

Kad mu je konj, iznenada, tiho zarzao i naćulio uši, prestao je maštati. Zapazi daleko u dolini nekakvo micanje i napokon razabere konja koji je galopirao na istok. Svjetlucale su se na suncu jahačeve žute kožnate hlače ukrašene šljokicama i ukrasni čavlići na jabuci sedla, pa je prema tim pojedinostima prepoznao Dudea. Nitko drugi nema takve hlače ni sedlo. Namršti se.

— Zašto jaše prema istočnom logoru? — zapita naglas dorata. — Vraški mu se žuri. Valjda je dobio nekakav zadatak.

Gledao je za Dudeom dok mu nije nastao s vidika i baš kad se htio spustiti u dolinu spazi blizu rijeke drugog jahača. Ridanu se sjala na suncu dlaka. Tog bi konja u svako doba mogao prepoznati. Pripada Janet.

Uspravi se u sedlu, zamislivši se. Najprije se pojavio Dude, zatim Janet. Oboje jašu prema istočnom logoru. Nastojao je prigušiti misli koje su mu se odmah nametnule, no morao je priznati da se Dude proćuo kao nepošten i bezobziran zavodnik. Nepouzdan je, neprestano mijenja djevojke, ali uspijeva izbjeći bračne sponse. Razumljivo je, možda i neizbježno, što je privukao Janet. Međutim, znajući podosta o njegovim prošlim pustolovinama, Fentriss se odlučio umiješati i spriječiti njegovo ljubakanje s Allisonovom kćerki. Allison mu je prijatelj.

Potjera konja nizbrdo. Bio je udaljen nekoliko kilometara od ridana. Razmišljao je kako će postupiti. Ne smiju pomisliti da ih uhodi. Pojaviti će se, tobože, slučajno. Dat će Dudeu nekakav neodgodiv zadatak i vratiti će se s Janet na ranč. Poslije će Dudeu pošteno natrljati nos.

Istini za volju, Janet ga je poprilično razočarala, ali je nastojao sve okrenuti na šalu.

— Ljubav je slijepa — govorio je sebi. — Zato i ne može zapaziti prave vrijednosti.

Projahavši kroz zavoj u podnožju brda, nije vidio pred sobom ridana ni Dudeova konja. Produži prema malom oboru, polako sjaše, priveže konja za ogradu i krene prema kolibi. Kad je prešao pola puta do nje, začuje ženski vrisak. Zatim još jedan. A onda muški glas. Durangov!

— Došla si ovamo na sastanak s Dudeom, zar ne? — govorio je glas. — Zbog čega si došla? Brati ljubičice? Prestani se otimati. Ja te mogu zadovoljiti u ljubavi kao i Dude, i učinit ću to!

Vrisak se ponovi, ali ovaj put prigušen, kao da je ruka pokrila žrtvi usta ili joj se u ustima iznenada našla krpa.

Fentriss stigne u dva-tri skoka do vrata. U kolibi je bilo polumračno,

nasuprot blještavom suncu vani, pa je razabrao samo dva lika u suprotnom kutu prostorije, blizu zatvorenih stražnjih vrata. Korakne unutra.

— Durango! — vikne.

Durango opsuje. Pusti djevojku, hitro se okrene držeći revolver u ruci. Čim se on počeo okretati, djevojka je jurnula prema stražnjim vratima i šmugnula kroz njih van. Vidjevši da se tako brzo kreće, Fentriss zaključi da nije ozlijeđena, no nije ju mogao ni pogledati, jer je Durango bio pred njim, kleo je i gurnuo mu revolversku cijev u trbuh. U očima mu se vidjela ubilačka želja.

Fentriss osjeti da se grče mišići na ruci koja je držala revolver. Munjevito se izmakne ustranu, ščepa lijevom rukom Duranga za lijevi lakat i desnom mu rukom čvrsto uhvati šaku u kojoj je držao revolver. Zavrne ruku tako da je Durango zaurao od bijesa i boli. Revolver padne na pod.

A onda, dok je Durango još urlao i psovao, predradnik ga počne pogadati snažnim udarcima. Izljev bijesa trajao je kratko, ali je bio razoran.

Durango je ležao na leđima, raskrvavljena lica. Desnu šaku mu je Fentriss smrskao petom čizme kad je Durango posegnuo za revolverom na podu. Durango se sada držao za tu šaku i jaukao.

— Već mjesecima želiš upotrijebiti revolver — progovori Fentriss. — Prvi put sam vidio da neki muškarac postupa tako sa ženom. Nisam te ubio samo zato što hoću da se vratiš k svojim drugovima i pokažeš im da svojim hvalisanjem i prijetnjama ne možeš nikoga uplašiti. Dodi ujutro po plaću. — Stojeći još nekoliko trenutaka i gledajući protivnika na podu, sagne se, po-

digne revolver, isprazni mu bubanj i baci ga van kroz otvoreni prozor.

Izišavši kroz stražnja vrata, ugledao je Durangova konja na čistini iza kolibe. Mirno je pasao. Ridan je već nestao. Stigavši do sredine čistine, Fentriss pogleda niz dolinu te opazi ridana i jahačicu na njemu; bili su udaljeni oko dva kilometra. Budući da nije nigdje vidio Dudeova konja, zaključi da je Dude, vidjevši da je u kolibi Durango, pobjegao i prepustio mu Janet na milost i nemilost. Ljudima poput Dudea ne može se vjerovati, pomisli cinično. I Dudea treba otpustiti.

Zaobišavši kolibu, pride svom doratu i odjaše tamo odakle je dojahao.

Htio ili ne htio, morao je priznati da je ljubomoran. Morao je priznati da se zaljubio u Janet. Podlegao je djevojci koja ga prezire. Međutim, sada nema više nikakve sumnje da ju je pravilno ocijenio. Doista je razmažena. Pa ipak, pokušavao je na svakakve moguće načine opravdati njezino ponašanje. Nije mogao povjerovati da bi je očaralo Dudeovo udvaranje. Zacijelo ju je Dude samo privremeno zainteresirao, jer se vlada drukčije od ostalih.

Prenoćio je u istočnoj uvali. Vidio je ondje Dudea, ali mu nije ništa rekao, jer je namjeravao najprije porazgovarati oprezno s Allisonom. Upalo mu je u oči da ga Dude izbjegava i doima se uznemireno.

Sutradan po podne dojahao je na ranč i doznao da je Alliseon odjahao na zapad s Ellom May i Peggy. Rekla mu je to Janet, sjedeći na verandi i šijući. Držala se vrlo smireno i bila ljepša nego ikada. Umjesto da se ona zbuni, zbunio se predradnik. Kad je htio otići, ona ga zaustavi.

— Zar nećete sjesti? — zapita ga tiho. Vjerujem da će se tata i djevojke brzo vratiti.

Prihvatio je ponudu i sjeo. Njezino ga je držanje sve više zbunjivalo. Kad ju je pogledao, zapazio joj je u očima nekakvu čudnu blagost, malone sućut. Nije, naravno, mogao znati da ga ona sažalijeva zbog kukavičluka koji je pokazao u sukobu s Yumom Kidom.

— Danas vam se nije jahalo — progovori on.

— Nije.

— Zar se ridan ozlijedio?

— Ne, nije mu ništa. Nisam ni jučer jahala.

On se vrlo blijedo osmijehne. Dakle, odlučila je poreći da je odjahala na sastanak s Dudeom.

— Provela sam skoro cijeli dan u sobi uređujući je prema svom ukusu. Pomagala mi je Menda.

Aha, poreći će sve. Nesumnjivo se dogovorila s Meksikankom Mendom, domaćicom. Vidjela ga je kad je uletio u kolibu, jer su joj se oči već privikle na tamu, dok je on bio još zaslijepljen i nije mogao mnogo razabrati. Kad je progovorio, pobjegla je, okrenuvši mu leđa.

— Znači, ridan nije jučer izlazio iz staje? — zapita je.

— Nije.

— Hm, nije baš dobro da konj bude cijeli dan u staji — podsjeti je on. Nije mu ništa odgovorila. — Razmišljam o Dudeu.

— O Dudeu? — Janet se nasmije.

— Zašto vas on zanima?

Pogledavši je za tren, umalo se pokolebao. Ipak, nema nikakve dvojbe. Vidio je ridana i nju. Nema sumnje. Ona vrlo spretno glumi.

— Zanima me je li bio ovdje Dude — reče on.

— Zašto?

— Otpustit ću ga. — Pažljivo je gledajući, zadovoljno ustanovi da su je zapanjile njegove riječi.

— Smijem li doznati što je skrivio?

– Ne obavlja poslove kako treba
– odgovori on. – Zanemaruje ih.

Valjda će shvatiti značenje tih riječi. Da očitog ga nije shvatila. Mirno ga je gledala plavim očima. U dušu mu se uvuče nekakva čežnja poput one koja ga je obuzela nekoć davno kad je otišao iz roditeljskog doma. Želio je Janet. Volio ju je. Uprkos svemu što se zbilo.

– Kako zanemaruje posao? – upita ona.

Budući da je nije namjeravao otvoreno optužiti, morao je prići temi s druge strane, pa ju je upitao je li vidjela danas Duranga. Odgovorila mu je da Durango, koliko ona zna, nije bio na ranču.

– Zar ga očekujete? – zapita ga.

– I njega ćemo otpustiti.

– O! – uzvikne ona. – Što se dogodilo?

– Dude i Durango se previše zabavljaju sa ženama.

Privremeno prateći pogledom iglu i saginjući glavu, Janet se pitala kako je doznao da se Ella May druži s Dudeom. Dosad nije znala da i Duranga pretjerano zanimaju žene. Osmjehne se.

– A, to je posrijedi? – prozbori.

– Mislim da Dude nema nikakve zle namjere. Zgodan je, pa privlači, dabome, žene.

– Zapazio sam to. – Bilo mu je drago što ona shvaća Didea tako olako. Samo se zabavlja s njime. Sada kad je doznao da je posrijedi površno oćijukanje, nije više namjeravao kopkati po tom. Osjetio je veliko olakšanje. Ustane i reče: – Hvala vam, gospodice. Razmislit ću još o Dideu. On je sposoban momak i rado bih ga zadržao ovdje.

Htjede otići, ali ga zaustavi njezin glas.

– Možda me se ne tiče – reče mu ona – ali zar nema u ovoj družini drugih ljudi koje bi trebalo otpustiti?

– Ima.

– Nije li među njima Yuma Kid? Okrenuvši se prema njoj, Fentriss polako stisne šaku i malo poruveni, no pogleda je ravno u oči.

– Svakako – odvrati.

– Ako je tako, zašto ga ne otpustite kao i Duranga? Koliko čujem, njih dvojica su prijatelji.

– Kako to znate? – zapita on odrješito.

– Slučajno sam se zatekla pod stajskim prozorom.

– Znači, čuli ste razgovor? – izusti on, stojeći kao kip, očito uzdrman snažnim osjećajima.

– Jesam. – Najednom je imala dojam da ga je pogrešno ocijenila. Sjedne uspravno i pogleda ga. – Da, čula sam vaš razgovor s Yumom Kidom u staji. Nehotice.

– Zacijelo vas je taj razgovor uvjerio da ste me sasvim opravdano nazvali kukavicom.

– Ne znam što da mislim – odvrati ona. – Tata mi veli da je Durango opasan čovjek, a da je Yuma Kid samo budalast mladić. Pa ipak, vi ćete otpustiti upravo Duranga. Tko se usudi otpustiti Duranga, morao bi imati hrabrosti i da otpusti Yumu Kida. Očito postoji neki drugi razlog.

– Teško se može dokučiti.

– Da sam muškarac, ne bih mogla podnijeti Kidove uvrede.

– Međutim, vi niste muškarac.

Mislim da se muška gledišta razlikuju od ženskih.

Pažljivo ga je promatrala. Čudila se dubini osjećaja u njegovim očima. Kao da mu je za tren mogla zaviriti u dušu, probiti se kroz njegov oklop. Vidjela je potpuno drukčijeg Fentrissa. Zapazila je, osim toga, da je kudikamo naočitiji nego što joj se dosad činilo, da ima u njemu blagosti koju nije dosad otkrila samo zato što ga nije pažljivo gledala.

– Možda imate pravo – prizna mu. – Pa ipak, niје mi baš sasvim jasno.

– Durango je već zreo muškarac. Iskusan. A Yuma Kid se još razvija, duševno i tjelesno. Od njega prihvaćam ono što ne bih od Duranga ni bilo kojeg drugog čovjeka.

– Razumijem – reče ona. – Žalite ga.

– Da, mislim da je to posrijedi, gospodice. Nastojim ga odvojiti od Duranga.

Dok je on govorio, Janet se zagledala prema istoku. Opazila je kola, koja je pratilo pet-šest jahača.

– Nešto se dogodilo! – uzvikne i naglo ustane. Sada se i Fentriss zagledao prema kolima. Kad su se zaustavila u dvorištu, jedan od jahača, visok i žutokos sredovječan čovjek, sklizne sa sedla, približi se i iz poštovanja skine šešir pred Janet.

– Jime – progovori tada – dovezli smo Duranga.

– Što mu je?

– Mrtav je. Sudeći prema svemu, netko ga je premlatio i ustrijelio. Lice mu je izudarano i pogodila su ga dva metka blizu srca.

– Gdje ste ga pronašli? – zapita predradnik.

– Nedaleko od kolibe na istočnom pašnjaku.

– Kada?

– Jutros. Odjahao sam sa Slimom tamo kako bismo vidjeli kakvo je stanje. – Žutokosi čovjek izvadi iz džepa revolver i pruži ga Fentrissu, koji ga odmah prepozna kao Durangov; taj je kolt bacio kroz prozor pošto je izvadio metke. Pogledavši sada bubanj, ustanovi da je revolver napunjen.

Držeći još u rukama Durangovo oružje, Fentriss letimice pogleda Janet. Očekivao je da će je ta tragedija uzdrmati i natjerati da se oda. Međutim, ona je bila smirena kao i maloprije na verandi.

Tišinu prekine konjski topot. Pojavio se Allison s djevojkama.

– Što se zbilo? – upita on.

– Stradao je Durango – odgovori Fentriss. – Upravo su ga momci dovezli s istočnog pašnjaka. Premlaćen je i ustrijeljen.

Allison se namrgodi i kimne.

Peggy zaprepašteno zastenje, a Ella May se objema rukama uhvati za jabuku sedla i zažmiri. Nitko joj nije obraćao pažnju, no Fentriss ju je pažljivo gledao i opazio da je problijedjela. Držala se tako kao da će se onesvijestiti. Napokon otvori oči. U njima se vidjela užasnutost.

Janet odvede prijateljice u kuću, a kauboји povedu konje u obor. Allison je zamišljeno promatrao Durangovo tijelo dok mu je žutokosi pričao kako su ga pronašli.

– Moramo obavijestiti šerifa – prozbori tada. Obrati se jednom od kauboја i reče mu neka odjaše u Dry Bottom. – Vjerojatno ćeš ondje naći Abea Atkinsona. Navodno je najčešće u tom gradiću. – Pogleda žutokosog čovjeka i upita da li je Durango bio već mrtav kad su ga pronašli.

– Još je disao – odgovori žutokosi – pa smo mislili da će izdržati dovde.

Allison krene polako s Fentrissom prema predradničkoј kolibi i zastane pred njom.

– Pronašli su Duranga jutros, je li tako? – progovori zamišljeno. – Dakle, mogao ga je netko ustrijeliti jučer po podne, noćas ili jutros. Što je radio Durango u istočnom logoru kad je trebalo da bude s ostalim momcima u dolini? Ako se ne varam, kazao si da ćeš se navratiti u istočni logor, Fentrisse. Jesi li bio ondje?

– Nisam.

– Hm, šerifa će zanimati štošta, ali mi mu, očito ne možemo kazati ništa bitno.

Fentriss je odlučio šutjeti. Nije htio uplesti Janet. Ako ona progovori, ispriča šerifu sve što zna i što je vidjela, u redu. Međutim, dokle god ona ne bude htjela otkriti istinu, od njega neće nitko doznati ni riječ.

Ostavši sâm, Fentriss uđe u kolibu. Bilo mu je prilično jasno što se zbilo. Dude se zadržao negdje u blizini kolibe i, kad je predradnik odjahao, obračunao se s Durangom.

Polako ode u kaubojsku spavaonicu. Metnuli su Durangovo tijelo na klupu kraj stražnjeg zida i prekrili ga gunjem. On zavrne gunj i zagleda se u mrtvaca. Rupe od dvaju metaka na Durangovim prsima bile su međusobno udaljene samo pet centimetara. Tik iznad srca. Tko god ga je ubio, vrstan je strijelac. Kad je ponovo pokrio tijelo i htio otići, začuje korake i, okrenuvši se, ugleda Yumu Kida.

— Tko je to? — zapita promuklim glasom mladić, naslutivši već da je na klupi nečije tijelo.

Umjesto odgovora, Fentriss povuče gunj i otkrije Durangovo lice.

Kidu se trznu mišići na licu. Problijedio je i razrogačio oči.

— Durango! — izusti zapanjeno. Netremice je promatrao mrtvaca. Ošamućen, zaprepašten, razočaran. Tada pogleda Fentrissa. Otvoreno ga je optuživao očima. — Ti si to učinio?

— Nisam. Stradao je u istočnom logoru. Bio je ondje sâm. Našli su ga danas Slim Davis i momci. Vjerojatno ga je ubio neki od razbojnika s kojima se družio. Da je živio pošteno, po svoj prilici mu se to ne bi dogodilo.

Donekle se oporavivši od zaprepaštenja, Yuma Kid se prezirno nasmije.

— Već si mi se popeo navrh glave svojim pričama o kreposti! — reče podrugljivo i ode.

Fentriss ponovo pokrije Duranga. Dok je išao prema svojoj kolibi, bio je vrlo natmuren.

V

Sutradan ubrzo poslije svitanja, probudili su Janet glasovi u dvorištu. Digavši se i prišavši prozoru, gledala je kroz zavjesu skupinu ljudi na čistini između kaubojske spavaonice i obora. U toj skupini samo dvojica nisu bila s »Dvostrukog kara«. Okupili su se oko visoka čovjeka sa crnim sombrerom, u sivoj vunenoj košulji i crnom prsluku na kojem je bila zvijezda. Nije mogla čuti o čemu se govori, ali je bilo očigledno da je to šerif Abe Atkinson. Imao je guste crne brkove i velik, donekle kukast nos. Vjerojatno je ispitivao ljude o Durangu.

Drugi je čovjek bio okrenut leđima prema kući, te je Janet nestrpljivo čekala da se okrene. Gledajući mu leđa, čvrsto je vjerovala da ga je već negdje vidjela. Kad se napokon okrenuo, zastao joj je dah. Silverspurs!

Gotovo nije mogla vjerovati očima dok ga je gledala kako se smiješi i razgovara s kaubojima. Ubojica. Vidjela ga je u Lomi kako puca na građane i izaziva ih, a sada je došao na »Dvostruki karo« s predstavnikom zakona. Nevjerojatno!

Hitro se obukavši, siđe u prizemlje. Otac je upravo doručkovao s onim sredovječnim čovjekom kojeg je zaposlio da mu traži odlutalu stoku i kojeg je znala samo pod nadimkom »Tromi«.

— Što je, dušo? — zapita je otac kad je uletjela unutra. — Izgledaš tako kao da si vidjela priviđenje.

— U dvorištu je šerif — uzvikne Janet.

— Pa, očekivali smo ga...

— S njim je Silverspurs!

Allison i Tromi se pogledaju.

— Nije moguće, Janet — odvrati Allison i osmijehne joj se kao da ne vjeruje. — Znamo, dabome, odavno da je Atkinson u prijateljskim odnosima s Holdenom i Snellom, ali ne bi mogli, ipak, biti tako drski!

— Velim vam, vani je Silverspurs! — ustraje Janet.

Sve troje priđu prozoru i zagledaju se van.

— Bogami, istina je — progunda Allison. — To je Art Holden.

— To je on, ha? — prozbori mirno Tromi. — Dobro je uhranjen. — Osmjehnuvši se djevojci, doda: — Na vašem mjestu ne bih se brinuo zbog njega.

— Bojim ga se — prizna Janet.

— Zašto, srce? — zapita je Allison i zagrlji jednom rukom. — Nisi baš plašljive naravi. Zar ti se dogodilo nešto što mi nisi ispričala?

— Da. Silverspurs je u Lomi htio pošto-poto razgovarati sa mnom i rekao mi je da ćemo se, ako ostanem u ovom kraju, ponovo vidjeti. Eto, sada je ovdje. Istini za volju, ne bojim ga se, tata. Htjela sam ti samo reći što je kazao.

Allison se vidljivo lecne. Stisnu mu se oči i pobijele usne. Međutim, dok se udaljavao od Janet i Harlana, koračao je samouvjeren i mirno. Pride stolici na koju je metnuo opasač s revolverom kad je ušao u blagovaonicu i zakopčao ga sada oko bokova. Izvuče teški revolver, pregleda ga i pažljivo spusti u korice.

— Webbe! — dovikne mu Harlan i krene prema njemu, a Janet odmah pođe za njim. — Dovraga, možeš li još malo pričekati i odgoditi obračun s njim, Webbe?

— Slušaj, Harlane... — započne Allison.

— Vi ste Harlan! — uzvikne začuđeno Janet. — Zar onaj Harlane, zvan Tromi, o kojem čitamo već godinama? — Evo, sada si sve upropa-

stio, Webbe — izusti prijekorno Harlan. — To se događa uvijek kad se izgubi vlast nad sobom. — Pogleda Janet i namigne joj. — Webb je pomahnitao i htio ubiti tog čovjeka, tog Silverspursa, samo zato što ste momku zapeli za oko. — Okrene se prema Allisonu. — Pojedi doručak, a ja ću za to vrijeme ispričati tvojoj kćeri ono što si joj već napola odao.

Počne joj pričati ono što je već ispričao Allisonu onog dana kad je došao. Kad je završio, vidjelo se da je Janet zadovoljna.

— To je lukava zamisao — zaključila ona. — Ti, tata, treba samo da se vladaš tako kao da ne znaš što se događa.

— To mu i ja nastojim utuviti u glavu — reče Harlan. — Ako bi izjurio van i ubio Holdena, ne bi nimalo poboljšao situaciju. Holden će dobiti svoje kada dođe vrijeme.

— Mislim da imaš pravo, Harlane — prizna Allison.

Sve troje iziđu na verandu. Harlan side s nje i krene prema skupini. Šerif Atkinson je sada razgovarao s Fentrissom.

— Najbolje bi bilo da im se i mi pridružimo, dušo — predloži Allison kćeri. — Šerif će se raspitivati po cijelom ranču, pa treba da čujemo što govori.

— Što misliš, tko je ubio Duranga? — zapita Janet.

— Gotovo svatko je to mogao učiniti. Durango je bio zao; imao je mnogo neprijatelja.

Kad su se približili skupini, Janet pogleda Silverspursa. Stajao je blizu Atkinsona, okrenut joj leđima.

— Fentrisse — govorio je Atkinson glasno i svadljivo, držeći se oholo — pregledao sam Durangovo tijelo. Lice mu je izudarano. Pogodila su ga dva metka. Što znaš o tom?

— Vrlo malo. Momci su ga dovezli ovamo kolima. Bio je već mrtav. Kažu...

– Nije važno što oni kažu – prekinu ga Atkinson. – Zanima me što ti znaš o tom ubojstvu. Dakle, veliš da su ga dovezli ovamo. Što to znači »ovamo«?

– Dovezli su ga pred kuću. Kolima. Davis mi je predao Durangov revolver.

– Gdje je taj revolver sada?

– Donijet ću ga. – Fentriss uđe u svoju kolibu i donese kolt. Preda ga šerifu. Začudo, premda je trebalo da šerif igra glavnu ulogu, bio je u Fentrissovoj sjeni. Vjerojatno zato što se Fentriss vladao vrlo smireno, samopouzvano, mislila je Janet, kao onoga dana kad ju je vozio kolima iz Lome. Bio je viši od šerifa i plećat kao i on. Uslužno se smiješio. Janet osjeti da su se i njoj razvukle usne u osmijeh.

– Gdje si bio jučer? – zapita šerif Fentrissa.

– U istočnoj uvali. S družinom.

– Hm, provjerit ćemo to. Nisi se baš dobro slagao s Durangom, zar ne?

– Nismo se nikada sukobili.

– Bojao si ga se, ha?

– Ne pričaj gluposti, Atkinsone. Šerif pocrveni od bijesa.

– Ipak, nisi se slagao s njim – ustraje.

– Nisam. Namjeravao sam ga otpustiti.

– Gdje si bio kad su ga dovezli kolima?

– Na kućnoj verandi.

– Je li bi netko s tobom*?

– Gospodica Allison.

Atkinson se žustro okrene prema Janet. Očito ju je vidio kad se pridružila skupini, jer je dobro znao gdje ona stoji.

– Je li to istina, gospođice? – progunda.

– Istina je.

– Dobro, htio bih porazgovarati s Allisonom. – Pokazavši da je završio razgovor s Janet i Fentrissom,

šerif krene prema Allisonu i Harlanu.

Čim je začuo Janetin glas, Silver-spurs se okrenuo i pogledao je. Janet se nehotice ukočila, no u očima mu se nije vidjelo da ju je prepoznao. Držao se tako kao da gleda nešto ili nekoga iza nje. Njene se oči sretnu s Fentrissovima. On joj se osmijehne blijedo i ironično, pokazujući joj da je uočio Silverspursovu tobožnju ravnodušnost. U međuvremenu je Atkinson već zapodjenuo razgovor s njezinim ocem. Glasno se hvalisao kako će, kud puklo da puklo, pronaći Durangova ubojicu.

– U novije je vrijeme previše ubojstava! – izjavi.

– U pravu si, Atkinsone – složi se Allison. – Drago mi je što si se napokon probudio.

– Što hoćeš reći?

– Pa, vjerojatno si prespavao ono što se dogodilo u Lomi. Prošlo je otada već više od mjesec dana, a nisi još, čini mi se, uhvatio nikoga.

– Oni pljačkaši iz Lome potpuno su nepoznati – vikne ljutio Atkinson. – Riječ je o nekakvim strancima. Uspjeli su nestati bez traga.

Janest se, iznenada, protiv volje nasmije. Kao da ga je netko ubo, Atkinson se naglo okrene prema njoj.

– Tko se to nasmijao? – vikne šerif, zajapurivši se.

Nastane grobna tišina.

– Ja sam krivac – oglasi se mirno Janet. – Smiješne su mi vaše riječi da su pljačkaši iz Lome nepoznati, iako ste jednog od njih doveli jutros ovamo.

– Nije istina! – vikne šerif. – Na koga mislite?

Desna mu se ruka polako približi koricama o desnom boku. Fentriss korakne naprijed i nađe se iza Silverspursa Harlan je stajao samo tri-četiri metra od šerifa i netremi-

ce ga gledao, a Allison se, blijed i napet, malo pogurlo.

Janet se bojala da bi njene sljedeće riječi mogle izazvati pucnjavu, ali nije mogla šutjeti. Morala je dovršiti započeto. Među kaubojima pred Fentrissovom kolibom bilo je poštenih i pouzdanih, spremnih da pomognu njezinu ocu u škripcu, ali i onih koji su se već udružili s odmetnicima. U njihove je redove pripadao Yuma Kid. Lice mu se zgrčilo od bijesa. Kao da je jedva čekao da poteče krv.

— Mislim na onog čovjeka — prozbori Janet i pokaže na Silver-spursta.

Atkinson se pljesne šakama po stegnima i prasne u smijeh. A onda se naglo uozbilji i pogleda je.

— Odakle vam pomisao da je Art Holden pljaškaš? — upita.

— Bila sam onog dana na željezničkoj stanici. Taj čovjek, kojeg vi nazivate Artom Holdenom, razgovarao je sa mnom. Pogodio je iz puške dvojicu-trojicu građana Lome dok su ostali pucali u čuvare i pljačkali novac.

Šerif je pogleda strogo i prijekorno.

— Vi ste Janet Allison, zar ne? — reče joj. Janet kimne. — To je vrlo teška optužba, gospođice — nastavi on. — Nije istina. Objasnit ću vam razlog. U vrijeme kad se dogodila ta pljačka, Art Holden je bio sa mnom u Dry Bottomu!

Slušajući tu laž, Janet se pokaje što je progovorila. Njene bi riječi mogle izazvati krvoproliće. Ovdje već dugo vlada zakon revolvera.

— Dakle, to smo razjasnili — umiješa se tada Fentriss, tiho i donekle podrugljivo. — Abe Atkinson ima vrlo dobar vid osim kad je pijan.

Netko se nasmije i prekine nape-
tost. Na licima se pojave osmijesti. Šerif se zbunjeno zacrveni. Janet

zahvali pogledom Fentrissu. Oda-
hnula je.

— Ja predstavljam ovdje zakon — progovori šerif, pribravši se brzo i preuzevši opet glavnu riječ. — Nisam došao razgovarati o onom što se dogodilo u Lomi. Došao sam ova-
mo kako bih pronašao Durangova ubojicu, i pronaći ću ga. Ako bilo tko od vas zna neke podatke o pljački u Lomi, neka dođe k meni u ured. — Mahne kaubojima. — Razi-
đite se, momci! — naredi. — I Art Holden zastupa zakon. Imenovao sam ga svojim pomoćnikom, a ako se to nekomu ne sviđa, baš me bri-
ga.

Pode s Holdenom prema konjima. Žustro su uzjahali i zaputili se na istok.

Kauboji se razidu. Janet, Allison i Harlan ostanu sami, jer je Fentriss otišao u svoju kolibu. Tek tada opa-
zi Janet da su blizu njih Peggy i Ella May, blijede i šutljive. Kad im je pri-
šla, opazila je da je događaj veoma uzdrmao Ellu May. Drhtala je i u očima joj se vidjela tjeskoba.

— Oh, bilo je grozno! — prozbori Ella May. — Šerif je užasan čovjek! Vjerojatno bi bilo došlo do pucnjave da se nije umiješao predradnik. On je divan.

— Za trenutak je bilo vrlo gusto — obrati se Allison kćeri dok su išli prema verandi - no ti si rekla svoje. Nasreću, u pravom se času upleo Fentriss. — Preleti pogledom po djevojkama — Ne uzrujavajte se zbog ovog. Atkinson vam neće sme-
tati, iako ga ne možemo spriječiti da njuška uokolo. Zabavljajte se kao dosad, radite što vas je volja i idite kamo god hoćete.

Poslije, kad su otac i Harlan odja-
hali, Janet ode u svoju sobu. Bila je unutra tek nekoliko minuta kad je začula tiho kucanje na vrata. Došla je k njoj Ella May, blijeda i zabrinu-
ta.

– Janet, moram ti ispričati nešto
– prošapće drhtavim glasom Ella May. – Više ne mogu šutjeti. Nisam ni oka sklopila otkad se to dogodilo.

– Što se dogodilo?

– Pa, otkad je ubijen Durango.

– Zašto time razbijaš sebi glavu?

– zapita Janet, nasmiješivši se. – Valjda ga nisi ti ubila?

– Ne smij se, Janet, molim te. Oh, grozno je sve to! A nije mi bilo na pameti nikakvo zlo. Zaista nije. Vjeruješ mi, Janet?

Janet je uhvati za ramena i prodrma.

– Nije mi jasno o čemu govoriš

– reče. – Ispričaj mi što se zbilo.

Ella May joj nasloni glavu na rame i, povremeno jecajući, počne pričati.

Očijukala je s Dudeom. Površno. Nije joj to značilo ništa. Međutim, prekjucer je pristala na sastanak s njim u istočnom logoru i iznenada je izabrala ridana, jer je čula da Janet neće tog dana jahati. Od početka joj se veoma svidao taj konj. Dogovorili su se da će Dude prvi doći u kolibu i vidjela ga je kako jaše daleko ispred nje, ali je, kad je dojahala do kolibe, zatekla ondje Duranga, a Dudea nije bilo. Durango joj je rekao da ga je otjerao. Potom ju je uvrijedio. Pljusnula ga je, ali joj je on šćepao ruke i počeo je zlostavljati. U tom se trenu pojavio Fentriss.

– Da li te Fentriss prepoznao? – zapita tiho Janet.

– Ne vjerujem. U kolibi je bilo tamno, a glava mi je bila skrivena Durangovim ramenom. – Ella May ispriča kako je Fentriss skočio unuta, kako ju je Durango pustio i kako je izjurila kroz stražnja vrata.

– Ella May – reče prijekorno Janet – jesi li namjerno sakrila lice da te on ne prepozna?

– Nisam htjela da me raskrinka. Ne znam što mi je bilo.

– Fentriss je, naravno, vidio da jašeš na ridanu?

– Pa sad... vjerojatno. Slušaj, Janet, mislim... mislim da je Fentriss ubio Duranga. Dok sam bježala, čula sam ih kako se tuku.

Janet je pusti i sjedne na rub kreveta. Zamišljeno se zagleda u nju. Da, zaključi, njih dvije su na prvi pogled slične. Otprilike su jednake visine.

– Je li te vidio bilo tko drugi? – zapita tada.

– Uvjerena sam da nije.

– Jesi li otada vidjela Dudea?

– Nisam.

– Da li si razgovarala s Fentrissom?

– Stidim ga se i pogledati. Izbjegavam ga. Ne znam što da radim. Užasno se stidim!

– Razmijem te – reče Janet. – No nije ti palo na pamet što će Fentriss pomisliti o meni. Naime, budući da te vidio na mom konju, a nije ti razabrao lice, zacijelo je zaključio da sam se ja htjela sastati s Dudeom. Nije li tako?

– Hm... vjerojatno je tako. O, Janet, vrlo mi je žao. – Ella May zastane za tren. – Doduše, Fentriss ti se, ionako, ne sviđa, zar ne?

– Ne, ne sviđa mi se – odvrati kolebljivo Janet. – Pa, ipak, ne bih htjela da misli kako sam išla na sastanak s Dudeom.

– Potražit ću ga i reći mu istinu – odluči Ella May, ponovo se rasplakavši.

– To ti je vrlo oštroumna misao. Čudno je što ti nije već prije pala na um.

– Janet! Molim te! Znam da sam zaslužila takve prijekore, ali ne ljuti se na mene, molim te.

– Ne ljutim se. Zabavljam se. – Janet se sjeti kako ju je Fentriss ispitivao o ridanu. Dabome, sada je sve jasno. Htio je potkrijepiti svoje sumnje. Situacija bi bila zabavna

kad ne bi šerif tragao za ubojicom; oktrijske li da je Fentriss bio u istočnom logoru, bez oklijevanja će mu prišiti to ubojstvo. Janete je grozničavo razmišljala. – Jesi li čula kakve pucnjeve dok si odlazila?

– Nisam.

– Jesi li poslije vidjela Fentrissa? Mislim, kako jaše odande?

– Nism. Izvukavši se iz kućice, odahnula sam tako da se nisam ni osvrtala iza sebe.

– Misliš li da je Fentriss ubio Duranga?

– Ne... ne znam. Potukli su se. Čula sam Durangove krikove. Možda ga je Fentriss ubio.

Janet se zamišljeno zagleda kroz prozor. I ona je vjerovala da je predradnik ustrijelio Durangea. Dopre li Ellina izjava do Atkinsonovih ušiju, Fentriss će biti osuđen. Osjećajući se tako kao da ju je netko polio hladnom vodom, nastojala je sabranost razmisliti. Fentriss je kriv za ubojstvo, ali ga treba spasiti od predstavnika zakona kakav je Atkinson.

– Slušaj, Ella May – progovori

– Abe Atkinson će ispitivati sve.

On je pravi grubijan i čvrsto je odlučio doznati istinu o Durangovoj smrti. Prisilit će te da se raspričaš, da kažeš sve što znaš. Nasluti li da znaš nešto zanimljivo, odvući će te na sud u Lomu. Odjahao je sada u istočnu dolinu kako bi ispitao kauboje. Neće ga biti dan-dva. Ako te ne zatekne ovdje kad se vrati, neće te moći ispitati.

– Razumijem. Hoćeš da pobjegnem?

– Hoću da se vratiš na Istok. Odmah. Iznenada si zaključila da ti se ne sviđa ovdje.

– Uistinu mi se ne sviđa – reče Ella May. – Ovdje su golema prostranstva, prava pustoš. Bojim se takva kraja i... i... nipošto ne bih htjela da me ispituje šerif – Sjedne

kraj Janet i čvrsto je zagrla. – Divna si.

– Radije spremi stvari – savjetovala joj je Janet. Ustane, potapše je po obrazu i osmehne joj se. – Kazat ću tati da si se zaželjela kuće. Zatražit ću da pripreme kola.

Za pet minuta razgovarala je već s ocem, stojeći s njim kraj obora.

– Naglo se odlučila za odlazak – promrmlja Allison. – Mislio sam da joj se sviđa ovdje.

– Čezne za kućom otkad je došla ovamo. Osim toga, uplašila ju je Durangova smrt. Želi odmah otići.

– A Peggy?

– Njoj se sviđa ovdje. Ostat će.

– Znači, treba opet pripremiti kola – reče Allison. – Ideš i ti?

– Naravno.

– Tko će vas odvesti?

– Fentriss – odgovori mirno Janet.

Allison je iznendeno pogleda. Zasljele su mu oči.

– Da – prozbori tiho – Fentriss je pouzdan čovjek.

VII

U Lomu su stigli nekoliko minuta prije ponoći, te je, prema voznom redu, ostalo oko pola sata do dolaska vlaka.

Šef stanice je odmah prepoznao Janet i zapričao se s njom o onoj pljački kojoj je prisustvovala.

Ella May se za to vrijeme povukla prema rubu perona, kao da nestrpljivo očekuje vlak koji će je vratiti u zavičaj. Pogledavši je, Fentriss opazi da ga kriomice zove rukom sebi. Pride joj.

– Fentrisse – progovori ona zadihano – moram vam kazati nešto. Prekjučer sam, dok je Janet bila u kući, odjahala na ridanu do istočnog logora. Hjela sam se sastati s Dudeom. Ondje je bio Durango. Tada ste vi došli. Potukli ste se s njim. Skrivala sam lice dok sam bježala

kroz stražnja vrata. Nisam... nisam htjela...

– To ste bili vi? – uzvikne Fentriss, a onda zanijemi. Ozari mu se lice. – Tako, dakle – promrmlja napokon. – Vrlo sam vam zahvalan, gospodice. – Čvrsto joj uhvati ruku.

– Jeste li vi ubili Duranga? – upita ga ona otvoreno.

– Nisam.

– Drago mi je što to čujem! Sada mogu otputovati mirne savjesti. Pomislili ste da se Janet htjela sastati s Dudeom?

– Priznajem, motale su mi se takve misli po glavi. Nisam mogao biti siguran. Zna li Janet ovo što ste mi ispričali?

– Zna. Zbog toga i idem kući. Bojim se Aktinsona. Ako bih ostala ovdje, on bi me ispitivao. Izbrbljala bih istinu, pa bi pomislio da ste vi ubili Duranga. Upravo Janet mi je predložila da optutujem kući.

Uskoro dohukće vlak i zatim napusti stanicu, a na peronu ostanu samo Janet i Fentriss. Neko su vrijeme gledali za svjetlima dok su nestajala u daljini.

– Evo, opet smo tu – progovori tada Janet.

Znao je da misli na njihov prvi susret.

– Da, opet smo tu – progovori i on.

Štošta su željeli kazati jedno drugom, ali im je, nekako, ponestalo riječi. Fentriss je razmišljao o tom kako ju je pogrešno ocijenio, a ona se čudila zato što joj je vrlo ugodno u njegovu društvu. Krenuše prema hotelu.

* * *

Kad je ujutro sišla u hotelsku blagovaonicu, Fentriss je već bio tamo. Izabrao je za njih dvoje stol kraj zida. Nedaleko od njih bila su vrata što su vodila u prostoriju u kojoj je

postojao šank i u kojoj se pilo. Iznutra su se čuli glasovi.

– Smeta li vam to pričanje? – zapita Fentriss.

– Ne smeta. Zar ste zaboravili da sam se rodila u ovom kraju?

– Imate pravo, umalo sam to zaboravio.

Uto im posebnu pažnju obrati vlasnik hotela. Pokazivao je upadljivo poštovanje prema Fentrissu.

– Kako poslovi? – zapita ga.

– Kao obično – odgovori Fentriss.

– Nemate nikakvih nevolja?

– Nemamo.

– Pa sad, ako i bude nevolja, vi ćete ih znati riješiti. – Hotelijer se nasmije i prošapće: – Da ste vi šerif, stanje bi bilo drukčije. Ovom su kraju potrebni ljudi baš poput vas.

Slušajući te pohvale, Fentriss je pocrvenio. Kad se hotelijer udaljio, on pogleda Janet i osmehne joj se.

– Umalo mi je upropastio doručak – reče joj.

Medutim, morao je priznati sebi da mu još nijedan doručak nije prijao kao ovaj. U duši mu je sve više bujala čežnja. Čvrsto je odlučio prikriti tu zanesenost. Nije htio napraviti od sebe budalu. Nastojao se usredotočiti na jelo i površno čavrljanje. Prije mjesec dana je želio isprašiti Janeti tur, smatrajući je razmaženom. A sada ju je želio zagrliti i odjuriti s njom na vjenčanje.

Nakon doručka se digao i rekao da ide po kola.

Gledajući za njim kad je izišao, Janet začuje komešanje u susjednoj prostoriji, kao da je nekoliko ljudi požurilo prema prozorima. Nastane čudna tišina.

– To je Fentriss, predradnik s »Dvostrukog kara« – progovori tada jedan glas, kao da objašnjava ostalima o komu je riječ.

– Doima se kao pravi čovjek – izusti drugi glas.

Prvi se čovjek nasmije.

– Čudan je na svoj način – reče. Pročuo se kao vrlo opasan. No takav čovjek mora jednog dana naići na nekoga tko mu je dorastao.

– Znači li to da je već naišao na doraslog protivnika? – upita drugi.

Dabome. Na Yumu Kida. Mladić ne uzmiče pred njim. Čini mi se da se Fentriss boji Kida. Dvaput sam vidio vlastitim očima kako je ustuknuo kad se Kid htio obračunati. No ne zamjeram mu previše. Kid je rođeni ubojica. Jedva čeka borbu. Čuo sam... – Glas se pretvori u šapat, pa Janet nije mogla više ništa čuti.

Uskoro se već vozila s Fentrissom kući. Oboje su bili šutljivi.

– Ella May sada doručkuje – progovori napokon Janet.

– Da, vjerojatno – promrmlja on. Razočarao se. Nadao se da ona razmišlja o njihovoj prošloj vožnji iz Lome.

– Nije pristajala u ovaj kraj – doda Janet.

– Nismo zapazio.

– Niste zapazili Ellu May? – Ona se osmijehne i pogleda ga. – Čudno.

– Što je čudno?

– Pa, to što niste zapazili Ell May. Većini drugih muškaraca zapela je za oko.

– Nećete mi reći da je zapela za oko i Dudeu?

– Dobro znate da ju je itekako zapazio.

– Slušajte, nije moj posao da gledam tko se komu sviđa.

Ona okrene glavu i zagleda mu se ravno u lice.

– Ella May mi je rekla – prozbori.

– Što vam je rekla?

– O Dudeu. O odlasku na sastanak u istočnom logoru. Prestanite hiniti da ne znate ništa o tom.

– Nisam namjeravao nikomu pričati. Nije pristojno plesti se u tuđu ljubav.

– Ne vjerujem da su njih dvoje bili ljubavnici. Ella May se samo šalila s Dudeom.

Znao je da se neke žene poigravaju s muškarcima, mame ih, ne misleći pritom ništa ozbiljno. Gотовo je žalio Didea.

– Imate pravo – prizna, razmislivši nekoliko trenutaka. – Ella May se samo šalila. Međutim, kako je znala da neće pretjerati u toj šali i naposljetku se ozbiljno zaljubiti u Didea?

– I to je, naravno, bilo moguće. No mnoge žene očijukaju tek zabave radi.

– To nije pošteno prema onom s kojim se poigravaju.

– Ta je igra obostrana – nasmije se Janet i vragolasto ga pogleda.

– Zar vi niste nikada očijukali?

– Ne znam. Vjerujem da nisam nikada pokušavao navesti neku djevojku da se zaljubi u mene samo zato da bih se zabavio.

– Znači, sve su više ljubavi ozbiljne?

– Da – odgovori on. – Sve drugo smatram nepoštenim. Kao što ja ne bih htio da netko pravi budalu od mene, tako ne želim ni od nekoga drugog praviti budalu.

– Nije li takvo gledište staromodno?

– Vjerojatno jest. No i vi ste staromodni. Ne biste ni s kime površno očijukali.

– Kako možete biti tako uvjereni u to?

– Promatram vas već dugo.

– Zbog toga ste me ispitivali o Dudeu sutradan nakon Ellina sastanka s njim? – upita Janet, gledajući svoje sklopljene ruke u krilu.

Da mu se nije povjerila Ella May, zacijelo bi se bio zbunio u tom trenutku.

– Ne – odgovori joj – zanimalo me samo da li znate da su se Ella May i Dide sastali tog dana.

– Znači, prepoznali ste je?

Budući da joj nije htio lagati, priznao joj je da nije bio sasvim načistu tko je na ridanu.

– Slutio sam da to niste vi, gospodice, jer sam znao da niste namiguša.

– O, to je vrlo pohvalno! – izusti ona. Začudo, nije ga mogla pogledati u oči, jer ju je potpuno uzdrmala njegova čvrsta vjera u njeno poštenje. Bilo joj je potpuno jasno što se zbiva s njom. Znala je zašto se dosad vladala osorno prema njemu. Zaljubila se u njega na prvi pogled. Bila je svjesna tih osjećaja i borila se protiv njih, istodobno znajući da će im naposljetku podleći.

– Molim vas, ne govorimo više o tom – reče mu.

Nakon toga su nekoliko sati šutjeli kao zaliveni.

Napokon stigoše do prijelaza preko rječice gdje su se, kad su se prvi put vozili iz Lome, žestoko prepirali oko toga hoće li proći kroz Dry Bottom ili neće. Bilo je podne i sunce je žarilo. Ispregnuvši konje i napojivši ih, Fentriss uzme iz kola košaricu s hranom što ju je, bez njezina znanja, ponio iz hotela.

– Jelo! – uzviknula je iznenađeno kad je podigao ubrus i pokazao joj što je u košarici.

– Dabome – odvrati on i osmijehne se. – Znao sam da ćemo ogladnjeti.

Gledajući ga kako pali vatricu i zahvaća iz rijeke vodu za kavu, Janet se najednom osjećala neobično smirenom. Više se nije odupirala osjećajima, spoznavši da su neizbježni.

– Čini mi se kao da vas poznam oduvijek – progovori iznenada.

On se uspravi i začuđeno je pogleda.

– Dakle, i ja imam takav osjećaj – reče. – Samo se to nisam usudio reći. – Polako joj pride i zaustavi

se pred njom. – Naši razgovori nisu značili baš ništa. Nismo govorili ono što mislimo. Nastojali smo riječima prikriti prave osjećaje. Ne usuđujemo se biti iskreni prema sebi, zar ne? I nastojimo se obuzdati, spriječiti ono što bismo htjeli učiniti.

– Što biste htjeli učiniti? – zapita ona, pogledavši ga u lice. Zarumenjela se.

– Dosad nisam znao što bih htio, ali sada mi je jasno da vam cijelo vrijeme želim reći da vas volim.

– Dobro, zašto mi to niste rekli? – odvrati ona, smiješeći mu se.

Najednom mu se našla u zagrljaju. Čvrsto je grleći, ljubeći, gladeći joj košu, morao je priznati sâm sebi da nije očekivao nešto takvo. Mislio je da će je morati postepeno osvajati, a kad tamo, u jednom se skoku našao u raju.

– Bojim se da ću se probuditi i ustanoviti da ovo nije istina – reče joj on nakon nekog vremena.

– Kad smo se prošli put zaustavili ovdje i nisi htio popustiti mojoj želji da se odvezemo u Dry Bottom...

– Mislim da sam se baš tada zaljubio u tebe.

– Da si mi tada popustio, ovo se ne bi dogodilo. Prezrela bih te zato što si udovoljio mojoj želji. Znala sam da imaš pravo.

Proveli su na riječnoj obali puna dva sata, ne misleći na vrijeme ni na put koji još moraju prevaliti.

– Vrijeme je da krenemo – napomene on napokon.

Kolebljivo su se počeli pripremati za polazak. Dok je on uprezao konje, ona je stavljala stvari u kola.

Međutim, odlutao im je uzvodno jahaći konj kojeg su, za svaki slučaj, povelili sa sobom i koji je inače bio privezan otraga za kola. Pronašao je sočniju travu i nije se htio vratiti, pa je Fentriss morao otići po njega.

Iznenada začuvši konjski topot, Janet digne glavu i ugleda dvojicu jahača kako izlaze iz guste šikare, samo tridesetak koraka od kola. Jedan od njih bijaše Silverspurs. Drugog nije poznala. Bio je visok, vitak, crnomanjast, prodirnih očiju, širokih usta i orlovskog nosa.

Jahači su se, očito, iznenadili kao i ona, jer su naglo zaustavili konje i zagledali se u nju.

Janet se polako okrene prema njima. Visoki čovjek kukasta nosa sjedio je ukočeno u sedlu, napola zinuivši kao da je zapanjen onim što vidi. Silverspurs se držao opuštenije. Široko se nasmiješi i sjaše.

— Sjaši i ti, Snelle — reče drugom jahaču.

— Vrlo rado. — Crnomanjasti sklizne s konja.

Janet je prvi put vidjela Snella, o kojem je čula već štošta. Nije se prestrašila, premda joj o njima dvojici nije nitko pričao ništa dobro. Pogleda Silverspursa. Njegove oči, drske i ocjenjivačke, odmah je razljute.

— Dakle, održali ste riječ — reče mu hladno.

— Kakvu riječ, gospodice?

— Da ćemo se ponovo sresti.

— Drago mi je što vas opet vidim. Mislim da bi to svakom muškarcu bilo drago.

— Natuknuli ste nešto takvo na stanici u Lomi prije nego što ste vi i vaši ljudi ubili čuvare i pucali na građane.

— Još ponavljate tu bajku, ha? — reče on.

Kakva li licemjera! A i dobar je glumac, pomisli ona. Nije se nimalo smeo ni uzrujao.

— Ako ste čvrsto odlučili lagati, ja tu ne mogu ništa izmijeniti — reče mu Janet. — Znajte samo da me ne možete prevariti.

— Dama je uvijek u pravu — nasmije se on. — Neka bude po vašoj

volji. Međutim, u ovom času nisu nimalo važne vaše pretpostavke ni zaključci. Ja sam šerifov pomoćnik i na službenom sam zadatku. Atkinson je doznao da ste odvezli nekoga u grad na vlak, ali nam vaš otac nije htio odati o komu je riječ.

— Odvezla sam Ellu May Horn.

— Zar nju?

— Da nju. Mislite da je ona ubila Duranga?

— Hm, nikad se ne zna — odgovori on, ne razljutivši se. Naprotiv, široko se nakesio. — Mogla ga je ubiti. Doduše, osobno ne vjerujem da je to ona učinila. Duranga je ustrijelio netko tko zna spretno rukovati revolverom.

Snell je prišao stražnjem dijelu kola te je sada, naslonivši se na njih i prekrživši ruke, gledao Janet i Silverspursa. Blijedo se smješкао, očito se zabavljajući.

Janet se pitala što je s Fentrisom. Duž riječne obale raslo je gusto grmlje i zaklanjalo Fentrissova dorata. Silverspursove sljedeće riječi uvjere je da njih dvojica nisu opazili ni dorata, ni Fentrisa.

— Odvezli ste, dakle, tu djevojku u Lomu i sada se vraćate — reče joj on. — Prilično ste osamljeni na tom putovanju, ha?

— Ne žalim se.

— Čudno je što vas nisam prepoznao onog dana u Lo...

— U Lomi — dovrši Janet rečenicu. — Dakle, priznajte da ste ono bili vi.

Silverspurs se skrušeno osmijehne.

— Ovaj put si zabrljao, Arte! — vikne Snell, tresući se od smijeha.

— Očekivao sam takvu pogrešku. Silverspurs se brzo pribere i veselo nasmije.

— Nije važno — reče. Lice mu se naglo izmijeni i odrazi se na njemu pokvarenost koju je dosad prikri-
vao izvještačenošću i lažnom srdač-

nošću. — Nitko mi ništa ne može. Potpuno vladamo situacijom. — Opazivši zapanjenost u Janetinim očima, doda: — Zaprepastili ste se, ha? E, sada ćete se još više zaprepastiti.

Kad je posegnuo u desni džep, Janet se nehotice trzne, bojeći se da će on izvući revolver, no izvadio je samo bijelu maramicu, s modrim vezenim rubom, i polako je raširio. Odmah ju je prepoznala. Bila je njena. U kutu je vidjela svoje inicijale. Međutim, pola maramice bijaše umrljano krvlju.

Protiv volje je užasnuto raširila oči. Najednom je znala zašto joj Silverspurs pokazuje maramicu i gdje ju je našao. Ella May je zaboravila donijeti vlastite maramice, pa ih je posudila nekoliko od nje.

— Vaša je, zar ne? — progovori pobjedonosno Silverspurs. — Od početka sam bio uvjeren u to. Znate li gdje sam je pronašao? U kolibi na istočnom pašnjaku, nasred poda, u krvavoj lokvi, gdje se Durango srušio kad su ga pogodili meci. Otkrili smo da krvavi trag vodi van, jer se Durango vukao po tlu.

Janet se naježi od užasa. Zaprepastila ju je krvava maramica, ali se sada, vidjevši da Silverspurs likuje, razljuti i prkosno ga pogleda. Promatrajući joj lice, Silverspurs se iznenadi zato što na njemu nije bilo nikakva straha. Dapače, nasmiješila se.

— Zar očekujete da vam to povjerujem? — upita ga ona.

— Što?

— Pa, zar je moguće da je Durango, pogoden dvaput u srce, izišao iz kolibe do mjesta gdje ga je pronašao Davis sa svojim ljudima? Koliko znam, našli su ga podalje od kolibe.

Silverspurs ju je netremice gledao. Činilo se da se razočarao.

— Hm — progovori on kolebljivo — te riječi zvuče razborito. Ipak, odakle krv u kolibi i odakle ova maramica?

— Nije teško pronaći odgovor — reče ona. — Zar nije netko pretukao Duranga? Lice mu je bilo puno modrica. Krvario mi je nos.

Silverspurs za tren zanijemi. A onda mu bljesnu oči.

— Niste mi još objasnili odakle vaša maramica u kolibi — odvrati on. — Vjerojatno mi možete protumačiti i tu činjenicu?

Znala je da mora spasiti Fentrissa. Posumnjaju li u njega, uhapsit će ga i osuditi. Bila je spremna za laž.

— Mogu, naravno — reče mu bez oklijevanja. — Kad smo krenuli iz Lome, pošto sam svojim očima vidjela kako vi i vaši zločinci pucate u čuvare, nastojali smo izbjeći Dry Bottom. Vidjeli smo ispred sebe vas i vaše ljude. Noću smo se zaustavili u istočnom logoru. Ušla sam u kolibu, te mi je jedan od ljudi skuhao kavu. Vjerojatno mi je ondje ispala maramica, jer je poslije, kad sam je potražila, više nije bilo. Možda ju je našao neki od tamošnjih kauboja i spremio nekamo, te ju je uzeo Durango pošto je dobio batina.

— Pričica je uvjerljiva — naruga se Silverspurs i razočarano naceri. — Lažete ne trepnuvši okom.

Janet ga htjede pljusnuti. Vjerojatno bi to bila i učinila da nije u tom času začula iza sebe pucketanje grančica u grmlju. Znala je da dolazi Fentriss. Spoznala je to i prema izrazu Silverspursova lica. Razbojnik je ustuknuo jedan korak. Probljedio je i desna mu se ruka brzo spustila prema teškom revolveru o boku. Uvjerena da je probljedio od straha, Janet je uživala. Činilo se da se potvrđuju one riječi koje je čula u hotelu: Fentriss je opasan.

Snell se odmaknuo od kola. Približio se Silverspursu tako da je mogao vidjeti Janet i Fentrissa.

Janet se ne okrene. Netremice je promatrala Silverspursa. Naročito njegovu desnu šaku, koja je lebdjela nad revolverskim drškom. Odlučila je, ako bude posegnuo za oružjem, pucati u njega, jer je u koricama o struku imala mali revolver s bjelokosnim drškom što joj ga je dao otac, savjetovavši joj neka ga nosi kad god ide nekamo s ranča.

Slušajući šuškanje u džbunju, Janet je razabrala da je Fentriss sve bliže. Potom ga je čula kako se približava stražnjoj strani kola. Njegov dorat zarže kad je ugledao nepoznate konje. Silverspurs i Snell su stajali nepomično, kao kipovi, čvrsto stišćući usne i ukočeno gledajući prema grmlju. Letimice pogledavši ustranu, Janet opazi Fentrissa. Mirno je vezao dorata za stražnju stranu kola. Lice mu je bilo bezizražajno, pokreti smireni. Nije mogla protumačiti njegovo čudno držanje. Što li znače njegova šutnja i tobožnja ravnodušnost?

Činilo se da ta zagonetka zbunjuje i Snella i Silverspursa, jer su stajali ukočeno, napeto, nijemo.

Privezavši dorata, Fentriss za dje lić sekunde pogleda djevojku. Zračio je jezivom hladnoćom. Oči su mu bile prazne, tvrde, kao u velika orla što ga je jednom uhvatio njezin otac. Sada je razumjela onog čovjeka iz hotela koji je rekao da je Fentriss vrlo opasan. Kao da se, najednom, i u zrak uvukla nekakva opasna hladnoća. A Fentriss nije, zapravo, još ništa učinio. Samo je izišao iz grmlja i privezao dorata za kola. Vladao se kao da Snella i Silverspursa i nema u blizini. Sada zaobiđe polako kola i nađe se između Silverspursa i Janet, okrenut leđima prema njoj. Najednom je bila čvrsto uvjerena da je vidio i čuo sve.

Nitko nije prozborio još ni riječ. Fentriss krene prema Silverspursu. Janet opazi da su se razbojniku zgrčili mišići, ugleda kako on prstima obuhvaća revolverski držak i htjede kriknuti kad je revolver počeo kliziti iz korica. U tom se času Fentriss, približivši se Silverspursu nadohvat ruke, okrene ustranu u lijevom ga rukom ščepa za desnu kojom je počeo izvlačiti oružje. Istovremeno posegne munjevito desnom rukom za svojim koltom, izvuče ga, zamahne i udari njime razbojnika po čelu. Silverspurs se stropošta na leđa. Janet se učini da ga je revolver, umjesto da ga udari po čelu, zahvatio po nosu i slomio mu ga, jer se nos iskrivio i šiknula je iz njega krv.

Fentriss se, pogurivši se, smjesta okrene prema Snellu, kojem se desna ruka spustila u razinu korica. Ugledavši upereni revolver, Snell razrogači oči i problijedi kao mrtvac. Polako podigne obje ruke.

— Nebesa! — uzvikne zapanjen, pogledavši Silverspursa.

— Baci oružje! — naredi mu hladno Fentriss. Tek sada je prvi put progovorio.

Snell oprezno uhvati palcem i kažiprstom revolver, izvuče ga i baci u prašinu pred nogama. Fentriss mu se približi i odbaci nogom revolver četiri-pet metara dalje. Tada pride Silverspursu, izvadi njegov revolver i također ga baci ustranu. Nakon toga im pogleda konje i ustanovi da u navlakama na sedlu nemaju puške.

— Gubi se, Snelle — reče. — Toranjaj se!

Snell žurno pride svom konju, uzjaše i odjuri putem uz rijeku prema Lomi.

Fentriss je neko vrijeme stajao i gledao za njim. Naposljetku se okrene i pogleda Silverspursa, koji je upravo dolazio k sebi. Janet je za-

nijemjela. Nje se mogla pomaknuti ni bilo što izustiti. Uzdrimalo ju je nasilje kojem je prisustvovala. Upoznala je Fentrissa u sasvim novom svjetlu. Znala je da su upravo oni koji se teško razljute najžešći kad se napokon razbjesne. U to se sada uvjerila vlastitim očima. Nije se još mogla sasvim priviknuti na novu predodžbu o predradniku. Oluja je prohujala i vratio se mir. I ona se već donekle smirila, te je mogla, oporavivši se od zaprepaštenja, zdravo rasuđivati. Istini za volju, Fentriss je postupio milosrdno. Imao je sasvim opravdanih razloga da ubije Silverspursa, jer je razbojnik prvi posegnuo za oružjem.

Silverspurs se polako digne, njišući se. Nos mu se, sada kad mu je bio slomljen korijen, izobličio. Iz očiju mu je sjala mržnja.

— Dosada si smatrao sebe ljepotanom, Holdene — reče mu Fentriss. — Ubuduće nećeš više, vjerujem, biti tako umišljen. Nisam ti namjeravao slomiti nos. Htio sam te udariti po čelu. Gubi se odavde. Ugledam li te ponovo na području »Dvostrukog kara«, ustrijelit ću te, bio ti šerifov pomoćnik ili ne! Nestani mi s očiju!

Silverspurs odtetura do konja i uzjaše.

— Vidjet ćemo se još! Ovo nije kraj! — zaprijeti kad se našao u sedlu i opsuje. Zatim odjaše prema Lomi.

VII

Tišina koja je zavládala nakon Snellova i Silverspursova odlaska činila se nestvarnom. Čuo se samo žubor rječice.

Janet je još stajala nepomično i ukočeno gledala tamo gdje su maloprije bili Silverspurs i Snell. Čekala je da Fentriss prvi progovori. Tek kad ju je zagrlio i kad mu je naslonila glavu na rame, u potpunosti je shvatila koliko ju je potresao nemili

dogadaj. Drhtala je, a on ju je umirivao, milovao joj kosu, ljubio je.

— Nadao sam se da ću to izbjeći — prozbori on. — Čekao sam u grmlju i vjerovao da će on otići.

— Čuo si što je rekao Holden?

— Uglavnom sve.

Položivši mu ruke na ramena, Janet se nagne natrag i pogleda ga u oči.

— Lagala sam Holdenu — reče. — Riječ je o maramici koju sam dala Elli May.

— Znam — odvrati on i nasmiješi se. — Lagala si zato da bi mene izvukla iz nevolja.

— Tko je ubio Duranga?

— To i mene zanima — odgovori on i ispriča joj što se dogodilo u kolibi. — Kad sam odlazio, Durango je ležao nasred kolibe. Bacio sam njegov revolver kroz prozor. Vjerojatno je poslije izišao i našao ga, jer mu je bio u koricama kad ga je pronašao Davis s momcima. Ella May je, po svoj prilici, ispustila maramicu kad ju je uhvatio. Durango ju je našao i obrisao njome lice. Ella May ga nije ubila, nije ga ustrijelio Dude, nisam ni ja.

Nije se htjela odvojiti od njega dokle god je nije podsjetio da moraju krenuti. Pomogao joj je da se uspne na sjedalo, zatim se i on popeo na kola, uhvatio uzde i potjerao konje preko rječice. Skrenuli su na istok kroz dolinu i potom se počeli penjati uz dugačak obronak. Upravljaio je konjima jednom rukom, a drugom je nju zagrlio.

Poštovala ga je i divila mu se. Više nije sumnjala u njegovu hrabrost. Činio joj se sposobnijim, muževnijim, pouzdanijim nego ikada. Vladao se staloženo i nježno. Međutim, pogledavajući ga potajno, opazila je da se mršti i naslutila da razmišlja o Silverspursu.

— Što će sada učiniti Holden i Snell? — zapita ga iznenada.

– Mislim da će Holden privremeno biti zauzet samo svojim licem.

– A poslije?

– Takav se čovjek ne može promijeniti – odgovori joj on. – Nastavit će po starom.

– Jesi li se već sukobljavao s njim?

– Dva puta. Jednom sam mu, kad me htio nagovoriti na nešto što nisam smatrao poštenim, skresao u lice što mislim o njemu. A drugi put me, kad su s njim bili neki njegovi prijatelji, pokušao izazvati. – Fentris se zamisli, gledajući u daljinu.

– Čudno je to. – doda. – Ako on, Snell i ja ostanemo u ovom kraju, morat ćemo jednog dana srediti račune. Ja ih izbjegavam, ali ih sudbina dovodi na moj put. Vjeruj, mi, ni pošto nisam želio da se dogodi nešto poput ovog danas – reče i sjetno se osmjehne.

Janet mu nasloni glavu na rame, također obuzeta sjetom. Kajala se zbog nekih svojih postupaka. Gотовo na istom mjestu gdje ga je, kad su se prvi put vozili iz Lome, optužila da je kukavica, pokazao joj je hrabrost. Štoviše, premda ju je sada mogao podsjetiti na to i dovesti u neugodan položaj, nije rekao ništa. Bila mu je zahvalna zbog toga i oduševljena tom nepoznatom stranom njegove naravi. Velikodušno joj je oprostio.

– Tko će obavijestiti oca o nama? – progovori ona iznenada.

– Hm – reče on, smiješeći se – ti ga poznaš bolje nego ja i lakše ćeš se sporazumjeti s njim. Međutim, ako misliš da bi trebalo da ja popričam s njim, u redu. Neka od početka zna tko je glava porodice.

– Ne budi previše siguran da ćeš biti glavni – nasmije se ona.

– Imaš pravo – prizna Fentriss. – Ne smijem zaboraviti da potječeš – ih obitelji Allison.

– Otkad poznaš mog oca? – upita ona znatizeljno.

– Otkad je došao ovamo i postao upravitelj ranča. Ja sam tu radio već tri godine prije njega, kao predradnik.

– Rado bih ti upoznala roditelje. On strese glavom i najednom se natmuri.

– Umrli su? – zapita ga Janet. Kad je kimnuo, šapne mu: – Žao mi je.

* * *

Kad su se dovezli pred kuću, već se smračilo. S verande im odmah dovikne Allison.

– Stigli ste napokon, ha? – reče im. – Zar se dogodilo nešto?

Nastane duga šutnja.

– Moram mu ispričati što se zbiло – prošapće Fentriss. – Odgadanje ne bi imalo smisla. Da se nije smračilo, vidio bi mi na licu koliko sam se promijenio.

Skoči s kola i pomogne njoj da siđe, a onda je za tren zagrli čvrsto. Oboje su čuli Allisona kako je zakmrkao. Potom su krenuli prema verandi.

– Treba da ti kažem nešto, Webbe – progovori Fentriss. – No ne bih htio razgovarati s tobom u mraku.

– Onda udite oboje. – Allison ih povede u veliku dnevnu sobu, gdje ih obasja petrolejka sa zelenim sjenilom. Janet je čvrsto držala Fentrissa za ruku. – Hm – promrmlja Allison. – Znači, to se dogodilo, ha?

– Otkrili smo da se volimo, Webbe – izusti bez okolišanja predradnik, vrteći u ruci šešir.

– Koješta – izusti živahno Allison, dok su mu se oči veselo svjetlucale. – Meni je to odavno jasno. – Rukovao se s Fentrissom, zatim je poljubio kćer i potapšao je po zaručenjelim obrazima. – Dušo, nadam se da ćeš biti sretna.

– Potrudit ću se, koliko god budem mogao, da bude sretna – obeća Fentriss.

Držeći se za ruke, dvoje zaljubljenih krene prema vratima što su vodila na mračnu verandu. Gledajući za njima, Allison se smješкао.

– Je li se dogodilo još nešto? – zapita.

Fentriss i Janet zastanu i osvrnu se.

– Ne, ništa se drugo nije dogodilo – odgovori Fentriss. Tada mu Janet trzne ruku.

– Dogodilo se još nešto – podsjeti ga ona.

– Dabome. Umalo sam zaboravio. Sreli smo Holdena i Snella kod riječnog gaza.

– Što se zbilo ondje? – upita Allison.

– Ništa naročito. Morao sam skresati istinu Holdenu u lice.

– I, zbog toga se Holdenu slomio nos, ha?

– Znači, već se doznalo – promrmlja Fentriss. – Nisam vjerovao da će se to proćuti tako brzo.

– Tako brzo? – uzvikne Allison.

– Znaš li koliko je sati? Prošlo je devet.

Fentriss pogleda na sat i iznenađeno se uvjeri da je, doista, već tako kasno. Janet pocrveni.

– Prošlo je već oko osam sati otkad si slomio nos Holdenu – nastavi Allison. – Cijeli je kraj doznao za to. A vjerujem da je svima poznato već i ono što se zbilo tebi i Janet.

Predradnik se veselo nasmiješi i, privukavši Janet k sebi, iziđe s njom na verandu.

Sjedeći ondje, gledali su kako se ranč priprema za počinak. Napokon je izišao mjesec. Allison se povukao u svoju sobu, a i kauboiji su već pošli na spavanje. Dugačku dolinu što se protezala na istok preplavila je srebrnasta mjesečina.

Najednom ugledaše u njoj jahača koji se približavao.

– Neki od naših momaka – natukne Fentriss.

Zainteresirano su promatrali tog jahača.

– Ne, to je Abe Atkinson – zaključí napokon Janet. – Prepoznala bih ga u svako doba. Da uđemo u kuću?

– Zar samo zato što on dolazi? Odlučiše ostati na verandi.

– Otac je lijepo prihvatio vijest, zar ne? – prozbori Janet.

– Jest. Sudeći prema svemu, odavno je naslutio što se priprema.

– Njega ne može nitko prevariti. Vjerujem da je znao da ćemo, kad se vratimo kući, već spoznati... da će nam biti jasno... da ćemo...

– Da, očevi su mudri – prekine je Fentriss i nasmije se.

Ponovo su zašutjeli, ali ovaj put zato što se Atkinson već približio. Pomislili su da će se zaputiti prema kaubojskim spavaonicama, no on je krenuo ravno prema kući. Očito ih je opazio; sjahao je pred verandom i prišao njenu rubu. Zagleda se u njih, a onda se uspravi kao da se iznenadio.

– O, to je Fentriss! Htio bih razgovarati s tobom, Fentrisse.

– Pričaj – potakne ga Fentris.

– Što to čujem? Navodno si udario revolverom Arta Holdena i slomio mu nos.

– Dobro si čuo.

– Zašto si ga udario? – Šerif je govorio svadljivo i glasno.

Tada se Fentriss digne, potapše Janet po ramenu kao da je želi umiriti i približi se Atkinsonu.

– Zašto ne pitaš o tom Holdena? – reče.

– Pitat ću ga, čim ga sretnem. Međutim, on je predstavnik zakona, i što god ti je učinio, nisi ga smio tako udariti.

– Ako je Holden pravi predstavnik zakona, zašto me nije uhapsio?

– Ha? – uzvikne zbunjeno Atkinson. Očito mu dosad nije pala na pamet pomisao da je mogao uhapsiti Fentrissa. – Nisam još čuo kako se to zbilo. Vjerojatno si uperio u njega oružje i spriječio ga da izvrši svoju dužnost.

Fentriss se nasmije. Podrugljivo, prezirno, s gađenjem.

– Mislim da je vrijeme za otvoren razgovor – reče. – Ti si jedini u ovom kraju nasjeo na prijevaru. Svi drugi znaju da je Art Holden podlac i varalica. Svi znaju da je sudjelovao u ubijanju čuvara u Lomi. Vidjeli su ga ondje ljudi i zapamtili. No ti ga dovodiš ovamo i predstavljaš kao svog pomoćnika. Razbio sam mu nos zato što je postao drzak. Kazao sam mu da ću ga, ako ga opet uhvatim na području »Dvostrukog kara«, ubiti. Ustrijeli ću i Snella. A sada me ti pažljivo slušaj, Atkinsone. Vrzmaš se ovdje, tobože tražiš Durangova ubojicu i nastojiš stvoriti dojam da je Durango bio pošten čovjek i nije zaslužio smrt. Ne poštujem takve čuvare zakona kakav si ti, pa ti velim u lice da ću te, zateknem li te ovdje ujutro, izrešetati premda si šerif!

– Čekaj malo, Fentrisse, ne možeš tako razgovarati sa mnom – pobuni se Atkinson. Iznenada mu se na licu odrazi strah. Fentrissovo ga držanje uplaši tako da je ustuknuo i počeo dizati ruke. – Nemoj! – prostenje zaprepašteno. – Ne čini to, Fentrisse!

Janet nije dosad zapazila u Fentrissovu vladanju još ništa što bi moglo objasniti šerifov strah. Dođuse, Fentriss joj je bio okrenut leđima, pa mu nije mogla vidjeti lice. Međutim, sada zamijeti da mu desna šaka, raširenih prstiju, lebdi nad revolverskom dršku na desnom boku.

Atkinson je već podigao ruke u razinu ramenâ. Još je uzmicao. Da je pokazao trun hrabrosti, Janet bi ga žalila. Međutim, bio je običan hvalisavac i iskorištavao svoj službeni položaj da bi pomogao odmetnicima, umjesto da štiti pravdu.

Kukavica. U tom se trenutku Janet gorko kajala što je nekoć nazvala tako Fentrissa. Nekako je bila uvjerena da Fentriss neće pucati dokle god mu šerif ne zaprijeti nekom kretnjom, no bilo je očito da Atkinson zna s kakvim čovjekom ima posla i da mu nije ni nakraj pameti da mu se odupre. Povukao se već malone do konja kad ga je zaustavio Fentrissov glas.

– Još nešto ti hoću kazati – reče predradnik. – Ja nisam ubio Duranga. Niti bilo tko iz ove kuće. Maramica koju si pronašao u istočnoj kolibi pripada Janet Allison. Ispustila ju je ondje one noći kad sam je vozio ovamo. Rekla je to već Holden. – Glas mu je bio hladan i odlučan. – Ne sviđaš mi se, Atkinsone – nastavi. – Ti si naduvenko i budala. Dojadilo mi je gledati te. Dojadilo mi je slušati tvoje gluposti. Hoću da se kloniš »Dvostrukog kara«. Razumiješ?

Atkinson duboko udahne zrak. Činilo se da je odahnuo. Spoznao je da neće izgubiti glavu. Produži prema konju, ali ovaj put okrene leđa Fentrissu, ne spustivši ruke. Uzjaše uhvati uzde i žurno okrene konja. Tek kad je nestao s vidika, Fentriss se okrene i vrati k Janet.

– Vjerujem da nas više neće uznemirivati – reče.

Opet su sjeli jedno kraj drugoga. Nisu obraćali pažnju noćnim zvucima što im ih je do ušiju donosio blag povjetarac. Nisu vidjeli Allisona koji je klečao kraj otvorenog prozora baš iznad njih. U rukama mu je još bila puška na čijem je nišanu maloprije držao Atkinsona.

On se zadovoljno osmijehne i vrati u krevet.

U predradnikovoj je kolibi sjedio Harlan, s puškom preko koljena. Bio je tu dok su razgovarali Fentriss i Atkinson te je držao, baš kao i Allison, šerifa na nišanu. Kad je za jedan sat ušao Fentriss u kolibu, Harlana više nije bilo unutra. Spavao je već među kaubojima.

VIII

— Dobro poznaš ovaj kraj, zar ne? — upita Harlan.

— Dabome — odgovori Allison. — Moram ga poznati. Jašem tuda već godinama.

Njih dvojica su već dva sata jahali na zapad i stigli do krševita terena.

— Bio si već ovdje? — zapita Harlan.

— Samo jedanput, kad sam tek došao ovamo. Momci zovu ovu klišuru »Izgubljenim klancem«. Ne može se iskoristiti ni za što. Stoka joj se neće približiti.

Popeše se na jedan greben odakle su vidjeli cijelu okolicu. Riječ je bila o pustoši u kojoj nije ništa raslo.

Usred stijenja i pijeska vidjeli su samo jednu zelenu mrljicu.

— Pogledaj tamo — reče Harlan i pokaže rukom. — Blizu one izbočene stijene, na rubu zelenila.

Allison se napeto zagleda.

— Koliba! — uzvikne i upitno pogleda Harlana.

— Pogodio si otprve — reče Harlan. — To je Holdenovo skrovište.

Iza kolibe ima obore u kojima žigše stoku. Je li ti sada jasno o čemu je riječ?

— Jasno mi je, dabome. Dovode ukradenu stoku ovamo, preinačuju žigove i tjeraju goveda u Dry Bottom. Vrlo lukavo. Ti si pronašao skrovište?

— Nisam ja, nego jedan od ostalih guvernerovih ljudi. Šestorica su se pridružila Holdenovoj bandi.

Okrenuše se i počеше vraćati onuda kuda su dojahali.

— Znam kako se osjećaš — progovori nakon nekog vremena Harlan. — Najradije bi krenuo u obračun, ali to ti ne bi pomoglo, jer se ne možeš pouzdati u svoju družinu. Savjetujem ti da miruješ i ne poduzimaš ništa. Guvernerovi će ih ljudi prije ili poslije ščepati. Stanje se već počelo mijenjati, mogu ti reći. Guverner i državni tužilac ne sjede prekriženih ruku. Pozvali su u glavni grad suca Lemerwella iz Lome. A i okružnog tužioca. Privremeno su ih uklonili s njihovih položaja i zamijenili pouzdanim ljudima. Uskoro će se pojaviti i nov šerif. Guverner se ne šali.

Produžiše prema ranču. Iznenada se Harlan počne smijuljiti.

— Što ti je? — zapita ga Allison.

— Razmišljam — odgovori Harlan i široko mu se nakesi. — Znaš li, možda, zašto je Atkinson najednom odlučio nestati s ranča?

— Znaš li ti? — Allison je gledao ravno pred sebe, bezizražajna lica.

— Bio sam u blizini kad je, iznenada, odlučio otići — reče Harlan.

— Sjao je mjesec, pa sam ga prilično jasno vidio. Bilo je to, sjećaš se, prije dva tjedna. Sjušaj, budući da si otac, dužnost mi je da ti kažem nešto: kći ti se zaljubila u Fentrissa.

— Da? — izusti otegnuto Allison. Pogleda ga i naceri se. — Budalo stara, na što ciljaš? Dok sam sjedio na verandi prije nego što su dovezli Fentriss i Janet, vidio sam te kako ulaziš u predradničku kolibu. Opačio sam da imaš pušku, ali znam da ne možeš njome ništa pogoditi, pa sam, kad sam ugledao Atkinsona i začuo njegov razgovor s Fentrissom, uzeo svoju pušku i nanišanio na njega odozgo kroz prozor.

– Dakle, nisi onako glup kao što sam mislio – nasmije se Harlan. Zatim se uozbilji i zamisli. – Veliš da je Fentriss pošten, ha? Drago ti je što se udvara tvojoj kćeri?

– Da, drago mi je.

– Webbe – reče Harlan – možda griješim. Nitko ne može uvijek biti u pravu. Međutim, ponajčešće se, ako se zbroji dva i dva, dobije četiri, iako bismo ponekad htjeli da rezultat bude pet. Evo, ja bih ovaj put htio da dva i dva ne budu četiri. Međutim, nas dvojica smo stari prijatelji, pa moram razgovarati otvoreno s tobom. sviđa mi se Fentriss... zaista mi se sviđa. No previše se druži s Yumom Kidom, a Kid je Holdenova desna ruka!

Allison naglo problijedi, zaustavi konja i okrene se prema njemu.

– Odakle znaš da se Jim druži s Yumom Kidom? – upita. – Vidio sam ih, Webbe – odgovori tiho i kolebljivo Harlan. – Fentriss je neprestano u Kidovoj blizini. Jaše s njim, razgovara dugo s njim kad su podalje od logora. Nešto mi nije sasvim jasno. Naime, Kid se ljuti na njega, kao da je Fentriss učinio nešto što mu nije po volji ili kao da Fentriss neće učiniti nešto na što ga on nagovara. Vrlo mi je žao, Webbe, što ne mogu vjerovati u Fentrissa kao ti.

– Slušaj, ne mogu povjerovati u takve sumnje. Zacijelo je posrijedi nekakva zabuna. Dovraga! Fentriss mi je dokazao u škripcu, kad se radilo o glavi, da se mogu potpuno pouzdati u njega, Harlane.

– Pazi, Webbe – reče napokon Harlan – na kocki je sreća tvoje kćeri, pa treba da budeš oprezan. Pogledaj istini u oči. Yuma Kid je Holdenov prijatelj. Pomaže Holdenu krasti tvoju stoku. Možda je bio, čak, s Holdenom kad su ubijeni čuvari. Zao je do dna duše. Pročuo se kao ubojica. Bježi pred zakonom.

Traži ga šerif iz Yume. Doznao sam to neki dan. Ne diramo ga samo zato što ne bismo htjeli brzopletu upozoriti ostale razbojнике. Želimo ih uhvatiti sve. Fentriss zna kakav je Kid. Dakle, suoči se sa činjenicama. Zašto se Fentriss druži s Kidom? Taj mladić nije baš simpatičan, moraš priznati.

Sjedeći nepomično u sedlu, Allison se mrštio, ali još nije htio prihvatiti takve optužbe.

– Povjerovat ću u to tek kad mi on osobno bude to rekao! – reče odlučno.

– Zar ti on govori baš sve što se događa, Webbe?

– Dabome. Što hoćeš reći?

– Je li ti kazao što se dogodilo u istočnoj kolibi onog dana kada je strado Durango? – zapita Harlan. Allison se trzne, ali ne prozbori ništa. – Trebalo je da ti to ispričam već prije – nastavi Harlan. – Tog sam dana lutao po istočnom rubu doline. Zaputio sam se prema kolibi, jer sam se namjeravao ondje opskrbiti hranom. Kad sam joj se približio kroz šikaru, ostavio sam konja u jarku kako bih joj se mogao prišuljati i provjeriti ima li koga u blizini. Ugledao sam Duranga kako jaše prema njoj. Privezao je konja iza kolibe. Uskoro začuo zvižduk. Durango mu je odgovorio, te je tada izjahao iz šikare Art Holden. Razgovarao je s Durangom nekoliko minuta i potom se vratio u šikaru. Stekao sam dojam da mu je Durango prenio neku poruku ili obavijest. Za pola sata izišao je Durango iz kolibe i činilo se da namjerava odjahati. A onda se predomislio. Opazio je nešto u dolini. Vratio se u kolibu, a ja sam ubrzo odgonetnuo što ga je ponukalo da se predomisli. Pojavio se Dude. Spazivši Durangova konja iza kolibe, iznenadio se. Dok je još zbunjeno sjedio u sedlu, koraknuo je van Durango, uperio u

njega revolver i naredio mu neka se gubi. Dude se prestrašio i odmahlio. Premda su me zanimali Dude i Durango, opazio sam da se približava još netko. Ugledao sam neku jahačicu na ridanu. Znajući da je Dude velik zavodnik, zaključio sam da se namjeravao sastati s njom.

— Ugledao si jahačicu na ridanu? Janet? — izusti zapanjeno Allison.

— Priznajem, i ja sam to u prvi čas pomislio — reče Harlan i kiselo se osmijehne. — No nije to bila Janet, nego Ella May. Durango ju je gledao kroz prozor kako se približava. Ubrzo je dojahala do kolibe, sjahala i ušla, vjerojatno očekujući unutra Dudea. Čuo sam Durangov smijeh i njezinu prepirku s njim. Nisu vidjeli da se približava još jedan jahač. Fentriss. Ne znam zašto se zaputio prema kolibi, jer je stado paslo na drugoj strani. Možda je zapazio da nema Dudea ili se htio sastati s Durangom. Uglavnom, dojahao je baš kad je Ella May vrisnula. Da se nije on pojavio, bio bih se ja umiješao. Kad je ušao u kolibu, začuo sam iznutra bijesne glasove. Ella May je istrčala, skočila na konja i odjahala u galopu. Uskoro je izišao i Fentriss. Popeo se na konja i vratio tamo odakle je došao. Ostao sam u grmlju još pola sata, jer me zanimalo hoće li se još štogod dogoditi. Tada je iz kolibe koraknuo Durango. Lice mu je bilo izudarano i krvavo. Psovao je. Pokupio je s tla revolver, što mu je kroz prozor bacio Fentriss, napunio ga je i spustio u korice. Bio je izvan sebe od bijesa. Stojeći pred kolibom, kleo je i prijetio šakama. Suviše zainteresiran za taj prizor, postao sam neoprezan. Dok sam izlazio iz žbunja, zapucketala je jedna grančica, te se Durango hitro okrenuo i ugledao me. Bio sam udaljen od njega samo petnaestak metara. Smjesta je posegnuo

za revolverom, pa sam se morao braniti. Opalio sam dvaput. Našavši se nasuprot tom pomahnitalom glupanu, nisam se smio igrati.

— Dakle, tako se to dogodilo — reče Allison. — Mislio sam da ga je ubio Fentriss. Uvjeran sam da je to pomislio i Atkinson. Što bi se dogodilo da je uhapsio Fentrissa? — Ne bi se ništa dogodilo — odgovori Harlan. — Priznao bih da sam ja pucao. Atkinson bi me odveo u zatvor, a guverner bi me oslobodio.

— Sada je potpuno jasno zašto je Ella May otišla kući — promrlja Allison. — Trebalo je da mi to kaže Fentriss.

— Sudeći prema svemu, on ti ne govori baš sve — napomene Harlan.

— Razumijem što hoćeš reći — prizna Allison. — Pa ipak, još ga smatram poštenim. Možda je imao nekih svojih razloga zbog kojih nije htio govoriti o Elli May i Dudeu. — Iako se zabrinuo, još je čvrsto vjerovao u Fentrisa. — Porazgovarat ću s njim o tom — doda.

— Nipošto — reče odlučno Harlan. — Ako je povezan s Holdenom i Snellom, postao bi oprezan.

— Ma, to je smiješno — izusti prezirno Allison. — Kako bi bilo da zbrojimo opet dva i dva? Fentriss je slomio Holdenu nos i najurio Snella, iako im, prema tvom mišljenju, pomaže krasti moju stoku. To nema nikakva smisla.

— Možda je nastao raskol među razbojnicima — promrlja Harlan.

— Možda se Yuma Kid namjerava odvojiti od Holden i Snella. Bilo kako bilo, između Yume Kida i Fentrissa postoji nešto, a ja ću otkriti, što je posrijedi.

— Na pogrešnom si tragu, Harlane — reče tvrdoglavo Allison i stres glavom. — Nas dvojica smo stari prijatelji. Znam da ti je ruka brza kao i nekoć. Dokazao si to obraču-

navši se s Durangom. Što god se dogodilo, htio bih da ne potegneš revolver na Fentrissa.

– Dobro – složi se Harlan.

IX

U sumrak onog dana kad su Harlan i Allison razgledali Izgubljeni klanac, odjahali su Janet i Fentriss na zapad u dolinu. Fentriss nije bilo već tri-četiri dana na ranču, te se itekako zaželio svoje djevojke.

Dok su jahali u dolinu, na nebu se pojavio mjesec i prosuo zlačano svjetlo.

Uskoro su se počeli penjati uz obronak. Kad su stigli do vrha brda, Janet zaustavi ridana i oduševljeno usklikne gledajući mjesečinom preplavljenu okolicu.

Promatrajući voljenu djevojku, Fentriss je imao dojam da je ljepša nego ikada. Mjesečina joj se iskrila u kosi i očima. Zaslužuje li on takvu sreću? Bojao se da će je iznenada izgubiti.

– Nisam očekivao nešto ovakvo – prozbori on.

– Što?

– Pa... ovo što se dogodilo meni... nama. To je poput sna.

– I meni to nalikuje na san – prizna ona.

Oboje su sjahali i, držeći se za ruke, otišli do jedne ravne stijene. Sjele su na nju i očarano gledali preriju. Sličila je površini mirnog mora, dok su brda nalikovala na otoke što vire iz vode.

– Baš je divno – prošapće Janet.
– Ispunjava me nekakav nadzemaljski mir.

– Jest, lijepo je – složi se Fentriss. – Doduše, dojam znatno ovisi i o raspoloženju. Ja sam već mnogo puta vidio ovakvu mjesečinu, ali me nije oduševila kao danas. Možda sada gledam sve drukčijim očima zato što sam zaljubljen. Nekim se lju-

dima ne sviđa Arizona. Boje se samoće i prostranstva.

– Da, i Peggy Wyman se tako osjećala – reče Janet. – Priznala mi je da je uplašena.

– Zar više nije ovdje?

– Otputovala je kući. Otac i ja smo je odveli u Lomu.

– Da, neki se ljudi boje prostranstva, daljine i tišine – izusti zamišljeno Fentriss. To je neka vrsta bolesti. Ali svi mi imamo svojih mana. Kako se može protumačiti ponašanje Elle May? – Ne pričekavši odgovor, možda ga i ne očekujući, on odmah doda: – Što bi se moglo reći o Artu Holdenu i Snellu?

– Ella May je, jednostavno, lakomisljena i šašava – odgovori Janet.

– A Holden i Snell su prelijeni da bi radili. I zli su.

– Vjerojatno imaš pravo – promrmlja on poslije nekoliko trenutaka. – Ljudi poput Holdena i Snella uvijek nastoje dobiti nešto tako što ne daju ništa zauzvrat.

– Zar se ne bojiš njih dvojice? Ne misliš li da će ti se pokušati osvetiti zbog onog što si učinio Holdenu?

– Nesumnjivo pomišljaju na osvetu – odgovori on. – Naš će se sukob završiti nečijom smrću.

– Ako znaš da je to neizbježno, zašto ne odeš odavde?

– Zacijelo ne misliš tako – odvrati on i strese glavom. – Sa činjenicama se treba suočiti. Ne smije se bježati od sudbine samo zato što se ne zna unaprijed što ona donosi. Čestit čovjek ne bježi. Prihvata događaja. Holden, Snell i ja moramo obračunati.

Znajući da on govori istinu, Janet se snuždi. Dugo su sjedili šutke i gledali u daljinu.

– Čudan je on – prozbori ona iznenada.

– Tko?

– Art Holden. Silverspurs. Mjesečina me podsjeća na njega.

– O – nasmije se Fentriss – to bi mu laskalo.

– Podsjeća me na njegove ostruge. Srebrne su, a i mjesečina je srebrnasta. Veoma se ponosi tim ostrugama. One su mi prve upale u oči kad sam ga ugledala u Lomi. Vjerojatno ih lašti. Svjetlucaju se s koje god ih strane obasja svjetlo.

Dok je još govorila, iznenada je opazila da je on više ne sluša i da se nagnuo malo naprijed, gledajući na sjever. Prateći njegov pogled, trzнула se.

– Ondje su nekakvi jahači! – uzvikne.

– Jesu – promrmlja on. – Pro-matram ih.

Jahači su, koliko je mogla ocijeniti, bili udaljeni oko kilometar i pol. Polako su jahali kroz udolinu između brdâ i tjerali pred sobom omanje stado. Goveda su se jasno razabirala na mjesečini; ponekad bi im bljesnuli rogovi.

– Kradljivci stoke! – prošapće ona zaprepašteno.

– Da. Ne miči se – upozori je on.
– Ne mogu nas vidjeti zbog grma iza nas. Na onoj je strani Hortonov posjed.

– Misliš da je stoka Hortonova?

– Po svoj prilici. Moglo bi u stadu biti i naših goveda koja su odlutala preko rječice.

– Zar ih ne bismo mogli nekako zaustaviti? – upita ona ljutito.

– Ne bismo – odgovori tiho Fentriss. – Udaljeni su tridesetak kilometara.

– Tridesetak kilometara? – ponovi ona i začudeno ga pogleda. – Ma, nema do njih više od kilometra i pol. – A onda shvati značenje njegovih riječi. – Zaboravila sam – prizna – da bismo se morali vratiti petnaestak kilometara prije nego što bismo mogli ući u onaj predjel.

– A tada više ne bismo mogli pronaći kradljivce. Ondje ima sva-

kakvih slijepih klanaca. Ni čegrtuša se ne bi snašla u njima. Dok gledamo odavde, teren nam se čini razmjerno ravnim i pristupačnim. Međutim, one tamne pruge su klisure duboke stotinjak metara. – Zaklonio je rukom oči ne bi li jasnije vidio. – Ovo je sretan trenutak! – uzvikne. – Vidjet ćemo kuda idu, pa ćemo se idući put, kad budemo ponovo htjeli ući u to područje, bolje snaći.

– Pokušali ste već doprijeti do njih?

– Nekoliko puta. I jedva smo izašli iz tog bespuća. Ja ću gledati, a ti ćeš bilježiti.

– Kako? – zapita ona zbunjeno.

– Čime?

– Bilježit ćeš ovdje – odgovori on i, ne okrenuvši se, kucne prstom po ravnoj stijeni na kojoj su sjedili.

– Pronaći ćeš neki odlomljen komadić vapnenca. Njime se može pisati.

– Da, da. – Janet se digne, pro-nađe kamenčić, vrati i nagne nad stijenu. Gledajući jahače u udolini, opazi da je na mjesečni bljesnuo nekakav metal. Blijesak se ponovi nekoliko puta. Najednom joj sine što je posrijedi. – Silverspurs! – uzvikne.

– Imaš pravo – potvrđi Fentriss.

– To je Holden. I ja sam zamijetio svjetlucanje njegovih mamuza.

Uzbudeno čekajući da Fentriss ponovo progovori, Janet načrčka na stijeni riječ „Silverspurs“. Pije nego što je mogla bilo što dodati, nađe se kraj nje Fentriss, također držeći u ruci komadić vapnenca. Tiho se nasmije kad je opazio što je napisala.

– Ovo sličí nadgrobnom spomeniku – reče joj. – Možda je to nekakav nagovještaj njegove propasti.

– Tada počne crtati kartu predjela kroz koji su kradljivci tjerali stoku.

Ubrzo je razabrala na njoj brda, doline i klance.

— To je sutjeska, zar ne? — zapita ona i pokaže prstom. — Zaustavili su se na njezinu ulazu. Kao da se kolebaju.

— Uskoro će nestati iza onog brda. Mi nismo još nikada doprli tako daleko. Naslutili smo da tjeraju stoku u tom smjeru, ali nismo mogli pronaći nikakav prolaz. Sada mi je situacija mnogo jasnija.

Pričekali su da razbojnici nestanu iza brda i ponovo se pojave. Fentriss je nastavio crtati dok se jahači nisu izgubili u daljini.

— Vrijeme je da krenemo — zaključí on. Mjesec im je bio već gotovo nad glavom.

— Idemo — izusti ona — vrijeme najbrže prolazi sretnim ljudima.

Dok su jahali nizbrdo, Fentriss je podsjeti da će biti još ovakvih noći.

— Sutra i prekosutra bit ću zauzet — reče joj — i neću moći gledati mjesec. No treće ću večeri biti u zapadnom logoru. Ako dojašeš do Silverspursova nadgrobnog spomenika, mogli bismo se sastati ondje.

— Silverspursova nadgrobnog spomenika! Kakve jezive riječi!

— Doći ćeš?

— Naravno.

* * *

Ostavivši ridana u staji, Fentriss pode s Janet prema kući.

— Treba da popričam s tvojim ocem o onom što smo vidjeli — reče. — Kad udeš u kuću, kaži mu da bih htio razgovarati s njim.

Međutim, kad su se približili verandi, opazili su na njoj Allisona i Harlana kako puše i čavrljaju.

Janet se brzo povuče na spavanje. Naslonivši se na potporni stup, Fentriss pričeká dok se nisu izgubili njezini koraci po stepenicama i tek tada progovori.

— Holden i Snell kradu noćas stoku — reče.

— Kako je tjeraju? — upita odrješito Allison.

— S druge strane Izgubljenog klanca.

— Našu stoku?

— Ne znam. Bio sam predaleko, ali znam kamo su krenuli. Namjeravam odjahati u istočnu uvalu i pokupiti naše momke. Ovakvu priliku odavno čekamo.

Allison osjeti da ga je Harlan gurnuo laktom u rebra i protumačiti to kao znak da mora biti oprezan. Sjeti se Harlanovih sumnji u Fentrissovu odanost. Iako nije nimalo posumnjao u predradnika, zaključí da ne smije, ipak, postupiti brzopleto i da mu je pametnije da sluša starog prijatelja.

— Do istočne je uvale tridesetak kilometara — napomene on. — I tridesetak kilometara natrag, kad okupiš momke. Zatim, još petnaestak kilometara do Izgubljenog klanca. Kad stignemo donde, nećemo naći trag.

— Vjerujem da ću se sada snaći u tom kraju, Webbe — odvrati Fentriss. Ispriča kako su on i Janet gledali kradljivce s grebena koji se zove Antilopin vrh i kako su na stijeni nacrtali kartu tog područja. Harlan opet bocne laktom Allisona u rebra. Budući da se razbjesnio zbog drskosti kradljivaca, Allison se umalo okomi na Harlana, ali se uspije u posljednji tren svladati. Zatrese glavom.

— Vjerojatno bi nas ovdje dočekali u zasjedi — napomene. — Budući da poznaju taj kraj bolje nego mi, bili bi u prednosti pred nama. Razmislit ću, Fentrisse, i popričati s tobom ujutro.

— Tada će biti prekasno — reče Fentriss. — No ti si gazda. Dovidenja.

Pride svom konju, rasedla ga i pusti u obor, zatim ode u svoju kabinu.

– Kojeg si me vruga gurao laktom u rebra? – progunda tada Allison.

Harlan se nasmije.

– Stari stočari često griješe – reče. – Čim čuju da im netko krade stoku, pomahnitaju. Ne služe se mozgom. Da sam ti prepustio na volju, ti bi poslao Fentrissa i cijelu družinu, vjerojatno bi im se i osobno pridružio, u krševit kraj oko Izgubljenog klanca a kad biste dojurili tamo, vrtjeli biste se ukrug, izgubili trag i osjećali kao prave budale.

– Najradije bih te tresnuo po glavi zbog tih uvreda – progunda Allison. – Najprije si mi solio pamet kako je Fentriss pokvarenjak i uortačio se s onim prokletim lopovima. A sada, kad je Fentriss dojahao i obavijestio me gdje bismo mogli uhvatiti kradljivce, bockaš me laktom u rebra i tjeraš me na šutnju. Koji ti je vrug?

– Objasnit ću ti – odvrati Harlan. – U Holdenovu logoru je šest guvernerovih agenata. Pridružili su se bandi jedan po jedan. Riječ je o najspretnijim i najoštroumnijim revolverašima u ovoj zemlji. Oni će vlastitim očima vidjeti kako razbojnici mijenjaju žigove na stoci. Uhvatit će bandu na djelu. Ako ti misliš da bi imalo smisla poslati tamo Fentrissa s družinom, otkrimi mi taj smisao, molim te. Trebalo bi te, mislim, češće gurkati laktom u rebra, Webbe.

Allison je šutio za tren i gledao ga netremice.

– To je lukava zamisao – prizna napokon. – Ali ne vidim nikakav dokaz da je Fentriss upleten u krađe.

– Možda i nema zasada nikakva dokaza – reče mirno Harlan. – Znat ćemo više kad buem mogao porazgovarati s ostalim guvernerovim ljudima. Znam samo da se Fentriss druži s Yumom Kidom, a Kid

suraduje s Holdenom i Snellom. Fentriss je večeras bio s Janet kad su ugledali kradljivce. Kako znaš da bi ti Fentriss, da nije bila s njim Janet, pričao o onom što je vidio? I kako znaš da se on nije našao na Antilopinu vrhu zato da bi stražario?

– Velim ti, tvoje riječi nemaju nikakva smisla – ustraje Allison.

* * *

Ispruživši se na svom ležaju, Fentriss nije mogao protumačiti Allisonovo držanje s obzirom na vijest o krađi stoke. Ispričao mu je da bi mogao pronaći razbojnički logor, no Allison se vladao nezainteresirano. Ne želi se petljati u upraviteljeve poslove, uskoro prestane razmišljati o Allisonu i usredotoči se na njegovu kćer. Nakon nekog vremena prekinu se i te misli i pretvore u snove, a onda kroz prozor bljesne danje svjetlo. Svanuo je nov dan.

Fentriss se digne i ode na rječicu kako bi se oprao. Potom se obuče. Doručkovao je sâm u blagovaonici, jer su svi ljudi bili na pašnjacima, a s njima i kuhar.

Namjeravao je danas odjahati u zapadni logor, no nekako mu se još nije išlo. Gledajući na zapad, razmišljao je o sreći što ju je doživio sinoć i o tom kako mu je prazan i nezanimljiv život bio dosad. Sasvim slučajno je naletio na sreću. Više mu noći neće biti puste ni dani jednolični. U banci u dalekom gradu ima uštedevinu. Dovoljnu za početak. Stvorit će vlastiti ranč.

Već je izabrao mjesto za kuću. U šumarku blizu rijeke. Nedaleko od »Dvostrukog kara«. Moći će dojahati ovamo u svako doba. Poslije će se, ako budu imali djece, voziti kolima. Počeo je zamišljati kojim će se putem voziti kroz dobro mu poznati kraj, i mašta ojača tako da je zaboravio stvarnost. Obor na čiju se

ogradu naslanjao pretvorio se u vrt, a zemlja s druge strane obora postala je pravi raj. Tada začuje šuštanje haljine, lagane korake, i u zagrljaju mu se nađe Janet. Malo je porvenio dok joj je pričao o čemu je razmišljao kad mu se prišuljala.

– Dakle, vrlo si praktična duha – reče mu ona. – Kazala sam tati da si takav.

– Razgovarala si s njim o meni?

– upita on začuđeno.

– Naravno.

Odšetali su do rijeke i polako se vratili. Sada su se zaustavili pred njegovom kolibom i zapričali, potpuno zaboravivši sve oko sebe. Iznenada začuvši konjski topot, ugledaše nedaleko od sebe Yumu Kida. Sjahao je i, podbočivši se rukama o bokove, smrknuo ih gledao. Janet polako ustukne prema kolibi, obuzeta zlim slutnjama.

– Mislio sam da si s ostalima u istočnoj uvali – progovori tiho predradnik.

– Kao što vidiš, nisam ondje, nego ovdje – odbrusi mu Kid i prezirno se naceri. – Dosta mi je ovih tvojih mekušaca. Dosta mi je i tebe. Dojadilo mi je slušati tvoje proklete propovijedi i licemjerne brbljarije. Odlazim s »Dvostrukog kara«. Je li ti jasno, dvolični gade?

Janet se zaprepasteno trzne i zažmiri. Poslije nekoliko časaka otvori oči, začuđena što nije zagrmio Fentrissov revolver i kaznio drskog mladića. Njih dvojica su stajali u istom položaju kao i prije. Yumi Kidu su se gnjevno sjale oči, a Fentriss je bio nepomičan, blijeda lica i bijelih usana.

– Dosta je – progovori Fentriss. Glas mu je zvučao gotovo molećivo.

– Zašutjet ću onda kad ja budem htio – vikne Kid. – Zašutjet ću kad ti budem rekao sve ono što treba da ti rekнем! – Približi se Fentrissu kao da se boji da ga on inače neće

čuti. Činilo se da ga je bijes dotjerao do ruba ludila. – Nikad nisi htio imati posla sa mnom – nastavi – Uvijek si se smatrao boljim od mene i mojih prijatelja, gledao si nas s visoka i držao se oholo. Mrzim te toliko da bih, ne trepnuvši okom, mogao pucati u tebe! Možda bi to bilo i najbolje!

Desna mu se ruka spusti prema revolverskom dršku o boku, ali se zaustavi, jer ga je najednom zbunio izraz Fentrissovih očiju, pretvorio mu je bijes u prezir.

– Nisi zaslužio ni da pucam u tebe – izusti, hitro se okrene, pride konju, skoči u sedlo i, ne osvrnuvši se, odjaše u dolinu.

Blijeda lica, Fentriss se od stida pogrbi i objesio glavu. Šutio je i nijemo gledao Janet dok su ga razdirali nekakvi nedokučivo osjećaji.

I Janet je zanijemila od zaprepastjenja. Stajala je kao kip. Lice joj je bilo bezizražajno, ali joj se u očima razabiralo sažaljenje. I, možda, čuđenje.

Još više je objesio glavu i zagledao se u zemlju. Začuje šuškanje njezine haljine i korake kad se, prošavši mimo njega, zaputila prema kući bez riječi. Zažari mu se lice i zgrče mišići. Napola se okrenu kao da će poći za njom, a onda se predomisli i nastavi zuriti u tlo pred sobom. Stiskao je šake i otvarao ih. Napokon osedla dorata i odjaše na zapad.

X

Osvanuo je treći dan. Fentriss je od ranog jutra mislio samo na večerašnji sastanak na Antilopinu vrhu.

Bojao se da je zauvijek izgubio Janet. Izgubio ju je pred svojom kolibom kad mu je Yuma Kid sasuo u lice svakakve uvrede. Prezir je ugušio Janetinu ljubav prema njemu.

Ostao mu je još samo tračak nade. Zapazio je u njenim očim sućut.

Čudio se naglim promjenama koje donosi život. Ono što je jučer činilo mogućim, danas je nemoguće. Sreća mu nikad nije bila osobito sklona. Niti mu je život donosio mnogo radosti. Odrastao je u siromaštvu, naviknuo je na nevolje i borbe. Ljudi su često tumačili pogrešno njegove pobude, pa mu je to donosilo neprilike.

Uvijek je maštao u nekoj čestitoj djevojci koja ga čeka negdje... i na posljeticu ju je pronašao. Sanjario je s njom i iznenada je izgubio. Nijedna je neće moći zamijeniti.

Kako se sunce spuštalo prema zapadu, tako je sve češće pogledavao Antilopin vrh. Dogovorili su se da će se večeras sastati, ali ona neće doći.

Janet se, zacijelo, pita zašto se nije obračunao s Yumom Kidom. Opet ga smatra kukavicom. On joj ne može objasniti što je posrijedi, pa će ga i nadalje smatrati kukavicom, prezirati ga.

Kad je na nebu počeo blijedjeti posljednji sunčev sjaj i u doline se uvlačile sjene, bio je sve nemirniji. Možda će ona, ipak, doći na sastanak. Želio je to provjeriti.

Zaputivši se prema Antilopinu vrhu, udaljenom oko petnaest kilometara, govorio je sebi da je prava budala što se još nada da će ona doći na sastanak. Izgubila je vjeru u njega.

* * *

Otkad mu je Fentriss slomio korijen nosa, Silverspursu su se spljoštale nosnice. Sjašivši, zastane tričetiri koraka od Janet koja je sjedila na ravnoj stijeni na Antilopinu vrhu.

Opazila ga je dok se približavao, promatrala ga je najmanje pet minuta dok mu se konj, pojavivši se

iznenada iza jedne litice, verao uz strminu. Budući da je izišao mjesec, prepoznala ga je izdaleka. Začudo, nije ga se bojala, već ga je mirno i znatiželjno gledala. Držeći se tako kao da ga nije zamijetila, uzela je vapnenasti kamenčić i iza njegova imena, koje je napisla prije tri dana, dodala je riječi »je ovdje«. Nije mogla protumačiti sebi što ju je ponukalo na takav potez. Vjerojatno, nepovjerenje u Silverspursa, zaključila je, želja da ostavi poruku Fentrissu ako je Silverspurs bude dodijavao na bilo koji način.

Kad je napokon dojahao do nje i skočio sa sedla, nije se naoko nimalo smela premda je sada morala priznati sebi da ga se boji.

— Uranili ste — reče joj on, držeći uzde u ruci i cerekajući joj se.

Spoznala je iz njegovih riječi da je prije tri dana, kad su tjeroali ukradenu stoku kroz dolinu, vidio nju i Fentrissa na Antilopinu vrhu.

— Jesam — odgovori ona mirno. Naceri se još šire.

— Zgodno mjesto za ljubavne sastanke — reče joj. — Doduše, suviše istaknuto. Neku večer, kad ste stajali ovdje s Fentrissom, obasjavala vas je mjesečina tako da ste se vidjeli kao kipovi. Prilično romantično. Vjerojatno ste i vi nas vidjeli. Budući da znam da se zaljubljeni rado vraćaju tamo odakle mogu gledati mjesec, došao sam ovamo preksinoć, sinoć i večeras, vjerujući da ću čuti ljubavna šaputanja. Dakle, uranili ste, a Fentrissa nema.

— Očekujem ga svaki čas — reče ona. — Na vašem bih mjestu odmah nestala odavde.

On se prezirno nasmije.

— Fentrissa neće biti još dva sata — napomene joj. — Bio je u zapadnom logoru. Petnaestak kilometara odavde. Vidio sam ga sa svoje promatračnice.

Ljeskale su mu se oči.

— Ubit ću ga — doda.

U prvi je tren pomislila da se namjerava sakriti negdje na vrhu i iz zasjede pucati u Fentrissa kad se on, ništa ne sluteći pojavi.

— To je baš slično vama — reče mu gnjevno. — Ako ga želite ubiti, zašto to niste učinili kraj riječnog gaza kad vam je bio okrenut licem?

On se opet nasmije.

— I sada će mi biti okrenut licem, budite bez brige — odvrati joj.

Vidjela je da je zamišljeno i ocjenjivački promatra. Pogleda joj konja, zatim mjesečinom obasjanu preriju kao da traži Fentrissa. Naglo joj okrene leđa i pride svom konju. Činilo se da namješta sedlo. Međutim, kad se ponovo okrenuo prema njoj, opazila je da u rukama drži nekoliko kratkih konopaca.

Smjesta prozrevši njegovu namjeru, potrčala je prema ridanu.

Otprilike na pola puta do konja sustigao ju je, šćepao sleđa i čvrsto joj uhvatio ruke dok mu se otimala i pokušavala ga udariti nogama. Držao ju je dokle god se nije umorila i prestala odupirati.

— E, tako je već bolje — reče joj on kad se napokon smirila. — Nema smisla da budete histerični. Ne namjeravam vas obeščastiti. Uostalom, mislim da je to već učinio Fentriss.

— Životinjo! — izusti ona zadihan.

— Zar nije? — nasmije se on. — Dobro, onda bi to učinio nakon nekog vremena. Samo, vremena neće imati.

Iznenada joj zavrne ruke tako snažno da je jauknula. Prije nego što se snašla, svezao joj je ruke na leđima i odnio je do ridana. Podigavši je u sedlo, svezao joj je noge uz stremene, nacerio joj se, odveo ridana do svog konja, prebacio uzde preko jabuke svog sedla, izvadio iz džepa papirić i olovku, napi-

sao nešto na papiru i podmetnuo ga pod kamenčić na ravnoj stijeni.

Janet ga je pažljivo promatrala, no nije, očito, zapazio riječi koje je napisala na stijeni niti kartu koju je nacrtao Fentriss.

Metnuvši papir pod kamenčić, on se uspravi i zagleda niz strminu. Tražio je pogledom Fentrissa. Tada uzjaše i povede za sobom ridana.

* * *

Dojahavši napokon do vrha, Fentriss opazi da Janet nije došla. Potišteno sjaše i zagleda se u dolinu. Nije došla.

Premda je mjesec sjao kao i prije tri dana, ovaj put mu se noć činila čarobnom, već sasvim običnom, poput milijuna takvih noći od postanka svijeta. Strpljivo je čekao. Nakon nekog vremena pogleda na sat i ustanovi da se približila ponoć. Pa ipak, još nije mogao otići. Znao je da će ga, ako se sada povuče, do kraja života mučiti sumnja da je, možda, došla nakon njegova odlaska.

Polako pride ravnoj stijeni na kojoj je prije tri dana napisala riječ »Silverspurs« i na kojoj je nacrtao kartu područja kroz koje su prošli razbojnici s ukradenom stokom. Pri pomisli da su još nedavno bili vrlo bliski, zadršće mu srce.

Ukočeno promatrajući stijenu, iznenada uoči promjenu. Sagne se, a srce mu uzbuđeno zabubnja. »Silverspursu« bile su pridodane dvije riječi. Sada je postojala cijela rečenica. Pisao je: »Silverspurs je ovdje«.

Najednom mu se napnu svi mišići i mozak pokuša izvući nekakav zaključak iz zbrkanih misli. Znajući da mora odgonetnuti tu zagonetku, počeo je hodati amo-tamo i tražiti objašnjenje.

Budući da su se pojavile nove riječi na stijeni, očito je tu bila Janet. Kada? Večeras, naravno, jer su za

večeras ugovorili sastanak. Zašto je dopisala riječi i stvorila rečenicu »Silverspurs je ovdje«?

Najednom spozna odgovor. Došla je ovamo. Sjedila je na stijeni i čekala ga. Ako je došla ovamo, to znači da mu je oprostila. Još ga voli. Dok je sjedila i čekala ga, ugledala je nekog jahača. Vjerojatno ga je prepoznala već izdaleka, jer je stigla napisati poruku na stijeni. Međutim, što je učinio s njom Silverspurs?

Vrlo brzo je pronašao odgovor na to pitanje. Kao da je dosad bio slijep, najednom spazi na stijeni kamenčić i pod njim papirić. Grozničavo posegne za tim papirom i pročita što piše na njemu: »Upozorio sam te, kad si mi slomio nos, da to nije kraj. Uхватио sam je, prokletniče. Odvest ću je u logor. Dodi po nju«.

* * *

Kad je govorio o mogućnosti da s Antilopina vrha krenu za kradljivcima stoke, Fentriss je napomenuo da bi se morali najprije vratiti petnaestak kilometara. Janet je to dobro zapamtila. Međutim, sada je, tek što su prešli oko jedan kilometar, zapazila da Silverspurs zna prečac. Ušli su u usku šumovitu sutjesku i, jašući kroz nju na sjever, spustili se u plitak klanac. Iz njega su uskoro skrenuli u neku drugu guduru. Janet je već izgubila pojam na koju stranu se kreću i uskoro je pomislila da je Silverspurs zalutao.

Kad mu je to rekla, nasmijao se.

– Smeli ste se, ha? E, ja nisam. Meni je poznata svaka stopa. Ponekad bismo utjerali ovamo cijelo stado goveda i čekali ovdje dok bi vaš otac, Fentriss i ostali pošteni momci lutali uokolo i tražili nas. Pritajili bismo se i smijali im se.

– Ostavili ste nekakvo pisamce Fentrissu, zar ne?

– Dakle, vi sve vidite – narugao se on.

– Što ste napisali?

– Vrag me odnio ako žene nisu najznatiželjnija stvorenja na svijetu – nasmije se on. – Dobro, zašto vam ne bih odao što sam napisao? Obavijestio sam Fentrissa da vas vodim u naš logor i pozvao ga neka dođe po vas.

– To znači... – započne ona zaprepašteno.

– Pogodili ste. Ako dođe po vas, ubit ćemo ga.

Neko je vrijeme šutjela, nijema od straha.

– Nadam se da neće doći – izrekne naglas, ne shvaćajući da je progovorila.

– Doći će – odvrati zlobno Silverspurs.

– Ne može doći. Ne zna put.

– Lažete – odbrusi joj Silverspurs. – Što je s onom kartom na stijeni na Antilopinu vrhu?

– Vidjeli ste je! – uzvikne ona zapanjeno.

– Mislili ste da je neću opaziti? – nasmije se on. – Vidio sam još nešto. Ondje piše: »Silverspurs je ovdje«. To ste vi napisali – doda i pogleda me. – Silverspurs – ponovi. – Znači, upale su vam u oči moje ostruge, je li? Kada ste ih prvi put zapazili?

– U Lomi. Onog dana kad ste mi se obratili. Onog dana kad ste ustrijelili dvojicu-trojicu tamošnjih građana.

– Lijepe su, zar ne? Nitko nema takve ostruge. Mogu vam reći, mnoge su žene lude za njima.

Dakle, posrijedi je taština. Želja da izazove divljenje. Taština je, nema sumnje, njegova osnovna osobina i upravlja manje-više svim njegovim postupcima. Budući da se želi kočoperiti i privlačiti pažnju svojim izgledom, nastoji se dokopa-

ti para bez rada i udovoljavati svojim hirovima.

Tako plitak čovjek mogao bi se, ako nađe na nekoga pametnijeg, pokolebati i odvratiti od nauma, mislila je. Postoji blijeda nada da će ga, bude li lukava i posluži se ženskim trikovima, odvratiti od prvobitne zamisli i spasiti Fentrissa. Nije joj se svidao taj zadatak, ali nije mogla smisliti nikakav drugi način kako bi mogla pomoći Fentrissu, pa se iznenada nasmije glasno. Iznenadivši se, on zaustavi konja i, okrenuvši se u sedlu, pogleda je. Namrštio se.

— Što vam je? — zapita je.

— Vrlo ste čudni.

— Kako to mislite?

— Ne znam. Neobična mi je pomisao da odmetnik nosi srebrne ostruge i smatra ih romantičnima. Imate, očito, izvanrednu maštu. Ali je ne iskorištavate.

— Ne iskorištavam je?

— Mislim, ako biste uložili toliko vremena i energije u neko pošteno zanimanje koliko ih ulažete u pljačkanje ljudi, mogli biste otvoreno uživati u raskoši i pokazivati ljudima što ste postigli.

Netremice ju je promatrao, a onda se naceri.

— Pametni ste — reče joj — no ne možete me, ipak, odvratiti od nauma da ubijem Fentrissa.

Potjera opet konja.

— Još nešto bih vam htio reći — dovikne joj nakon dvije-tri minute.

— Što?

— Niste onako oholi kao onog dana u Lomi, kad niste htjeli razgovarati sa mnom. — Nasmijavši se, on doda: — Sada je obratno. Vi govorite, a ja slušam. Pričanje vam neće pomoći kao što nije ni meni.

Ipak nije budala, zaključila ona. Taština mu nije upropastila sposobnost razmišljanja. Zbog toga je još opasniji. Koliko god je nastojala

smisliti neki drugi način kako bi mogla spasiti Fentrissa, ništa joj nije padalo na pamet, pa je jahala šutke.

Napokon su projahali kroz uzak prolaz između dviju golemih stijena i našli se u malenoj dolini, okruženoj brdima. Tu je tekao potok i u oboru je bilo podosta stoke. Janet je sve razabirala jasno na mjesecini.

Holden zaustavi konja, sjaše i priđe joj.

— Stigli smo — reče joj i počne odvezivati konopce kojima joj je svezao noge.

XI

Sjedeći još na ridanu, Janet je tridesetak metara od sebe razabrala kućicu od sirove opeke i malen obor u kojem su bili konji. Iznad kućice se dizala mračna stijena, a u njezinu je podnožju gorjela logorska vatra oko koje je ležalo, sjedilo i stajalo nekoliko ljudi. Članovi Silverspursove bande, zaključila ona. Dok joj je još odvezivao noge, Silverspurs im dovikne, te su žurno prišli i radoznalo se zagledali u nju.

— Znači, uhvatio si je, ha? — progovori jedan od njih. Janet prepoznala, prema glasu, Snella. On korakne naprijed i ocjenjivački je pogleda.

Holdenovo se vladanje promijenilo. Uozbiljio se, postao napetiji. Okrene se prema svojim ljudima i odrješito obrati jednom od njih.

— Underwoode, moramo se požuriti — reče. — Kad sam je uhvatio, Fentriss je jahao iz zapadnog logora prema Antilopinu vrhu. Ostavio sam mu pisamce i pozvao ga ova-mo. Doći će. Vjerojatno će dovesti sa sobom dio družine s „Dvostrukog kara“. Neka prođe. Nije me briga što će biti s ostalim njegovim ljudima. Pokazao sam vam mjesto gdje treba da ih zaskočite. Ne smije

proći nitko osim Fentrissa. Krenite!

Nekoliko ih potrči prema oboru. Ubrzo su uzjahali i, jurnuvši prema izlazu iz doline, podigli oblak prašine. Holden i Snell spuste Janet sa sedla i povedu je u kućicu. Koraknuvši unutra, zastala je, prestrašeno dršćući. U kućici je bilo mračno, pa nije mogla razanati lica njih dvojice. Obojica su šutjeli. Sada je bila uvjerena da su se o svemu naprijed dogovorili. Nisu je pokušali zlostavljati ni napastovati. Izidoše, zatvoriše vrata i ostaviše je u mraku. Znali su da su prozorčići tako maleni da se nikako ne bi mogla provući kroz njih, čak i kad joj ruke ne bi bile svezane.

Drhtureći u tami, nastojala je shvatiti situaciju. Dakle, Holden je poslao ljude nekamo gdje će propustiti samo Fentrissa. To znači da pripremaju zasjedu. Fentrissa će propustiti, a ostale će, lako je moguće, pobiti. Holden i Snell žele, očito, da on dođe ovamo. Možda ga namjeravaju mučiti.

Dok je prilazila prozorčiću, klecala su joj koljena. Ugleda Holdena i Snella kako stoje kraj vatre i plamen im obasjava lice. Činilo joj se da su neobično šutljivi. Kad je napokon progovorio Snell, glas mu je bio promukliji nego inače, kao da je ispunjen skrivenim uzbuđenjem i napetošću.

— Misliš da će doći?

— Dabome — odgovori mu Holden. — Ništa ga ne bi moglo spriječiti.

Janet duboko udahne zrak. Njih dvojica ne sumnjaju u Fentrissovu hrabrost. Ne sumnja ni ona. U tom času spozna da nije nikada ni sumnjala.

— Zanima me kada će se pojaviti — reče Snell. — Mrske mi je čekanje. Postajem nervozan.

— Pazi, ne smiješ biti nervozan kad ga budeš uhvatio na nišan kroz

onaj prozor. — Silverspurs pokaže prema Janet, te se ona naglo povuče.

Obojica se nasmiju. Ali zlorado.

— Čini mi se da je tiše nego inače — progovori nakon nekog vremena Snell.

— Zato što osluškuješ — odvrati Holden. — Drugih noći nisi nikoga očekivao.

Nastane duga šutnja. Janet pogleda opet kroz prozor. Opazi nekog jahača što se približava sa zapada. Jahao je prema logorskoj vatri.

— Tko je to, dovraga? — zapita Holden.

— Kid. Potpuno sam na njega zaboravio. Bio je u onoj drugoj kolibi.

Obojica se zagledaju prema jahaču. Kad se već znatno približio, Snell ponovo progovori.

— Poslat ćemo ga k ostalim momcima — reče.

— Nema žurbe — odgovori mu Holden. — Fentriss neće lako naći put. Možda će mu donekle pomoći ona karta koju je nacrtao, no ipak će vrludati. Kid je zabavan sugovornik i obradovat će se kada dozna da ćemo se napokon riješiti Fentrissa. On to još ne zna, zar ne?

— Ne zna.

Janet je kucalo srce tako kao da će joj iskočiti iz grudi. Premda je čula Yumu Kida kako govori Fentrisu da odlazi s „Dvostrukog kara“, ipak joj je bilo čudno što ga vidi kao člana razbojničke družine. Izdajica. Ubojica. Kad je dojahao do vatre i skliznuo sa sedla, nasmiješio se. U tom se času doimao vrlo mladenački, gotovo kao dječak.

Međutim, vladao se izvještačeno, nastojao je pokazati da je odrastao muškarac. Raskoračivši se pred Holdenom i Snellom, držao se vrlo uspravno kao da želi biti što viši. Zakvačio je palce za opasač, dok mu je iz usta visjela zapaljena cigareta.

– Gdje je društvo? – zapita.
– Odjahali su do onog mjesta gdje se sijeku klanci – odgovori Holden.

– Zar se događa nešto zanimljivo? –animalo je Kida. Upitno pogleda jednog, pa drugog.

– Da – odvрати Holden. – Čekamo Jima Fentrissa.

Yumi Kidu ispadne iz usta cigareta. Kad se sagnuo kako bi je podigao, Janet zamijeti da mu podrhtavaju ruke.

Holden se nasmije.

– Iznenadio sam te ovaj puta, ha, Kide? – prozbori.

– Da... jesi – reče Kid. Pokuša se osmjehnuti, ali mu to samo napola pođe za rukom. Potom je nekoliko puta udahnuo duboko zrak. – Odjahali su u klanac kako bi dočekali Fentrissa?

– Tako je – potvrdi Holden.

Kid se zagleda u žar na vrhu cigarete.

– Ustrijelit će ga? – zapita vrlo polako.

– Neće – odgovori mu Holden.

– Pustit će ga da prođe, ali će pobiti sve koji dođu s njim.

– Čemu to? – upita Kid. Bio je okrenut prema kućici, pa Janet zapazi da mu je lice mrtvački blijedo. Nije gledao Holdena ni Snella, već se zagledao ravno u vatru.

Holden se opet nasmije.

– Hoćemo da dođe ovamo – reče.

– Ovamo? – izusti Kid kao da se čudi.

– Naravno. Ovamo. Htio bih mu se odužiti zato što mi je slomio nos.

– O – reče kratko Kid.

Baci opušak u vatru i smota novu cigaretu. Holden i Snell su ga znatiželjno gledali kao da nisu još nikada vidjeli kako se savija duhan u papir. Međutim, koliko je mogla razabrati Janet, nije ihanimala cigareta, nego Kid. Zapazili su da se

uznemirio čim je doznao da će Fentriss doći u dolinu, pa su ga ocjenjivački promatrali. Kid je, čini se, zamijetio da im je privukao pažnju, i sada je pazio na svaki pokret, ne gledajući ih. Kad je napokon zapalio cigaretu, udahnuo je dim i polako ga ispuhnuo uvis.

– Što to znači? – zapita. Glas mu je zvučao mirno, ali se pojavila u njemu čudna promuklost.

– Na što misliš? – upita Holden.

– Veliš da ćeš mu se odužiti. Kako ćeš to učiniti?

– Razbit ću mu nos kao što ga je on meni – odgovori Holden. – Natjerat ću ga da puže! – doda, na jednom se razbjesnjevši.

Nakon toga su šutjeli sva trojica.

– Kako znaš da će doći? – zapita tada Kid.

– Dovedi smo ovamo Janet Allison.

– Gdje je? – Kid se vidljivo trzne.

Holden pokaže palcem na kućicu, te se Kid zagleda u prozorčić. Nije vidio Janetino lice, jer je ona već ustuknula.

– Zar Fentriss zna da je ona ovdje? – prekine opet tišinu Kid.

– Napisao sam mu pismce i obavijestio ga – odgovori mu Holden. Nasmije se, ne odvajajući pogled od njegova lica.

– A, tako – reče Kid. Pogleda Snella, zatim opet Holdena. – A, tako – ponovi.

Iznenada baci cigaretu u vatru. Trznu mu se mišići, zatim opuste. Lice mu je bilo vrlo blijedo.

– Bože moj! – uzvikne.

Obojica su ga napeto pogledali.

– Što ti je, Kide? – zapita Holden.

Kid ustukne jedan korak i prijede rukom preko očiju kao da želi razbistriti pogled. U očima mu se odrazilapatnja i trzale su mu se usne.

Najednom sjedne na zemlju i pokrije objema šakama lice.

– Bože moj! – uzvikne opet.

Holden i Snell su ga nijemo gledali. Stojeći u kolibi i stisnuvši se uz prozorsku dasku, Janet je, ostavši bez daha, promatrala prizor i slušala. Kidu su se tresla ramena, a onda je spustio ruke s lica i zagledao se u vatru. Nakon nekog se vremena polako digne. Činilo se kao da se malo njiše na nogama. Najednom povuče munjevito oba revolvera. Ustukne dva-tri koraka i poguri se, dok mu se lice uzbuđeno trzalo. Bio je spreman opaliti. Holden i Snell su to znali, pa su stajali kao kipovi i netremice gledali uperene cijevi, začuđeni tom promjenom.

– Nećete to učiniti, vrag vas odnio! – vikne Kid. – Nećete! Objasniti ću vam i razlog! Jim Fentriss mi je brat, dovraga! Brat! Razumijete? Izrešetat ću vas obojicu ako ga samo taknete!

* * *

Janet je zapanjeno gledala Yumu Kida. Bio je okrenut prema prozoru, malo nagnut naprijed, razjarenih i prkosnih očiju, s uperenim revolverima o bokovima, i probadao je pogledom Holdena i Snella, koji su stajali kao okamenjeni, problijeđevši i napola zinuvši od čuđenja.

– On ti je brat! – napokon izusti Holden. – Brat!

– Da – odvrati gnjevno Kid.

– Nismo to znali – reče pomirljivo Holden. – Onda se situacija mijenja. Nije li tako, Snelle?

Njih dvojica se pogledaju, te Snell polako kimne.

– Dabome, mijenja se – složi se on.

– Zašto nam to nisi rekao već prije, Kide? – zapita Holden blagim glasom.

– Drukčije bismo postupili – natukne Snell, kao da se ispričava.

– Znaš da smo ti uvijek bili prijatelji, Kide. Nipošto ne bismo htjeli učiniti nešto što ti nije po volji.

– Zaista nije potrebno da nas držiš na nišanu – napomene Holden.

– Trebalo je da nam to kažeš već prije. Sada kad znamo istinu, mislimo drukčije o svemu, zar ne, Snelle?

Snell odmah kimne.

Yuma Kid se još držao pogureno i pažljivo ih gledao, ali više nije bio napet kao prije i ublažio mu se gnjev u očima.

– Odustajemo od nauma – reče Holden. – Međutim, da si nam već prije odao da ti je Fentriss brat, ne bismo doveli do ovoga. Vrlo mi je žao, Kide. Zavarao si nas, jer nam se činilo da oduvijek mrziš Fentrissa.

– Da, mrzio sam ga – potvrdi Kid.

– Znači li to da ga više ne mrziš?

– zapita Holden.

– Da, baš to hoću reći.

– Kako to da ti se ugasila mržnja?

– Otkrio sam da sam obična budala – reče Kid. Vidljivo se opusti. Još je držao u rukama revolvere, ali su im se cijevi spustile.

– Kako to? – upita Holden. – Pričaj nam, Kide.

– Valjda me ne varate? – prozbori sumnjičavo Kid. – Zaista nećete ubiti Jima?

– Dajemo ti riječ, Kide – uvjeravao ga je Holden. – Nije li tako, Snelle?

– Tako je – potvrdi spremno Snell. – Odustajemo.

Kid korakne naprijed. Ispitivački se zagledao u Snella, pa u Holdena. Obojica su se smiješili. Postepeno se prestao mrštiti i u lice mu se vratila krv. Opet se doimao kao dječak, iskren, spreman da oprost.

– Pričaj nam o tom. O Fentrissu – potakne ga Holden. – Zašto si ga mrzio? Prilično je neprirodno mrzi-

ti rodenog brata. Zacijelo je postojao neki razlog.

— Činilo mi se da postoji.

— A nije postojao?

— Nije bio onakav kakvim sam ga ja smatrao — odvrati Kid. — Zaključivao sam brzopleto.

— Da? — zapita Holden. — Kako si to ustanovio?

— Razmislio sam — objasni Kid.

Holden mu okrene leđa, polako ode u podnožje mračne stijene, uzme nekoliko borovih grančica i baci ih u vatru. Nakon toga su sva trojica nijemo gledali kako plameni jezici oblizuju novu hranu. Mjesec je već bio nasred neba. Janet je vjerovala da je prošla ponoć.

— Dakle, ustanovio si da ga više ne mrziš — zapodjene opet razgovor Holden.

— Dogodilo se to ovako — reče Kid. — Jim mi je najstariji brat. Činilo mi se da njemu sve polazi lako za rukom, dok ja nailazim samo na neprilike. Zamrzio sam ga zbog toga. Često mi je propovijedao, a ja sam smatrao da mi nema pravo soliti pamet. Međutim, sada mi je jasno da bi bilo pametnije da sam ga poslušao. Jednom sam pomislio da me nasamario. No prekjučer sam sreo čovjeka koji me uvjerio u suprotno. Jim mi je nastojao pomoći. Uvijek je bio pošten. Veoma se ka- jem zbog postupaka prema njemu i namjeravam to nekako ispraviti.

— Dabome — složi se Holden. — Braća treba da budu braća. Međutim, što je s onom pucnjavom u Yumi u kojoj si sudjelovao? Progoni te zakon. Tu te ne može spasiti ni bratska ljubav, zar ne?

— Spreman sam odgovarati za ono što sam učinio — odgovori odlučno Kid.

Opet su sva trojica šutjeli i promatrali vatru.

— Hm — promrmlja napokon Holden. — Kad se nešto odluči, on-

da to treba i učiniti. Više ne želimo ukloniti Jima Fentrissa. Momci su u klancu i čekaju ga. Vjerojatno će doći do pucnjave. Na tvom bih mjestu odjahao tamo, u susret Jimu. Kaži mu da odustajem od obračuna s njim i pošalji naše momke ovamo.

— Misliš to sasvim ozbiljno, Arte?

— upita Kid, iznenada živnuvši.

— Naravno — odgovori Holden.

Kid spusti revolvere u korice. Zatren je još stajao zbunjeno.

— Hvala — reče tada.

Okrene se i pode prema svom konju. Tek što je prešao pet-šest metara, trzne se Holdenova desnica prema koricama. U tišini zagrmi njegov revolver i Janet opazi kako je nasred Kidovih leđa štrcnula prašina. Vrisne kad je revolver prasnuo ponovo. Kid se rušio na lice, najednom mlohav. Napola je izvukao jedan revolver iz korica, ali mu se šaka, kojom je uhvatio držak, sada polako otvarala i širili su se prsti.

Užasnuta onim što je vidjela, Janet se klonulo nasloni na zid. Čula je Holdenov smijeh.

XII

Skupina jahača koje je Holden poslao da pripreme zasjedu, zaustavi se u klancu.

— Ako se ne varam, na pravom smo mjestu — progovori vođa, visok i crnomanjast, prodornih očiju i širokih usta. — Sjašite i sakrijte konje u onu slijepu sutjesku. — Pokaže rukom.

Ljudi sjašu i povedu konje. Međutim, jedan od njih, krupan, tvrdih očiju i stisnutih usana, zastane kraj vode.

— Šef je rekao da odjašemo do mjesta gdje se sijeku klanci, Underwoode — reče.

— Zaustavit ćemo se ovdje, Haskille — odgovori tiho vođa.

– Naredba je naredba – ustraje Haskill. – Ne sviđa mi se ovo. Vratit ću se i obavijestiti Holdena što se zbiva.

Okrene se kao da će ponovo uzjahati, ali se naglo ukoči kad je na rebrima osjetio cijev Underwoodova revolvera.

– Ostat ćeš ovdje, Haskille – reče mu Underwood. – I nećeš više zanovijetati. Podi za ostalima.

Haskill ga posluša. Uđe u slijepi klanac, vodeći za sobom konja, dok ga je Underwood pratio u stopu, još držeći u ruci revolver. Uto mu Underwood naredi neka se zaustavi i potom pozove jednog čovjeka.

– Bille – reče – razoružaj Haskilla.

– Što se događa, dovraga? – zapita Haskill. Iz klanca se začuje žustro tapkanje nogu, kao da se netko rve, popraćeno psovkama. Haskill je zbunjeno gledao u mrak. – Što se događa? – ponovi.

– Smiri se, Haskille – upozori ga Underwood. – To je tvoj prijatelj Upjohn. Privremeno ćemo ga svezati, baš kao i tebe. Strpat ćemo vam krpu u usta i ostaviti vas ovdje, s konjima. Ne sviđa nam se vaše društvo.

Oduzeli su Haskillu revolver. Zatim su mu dvojica čvrsto uhvatili ruke i pritisnuli mu ih uz tijelo, a treći je omotao oko njega konopac. Haskill je razrogačenim očima gledao Underwooda.

– Znao sam da tu nešto smrdi – reče. – Ti i ovi ostali gadovi obične ste varalice. Radite za državu. – Zabezeknuto zine kad je shvatio značenje svojih riječi. – Zbog toga je bilo sukoba. Zbog toga su ubijena petorica iz stare družine. Natjerali ste ih da posegnu za revolverom, posvadili ste se s njima, izazivali ih i vrijeđali, pa im nije ostalo ništa drugo nego da potegnu oružje. Prokletstvo, tek sada mi je sasvim ja-

sno. Vi ste revolveraši i nasamarili ste Holdena i Snella.

– Pametan si – nasmije se Underwood. – Začepite mu usta – naredi oštro. – Smjestite ga kraj Upjohna.

Povelili su Haskilla dublje u klanac, u mrak, a Underwood je pošao s njima. Uskoro se on i još četvorica vrata iz klanca na mjesecinu. Zaustave se ondje odakle su mogli vidjeti na istok i zapad. Stajali su i tiho razgovarali, a onda ih vođa opomene neka šute.

– Dolazi Brill – reče on. – Koliko vidim, žuri mu se. Zacijelo se dogodilo nešto. Ako su učinili bilo kakvo zlo onoj djevojci, spalit ćemo ih žive!

– Učinilo mi se maloprije da ću jem pucnjavu – prozbori jedan od ljudi. – Možda je Brill ustrijelio Holdesa i Snella. Vrlo je pametno od tebe što si Brilla, kad smo krenuli poslao natrag kako bi vidio što se događa.

Svi zašutješe, gledajući na zapad i osluškujući.

– Vraški mu se žuri – promrmlja opet Underwood. – Nesumnjivo se dogodilo nešto.

Krenuše mu u susret. Kad ih je ugledao, Brill uspori konja i približi im se u kasu. Nagne se naprijed i zagleda im se u lice. Od uzbuđenja je teško disao.

– Ubili su Wumu Kida – dovikne im. – Pucali su mu u leđa.

– Što je s djevojkom? – zapita odmah Underwood.

– Nije joj ništa. Drže je u kućici. Brill duboko udahne. – Yuma Kid je bio Fentrissov brat.

– Brat? – uzvikne Underwood.

– To ga je stajalo glave – reče Brill. – Dojahao je u logor, ne znajući da Holden i Snell namjeravaju noćas ubiti Fentrissa. Kad su mu ispričali što su naumili, za trenutak je zanijemio od zaprepaštenja. Ispa-

la mu je cigareta koju je pušio. Nekoliko je trenutaka stajao kao okamenjen, a onda je ovladao sobom. Zamislio se. Iznenada je uperio u njih revolvere. Svojom hitrošću me podsjetio na Harlana. Međutim, njih dvojica su ga nasamarili.

Kad je krenuo Holden mu je ispalio dva metka u leđa. Kid nije mogao ništa.

— Znači, ubili su ga njegovi prijatelji — reče zajedljivo jedan čovjek.

— Očito je mogao imati povjerenja u njih.

— Dakle, zbog toga je Fentriss bio popustljiv prema Kidu — zaključio drugi.

— Da, sada je sve mnogo jasnije — zaključio Underwood. — Fentrissovo je ponašanje zbunilo Harlana. Posumnjao je već da on surađuje s Holdenovom bandom. — Pogleda Brilla. — Vрати se u logor i pripazi da se ništa ne dogodi djevojci. Bude li se jedan od njih htio ušuljati u kućicu, pucaj u njega bez oklijevanja. Zatim se obračunaj i s drugim. Najbolje bi bilo da dođe s tobom Link.

Brill i Link odjašu a ostali posjeduju na stijenu i zapale cigarete. Šutjeli su i čekali.

— Vjerujem da će se uskoro pojaviti Harlan i Allison — prozbori Underwood, pogledavši na sat. — Namjeravaju noćas pročešljati razbojnički logor. Ako nisu naišli na Fentrissa, ne znaju što se dogodilo s Janet.

— Allison će, kada dozna da mu je Holden oteo kćerku, biti izvan sebe od bijesa — zaključio jedan čovjek.

— Možda će preteći Fentrissa i preuzeti igru u svoje ruke — doda drugi.

— Na Holdenovu mjestu — reče treći — ne bih pisao nikakvo pismo. Ne bih se hvalisao onim što ću učiniti.

— On se uvijek hvalisao — napomene Underwood. — Otkad mu je Fentriss slomio nos, izgubio je hrabrost. Sada želi ščepati Fentrissa uz Snellovu pomoć.

— Pa, Snell je bio uz njega onda kad je dobio po nosu — podsjeti ga jedan od ljudi.

— Istina je. No tada je Fentriss bio prebrz za njih. Uhvatio ih je nespremne. Ovaj put ga čekaju spremno.

— Zadatak neće biti onako težak kako se činilo u početku. Kad zbrišemo Snella i Holdena te onu skupinu koja se vrzma oko kolibe na drugoj strani udoline, odvest ćemo u Lamu ove protuhe koje smo vezali, predat ćemo ih novom sucu i tužitelju a zatim otići kući.

— Harlan je vrlo lukavo postupio nagovorivši Allisona da raspusti cijelu družinu, sluteći da će se zavedeni zaputiti u Holdenov logor. Upravo to su učinili. Sada se zna tko je tko — reče jedan čovjek.

Underwood je promatrao mjesec. Pogleda opet na sat.

— Harlan i Allison kasne — promrmlja opet. Iznenada se uspravi i pogleda na istok. — Eno ih, dolaze — reče. Bio je vrlo napet. Pogleda ostale. — Ne smijemo odati Allisonu da mu je kćerku uhvatio Holden. Ako to dozna, odjurit će u udolinu i upropastiti sve. Družba na zapadnoj strani doline pobjeći će u brda, pa ih nećemo nikada uhvatiti. Budući da Brill i Link čuvaju djevojku, neće joj se ništa dogoditi. Harlan ih želi većinu uhvatiti žive kako bi imao što više dokaza za guvernera.

Kad su Harlan i Allison dojahali, Underwood i njegovi ljudi pozdraviše ih mirno kao da se ne događa ništa naročito.

— Dakle, raspustivši družinu, postigli ste baš ono što smo htjeli — obrati se Underwood Allisonu. — Odvojili su se poštenu ljudi od pro-

tuha. Pošteni su otišli u Lomu, odakle ćemo ih pozvati natrag. Protuhe su se pridružile Holdenovoj bandi i pokazale svoje pravo lice. Upravo su kod kolibe na zapadnoj strani udoline i odmaraju se. Prikliještili smo ih. Ne mogu pobjeći osim kroz istočni prolaz. Drago mi je što je Fentriss pošten.

— Fentriss je uvijek bio pošten — istakne Allison. — Govorio sam to Harlonu.

— Gdje je sada Fentriss? — zapita Underwood.

Allison se nasmije.

— Odjahao je nekamo s Janet — odgovori.

— Niste ga vidjeli večeras?

— Nisam.

Underwoodovi ljudi dovuku Haskilla i Upjohna te ih pokazu na mjesecini Allisonu i Harlanu.

— Ostavit ćemo ih ovdje — reče Underwood. — Njih i njihove konje. Kad se obračunamo s bandom, vratit ćemo se po njih. — Povede Harlana ustranu i, šapćući, ukratko ga obavijesti o Janetinoj otmici i Kido-voj smrti. — Treba da zaustavimo Fentrissa. Ujaše li u dolinu prije nas, vjerojatno će nam pobrkati račune.

— Ako se toga bojiš — odvrati Harlan, dok su mu oči uzbuđeno svjetlucale — onda smjesta kreni. Dok smo jahali ovamo, čuo sam nekoliko puta konjski topot. Povremeno je bio blizu, povremeno daleko. Pomislio sam da je Holden posumnjao nešto i poslao nekoga da nas prati. Četiri ili pet kilometara odavde začuo sam kako nas neki konj prestiže. Činilo mi se kao da juri kroz onaj klanac sjeverno odavde. Jahaću se, očito, žurilo. Mislim da je to bio Fentriss.

XIII

Dok još nije stigao do krševitog područja, Fentriss se bojao da neće,

kao što mu se dogodilo već nekoliko puta, pronaći put kroz taj labirint. Međutim, čim se našao na tom terenu, stekao je samopouzdanje.

Mučila ga je još jedna bojazan: možda mu je Holden lagao, pa je Janet, umjesto da je odvede u logor, sakrio negdje drugdje.

Stigavši do uskog ulaza u dolinu, zaustavi dorata i oprezno prijede pogledom po okolici. Nigdje se nije ništa micalo. Nije bilo nikakvih znakova života. Mjesec se spuštao prema planinama na sjeverozapadu. Na šljunku i pijesku vidjeli su se brojni konjski i goveđi tragovi. Nedaleko od sebe, u podnožju brdašca, vidio je ostatke nekih kola. Slutio je da je blizu razbojničkog gnijezda.

Nagnuvši se naprijed i izvirivši iza stijene, ugleda kućicu od ćerpiča, logorsku vatru i dvojicu ljudi koji su sjedili kraj nje. Prepozna Snela i Holdena.

Nekoliko je trenutaka sjedio nepomično u sedlu i promatrao ih. Tada natjera konja da se povuče i okrene ga tamo odakle je dojahao. Pretraživao je pogledom brda i stijenu u čijem je podnožju opazio vatru i dvojicu razbojnika. Napokon sjaše, priveže dorata za kotač trošnih kola i vrati se do ulaza u dolinu. Počne se verati po kamenim gromadama. Nakon nekog vremena pronađe pukotinu između stijene koja je bila na sjevernoj strani ulaza u dolinu i litice u čijem je podnožju gorjela vatra.

Pukotina je, stvorena erozijom, bila uska, ali se ipak mogao uvući u nju. Pipajući pred sobom, provlačio se kroz nju i napokon našao pod mračnom liticom. Tu je bilo svakakva kamenja, manjeg i većeg, koje se nakupilo tokom stoljeća. Budući da je cijelo područje litice bilo tamno, znao je da ga ona dvojica kraj vatre ne mogu vidjeti.

Počne se polako i oprezno šuljati između kamenih gromada prema kućici. Kad je prešao pola udaljenosti, Link i Brill se, skriveni iza golemog kamena u podnožju litice, iznenadeno pogledaju.

– To je Fentriss – prošapće Brill.
– Znači, Underwood i ostali momci nigu ga sreli.

– Vraški je hrabar – izusti tiho Link. – Mislim da će se Snell i Holden grdno pokajati što su ga čekali.

Fentriss se smireno šuljao prema kućici. Budući da je mjesec bio već nisko, sjene u podnožju litice bijahu još mračnije nego prije. Snell i Holden su još sjedili kraj vatre. Fentriss im se sada približio toliko da im je čuo glasove, no nije mogao razabrati riječi.

Uskoro se između njega i vatre nađe ugao kućice. Tada se uspravio, izvukao revolver i oprezno produžio. Stigavši do zida, približi se prozorčiću na istočnoj strani.

Još stojeći kraj zapadnog prozora i gledajući Holdena i Snella, Janet se učini da netko šapće. Nije vjerovala ušima.

– Janet – ponovi se šapat.

Zastane joj dah i zadržću koljena. Opresno krene prema tom glasu, pipajući pred sobom u mraku kako ne bi nehotice srušila nešto i privukla tom bukom Holdena i Snella.

– Jime! – prošapće uzbuđeno kad se približila prozoru kroz koji ju je maloprije pozvao glas.

U tren oka im se nađu lica jedno kraj drugoga. Premda se nisu mogli jasno vidjeti, osjećali su se vrlo bliskima i miješao im se dah.

– Došao si, Jime!

– Jesam, dušo. Čim sam pronašao pisamce. Jesu li te ozlijedili?

Žurno ga je uvjerila da joj nije ništa.

– Čekaju tebe – reče mu. – Čula sam ih kako se dogovaraju. Kada te budu začuli, Snell će ući u kućicu.

Puška mu je pred vratima. Dok bude ulazio, uzet će pušku i unijeti je unutra. Začepit će mi usta ili me onesvijestiti. Svejedno im je. Smijali su se dok su govorili o tom. Holden je kazao Snellu neka učini što ga je volja. Holden će ostati vani, kraj vatre. Ti ćeš ga opaziti i zaputiti se prema njemu. Ako ne pokušaš povući revolver, dopustit će ti da sjašeš. A onda će te Snell, dok budeš razgovarao s Holdenom, ustrijeliti.

– E, neće se tako dogoditi – promrmlja Fentriss. – Znaš li gdje su ostali?

– Neki su odjahali do mjesta gdje se sijeku klanci. Mislili su da ćeš dovesti sa sobom ljude s »Dvostrukog kara«. Dobili su zadatak da pobiju ostale i propuste samo tebe.

– Ima li još koga ovdje?

– Ima ih u takozvanom zapadnom logoru – odgovori ona. – Mislim da je on na drugoj strani udoline.

Zastane, tjeskobno dršćući, jer mu je sada morala kazati ono što će ga zaboljeti.

– Jime – prošapće – moram... moram ti reći ovo. Ubili su ti brata.

– Čula sam kako je naglo uzdahnuo zrak. Netremice se zagledao u prozor i nastojao joj razaznati lice. Kad nije ništa prozborio, reče mu:

– Jime, čuješ li me?

– Čujem. Ubili su Kida? – U glasu mu se odrazi duboka patnja.

– Da – potvrdi ona blago.

– Kako znaš?

– Dojahao je ovamo. Pridružio im se kraj vatre. Ispričali su mu da čekaju tebe i da te namjeravaju ubiti. Bio je to užasno tragičan prizor, Jime, vjeruj mi. Pokazao se kao pravi čovjek, postupio je hrabro. Vidjela sam mu lice. Kad su mu rekli što namjeravaju, držao se tako kao da ga je ošinula munja, Jime. Pokušao je ostati miran, ali nije mogao. Povukao se od vatre i potegnuo re-

volvere. Kazao im je da te ne smiju ubiti i zaprijetio im je da će njih po-
biti. Rekao im je da te uvijek pogre-
šno prosuđivao i da je tek nedavno
uvidio svoju zabludu. Ponosila sam
se njime, Jime. — Janet zašuti za
trenutak, jer joj se od uzbuđenja
malo prekinuo glas. — Obećali su
mu da te, budući da im je on prija-
telj, neće ustrijeliti. Smirili su ga,
razuvjerili. U tim se trenucima, kad
im je povjerovao, doimao kao beza-
zlen dječak. Tada su mu rekli neka
odjaše po ostale ljude i dovede ih u
logor. Kad se okrenuo i pošao pre-
ma konju, pucali su mu u leđa, Jime.

— Tko je pucao? — upita on hlad-
no.

— Silverspurs — odgovori Janet.

Nakon toga se povukao. Znala je
što namjra. Dršćući od straha,
nasloni se na zid kraj prozora.

Izvana se nisu čuli nikakvi zvuko-
vi. Očajnički se nadajući da Fen-
triss nije još otišao, ona pogleda
opet kroz prozor i potraži ga očima,
no vidjela je samo gust mrak izme-
đu kućice i litice.

Fentriss je nestao. Obuzme je go-
tovo nepodnošljiv strah. Jedva je
stajala na nogama. Nije se usudila
ni pomaknuti, bojeći se da će Hol-
denu i Snellu skrenuti pažnju na se-
be i navesti ih da zavire u kolibu.

Naprežući uši, pokušavala je čuti
bilo kakav zvuk koji bi joj odao gdje
je Fentriss. Znala je da je negdje va-
ni, u mraku, i približava se neprija-
teljima, ide u susret smrti. A tek ne-
davno su se zbližili i spoznali koliko
mogu usrećiti jedno drugo.

Tišina joj se činila zlokobnom.
Kao uoči oluje. Zaustavilo se vrije-
me.

Stisne iza sebe šake tako da je za-
rinula nokte u meso. Srce joj je gro-
zničavo lupalo. A onda, budući da
više nije mogla podnijeti napetost,
polako krene prema zapadnom

prozoru. Nasreću, stigne do njega
ne spotaknuvši se ni o što.

Pogledavši van, opazi da su Hol-
den i Snell još na svojim mjestima.
Sjedili su kraj vatre, okrenuti jedan
prema drugom. Plamen se ugasio i
ostala je samo žeravica. Holden po-
segne za granjem i gaci ga na nju,
te su odmah liznuli u vis plamičci.

Janet se malo povuče, bojeći se
da bi je mogli vidjeti. Privremeno
zažmiri i okrene glavu od prozora.
Maloprije je, kad je pogledala van,
ugledala Kidovo tijelo. Još leži ondje
gdje je pao. Opazila je i Kidova ko-
nja, stotinjak metara od kućice, na
mjesečini. Uzde mu se vuku po tlu
dok se još koleba i čeka.

— Nisam čuo nikakvu pucnjavu

— progovori tada Art Holden.

— Ni ja — odvрати mu Snell.

— Ne žuri se baš previše ovamo.

— Ma, ja ga oduvijek smatram
kukavicom — reče Snell i nasmije
se.

Janet se lecne i postidi. I ona je
nekoć sumnjala u Fentrissovu hra-
brost. Sada, međutim, zna zašto je
trpio Kidove uvrede, zašto je šutio
kad ga je ona optuživala da je ku-
kavica. Nije htio govoriti, nije htio
izdati brata; zbog toga ga je sada
itekako cijenila.

Holden i Snell prestanu razgova-
rati. Zagledaju se u vatru kao da
osluškuju.

Janet je jedva podnosila tišinu i
najradije bi bila kriknula iz svega
glasa. A onda, kad joj se činilo da
više ne može podnijeti tu napetost,
začuje Fentrissov glas. Čuo se vrlo
jasno, negdje blizu vrata kućice.

— Holdene! — doviknuo je.

* * *

Janet se smjesta približi prozoru
i pritisne uz njegovu dasku. Vidjela
je kako Holden diže glavu. Vidjela je
kako se Snell naglo okreće i podiže
na koljena.

— Fentriss! — izusti zapanjeno Holden.

Snell ne prozbori ni riječ. Samo je nijemo zurio u protivnika, napola zinuvši od čuđenja.

— Da, ja sam — reče Fentriss. Glas mu je bio ogorčen i nenaravno smiren. — Došao sam. Doduše, prekasno da spasim Kida. — Glas mu zadržće od pritajenih osjećaja. — Dignite se, obojica! — naredi.

Poslušali su ga. Najprije Snell, još zijevajući zabezeknuto, zatim Holden, iskričavih, gnjevnih očiju.

Holden hitro posegne za revolverom i počen ga izvlačiti iz korica. I Snell povuče oružje.

Janet zažmiri i sagne glavu, bojeći se tog prizora. Čula je hice. Malone su je zaglušili. Kroz prozor dopre oštar barutni dim. Kad je već pomislila da se sve završilo, prasne još jedanhitac. Potom nastane tišina.

Nije se usudila pogledati kroz prozor. S druge strane, morala je pogledati. Više nije mogla podnijeti tu mučnu neizvjesnost.

Napokon pogleda van. Holden i Snell su ležali na tlu blizu vatre. Holden se čudno skvrčio, kao da spava. Snell je ležao na leđima, raširivši ruke. Nad njima je stajao Fentriss, držeći u desnoj ruci revolver, i netremice ih gledao.

— Osvetio sam Kida — reče on tiho. Glas mu je zvučao sjetno.

Tada krene prema kućici, otvori vrata i korakne unutra.

Janet mu pritrči, smijući se i istodobno plačući.

— Hvala nebesima! — uzvikne sretno. — O, hvala nebesima!

On joj odveže ruke i zatim je čvrsto zagrlj. Opijao ga je miris njene kose. Privinula se uz njega i nježno mu milovala obraz.

— Uplašila sam se da ćeš poginuti — reče mu zadihano.

Nasmijao se, no u tom je smijehu bilo duboke tuge. Zagrlila ga je još

čvršće, suosjećajući s njim. Znala je da misli na Kida.

Stojeći u tami, pripijeni jedno uz drugo, uzbuđeno su šaptali.

— Došla si — reče on. Znala je da govori o sastanku na Antilopinu vrhu.

— Jesam — reče mu kratko.

— Mislio sam da te više nikada neću vijdeti. Pa ipak, otišao sam tamo, još se nadajući blijedo. Mislio sam da više ne želiš imati posla sa mnom.

— Kako si to mogao pomisliti?

— Kad me Kid vrijeđao i prijetio mi, zapazio sam kako me gledaš. Pomislio sam da je svemu kraj. Lice ti je bilo vrlo blijedo. Razabrao sam ti u očima gađenje, ali i sažaljenje.

— To je bilo čuđenje — reče ona.

— Čuđenje? — ponovi on. — Čuđenje?

— Da, čudila sam se što to nisam već prije zapazila — izusti ona.

— Što nisi zapazila?

— Sličnost između tebe i Kida. Uočila sam je sasvim iznenada, u jednom trenutku, i naslutila sam da ti je Kid brat. Istini za volju, svako bih bila došla na Antilopin vrh. Nisam mogla odoljeti.

Priljubljeni jedno uz drugo, oslušivali su. Začuo se konjski topot. Koliko su mogli razabrati, približavalo se mnogo konja. Napokon se razdvojiše. Fentriss korakne iz kućice, a Janet je bila tik iza njega.

Upravo ona je prepoznala Allisona. Potrči mu u susret, dovikujući. Skočio je s konja, pohitao prema njoj i čvrsto je zagrljio.

Fentriss ugleda među jahačima Harlana.

— Koliko vidim, ovi ljudi nisu s »Dvostrukog kara« — reče mu zbunjeno kad su se jahači okupili oko vatre i zagledali u Holdena i Snella.

— Nisu — Nasmije se Harlan. — Ovi momci rade za guvernera. Odlučili smo noćas uništiti razboj-

ničku družinu. – Pogleda mrtva tijela. – Čini mi se da si htio riješiti sve sâm. Žao mi je zbog Kida – doda.

Fentirss ne odgovori. Pride Janet i njezinu ocu. Allison se rukovao s njim i potapšao ga po ramenu, ne govoreći ništa jer je znao da riječi ne mogu pomoći.

– Imamo još posla na zapadnoj strani doline – reče i blago gurne Janet prema Fentrissu. – Vjerujem da se nećemo dugo zadržati ondje. Kad obavimo to, vratit ćemo se ova-
mo.

Pride konju i uzjaše. Ostali su, uključivši i Harlana uzjahali. Cijela se skupina žurno zaputi na zapad i ostavi Janet i Fentrissa same kraj vatre.

Nakon nekog vremena, kad se topot izgubio u daljini, Fentriss se odvoji od Janet i polako pride mrtvom Kidu. Janet pode za njim i zagrlila ga jednom rukom.

– Ovo se ne bi dogodilo da je...
– progovori on i zašuti. Drhtao mu je glas.

– Ne govori, mili – prošapće Janet. – Naposljetku je spoznao ka-

kav si. – Nije mogla nastaviti, jer su je gušile suze.

– Da, naposljetku je spoznao – reče turobno Fentriss.

Polako se okrenuše opet prema vatri. Vidjeli su kako se svjetlucaju Holdenove ostruge znak njegove taštine.

– Obistinilo se ono što sam naslutio na Antilopinu vrhu – reče Fentriss. – Onaj kamen, ona stijena na kojoj si mu napisala ime, bit će tom razbojniku jedini nadgrobni spomenik.

Glas mu je bio već smiren i, premda mu se u očima još zadržao sumoran izraz, očito se oporavio od zaprepaštenja što ga je doživio doznajući za bratovu smrt.

– Pokopat ćemo Kida na Antilopinu vrhu – reče joj on. – Moći ćemo povremeno otići tamo. Zacrjelo je želio biti blizu mene – doda. – Bio mi je vrlo drag.

Položi joj ruke na ramena i pogleda je. Gledajući ga u oči, vidjela mu je dušu, potpuno otvorenu i iskrenu. Znala je da ga voli cijelim bićem.

K R A J

U pripremi:

John Gray

Prokletstvo zlata

PRETPLATA U SFRJ: Sve informacije o pretplati u tu-
zemstvu na telefon 041/341-277

Uplate se šalju na žiro račun NIŠPRO VJESNIK ZA-
GREB, 30101-833-2052 sa naznakom »za pretplatu na list
LASO«. U slučaju poskupljenja lista u toku pretplatnog
perioda pretplatniku se priznaje stara cijena do isteka
pretplate:

Cijena inozemne pretplate za šest mjeseci: DEM 33,00,
ATS 234,00, SHF 27,00, HLG 37,00, SEK 116,00, FRF 109,00,
USD 17,00, (avionom USD 20,20), CAD 24,00 (avionom
CAD 28,30), Australia AUD 12,00, (avionom AUD 15,00).
Uplata na devizni račun 30101-620-16-25731-3296911 kod
Udružene banke Hrvatske, Zagrebačka banka, Zagreb
(za »Laso«, izdanje OOUR-a IRI).

Ekonomska propaganda: »Vjesnik«, Agencija za marke-
ting, Zagreb, Trg bratstva i jedinstva 6.

Zadnja kolor stranica 1/1 4,000.000 d, c/b stranica 1/1
3,000.000 d.

Oslobođeno plaćanja poreza na promet mišljenjem Re-
publičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fizičku
kulturu SRH broj 2935/7-1973. od 16. XI. 1973.

Rukopisi se ne vraćaju.

LASO idućeg petka

